

Vörösvári Újság

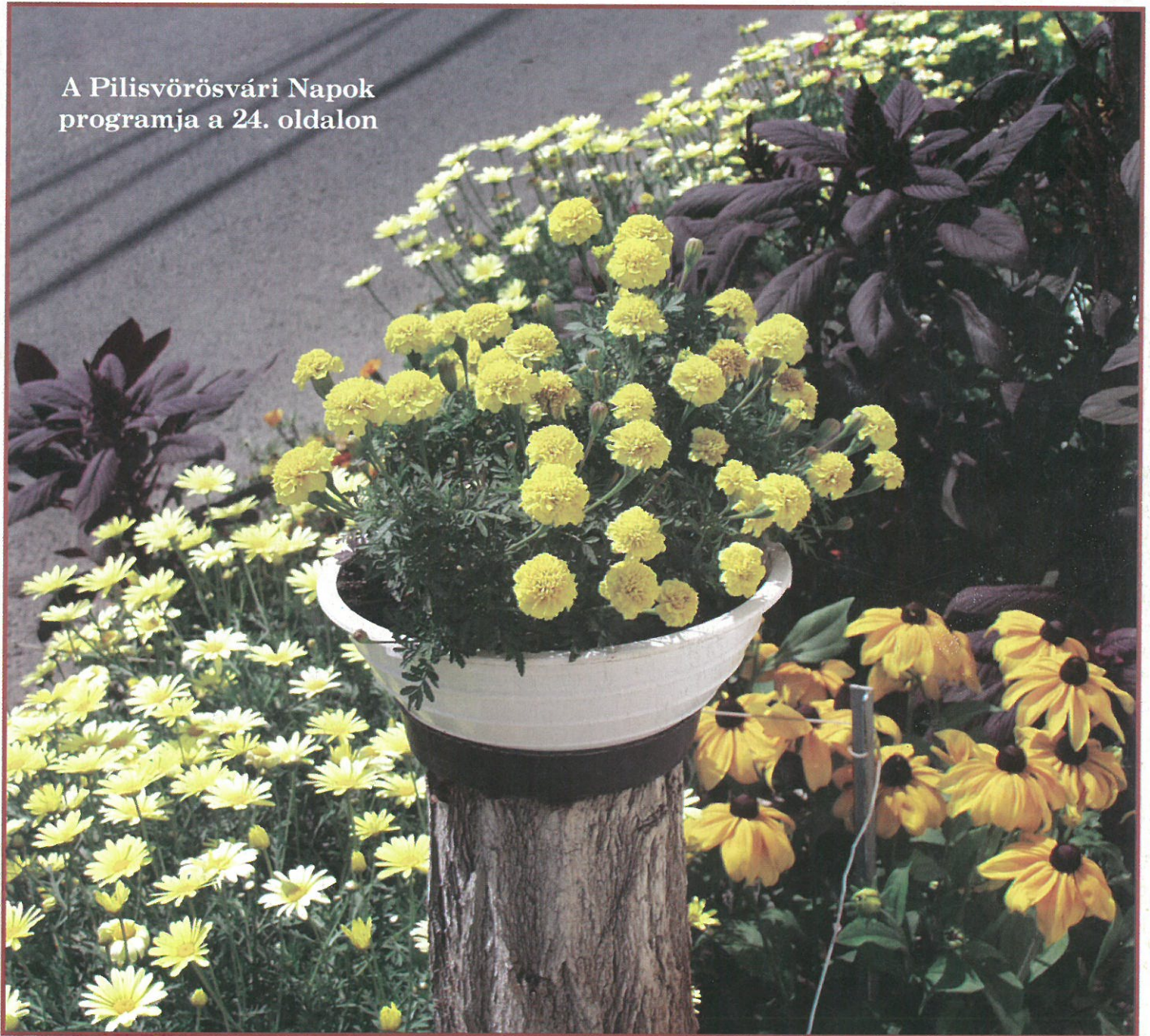
Werschwarer Zeitung

IX. évf. 7. szám

2003. JÚLIUS

Ára: 150 Ft

A Pilisvörösvári Napok
programja a 24. oldalon

Nyári virágok az Akácfa utcában

F. A. felvétele

300 éves a plébániatemplom

Ünnepi összeállításunk a 16-17. oldalon olvasható

Vörösváriaknak

20%
kedvezmény!

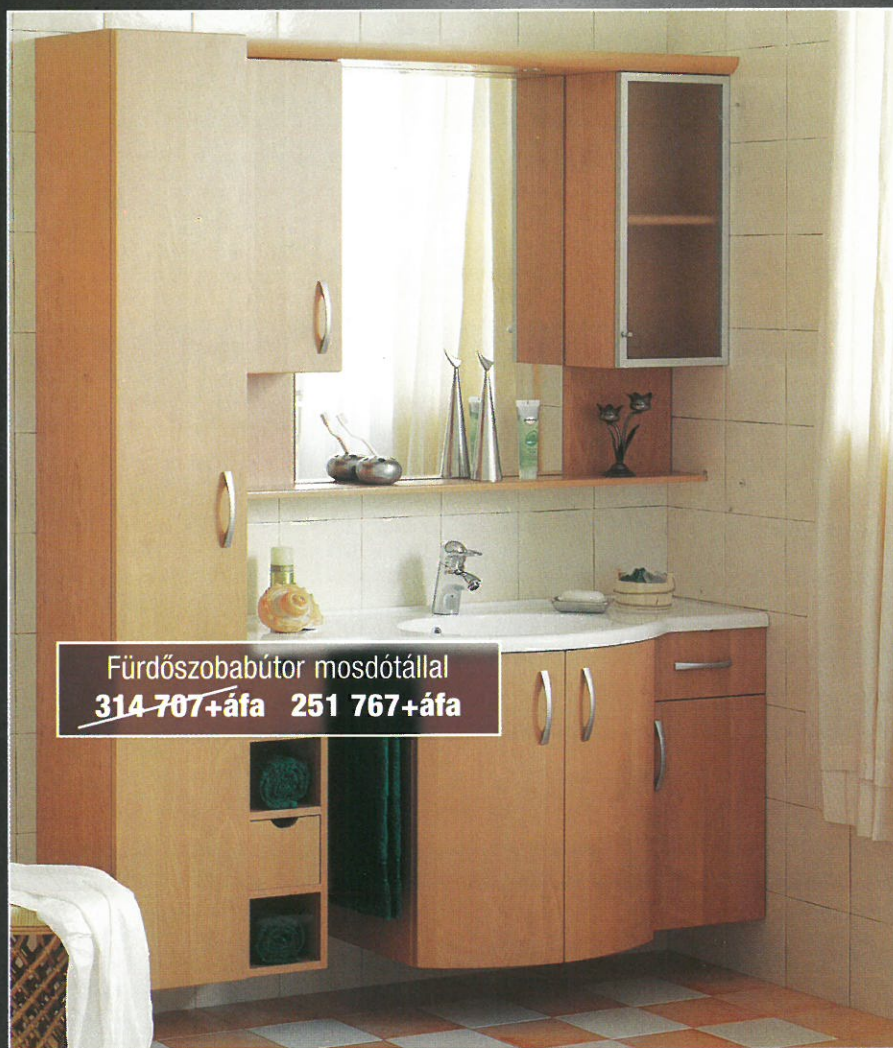
A Bányai Bútorok továbbra is kedvezményt nyújt a Pilisvörösváron beépített konyha és fürdőszobabútoraira.

Cégünk júniustól egy kedvezőbb árfekvésű konyhabútorcsalád gyártását kezdi meg, így már mindenki könnyebben kiválaszthatja a neki leginkább tetsző konyhabútort.

Keresse fel bemutatótermünket Pilisvörösváron, vagy Budapesten a Váci út 91. szám alatt, ahol kollégáink készséggel állnak rendelkezésükre!

A képen látható **Siluet** konyhabútor ára hagyományos felső sarokszekrényel ~~459 520+áfa~~ **367 620+áfa**

Fürdőszobabútor mosdótállal
~~314 707+áfa~~ **251 767+áfa**

Bányai Bútorok Kft.
www.banyaibutorok.hu
Pilisvörösvár, Bécsi út 20/A
Tel.: (06-26) 330-341

Budapest, Váci út 91/A
Tel.: (06-1) 452-0102

Szeged, Kossuth Lajos sgt. 72.
Tel.: (06-62) 452-687

Július 15-én reggel szokatlan, furcsa zajra ébredtek. Beletelik egy hosszú perc is, mire kódolni tudom tompa aggyal a zizegő, sustorgó, locsogó hangokat. Nyugtalanítanak az ismeretlen zajok. Félek tőlük. Elveszíttem a biztonságom, a biztos helyem a létben. Sokszor nem tudok elaludni egy éjjeli lepkétől, ami berepült a szobába, csak miután felkapcsoltam a villanyt, s felhajkurasztam a fogságba esett állatot: ja, hát ez csak egy éjjeli lepke, ami berepült a szobába... Aztán visszafekszem...

Ez a mostani hang azonban megnyugtató, simogató. De mi lehet? A mosógép, a zuhanyozó?...

De hát csak nem...? De igen... igen! Esik az eső.

Jaj, nem is esik: zuhog, szakad, záporozik!!! Ömlik, mintha dézsából öntenék – ízelgetem a szavakat, szinonimákat, szóláshasonlatokat örömben: „anyanyelvek”.

Kiállok a teraszajtóba, s nézem, ahogy sír a természet. Ahogy hull a könnye, mint a záporosó. De most örö-

mében sír. A hosszú, gyilkos szárazság után enyhet adott az ég.

Fellélegzem.

Ahogy fellélegzik, újjáéled a természet, a kiszikkadt szántóföldek, a száraz tavalyi avartól zörgő erdők, a poros utak.

Örülök, hogy még működik az időjárás, hogy mégsem helyrehozhatatlan minden. Hogy talán mégsem globális a felmelegedés, amibe behajszolta az emberiség magát. Hogy még megmenthető a föld: gyönyörű kék úrhajónk a süket, rideg világűrben...

Este bekapcsolom a tévét, egy sci-fit adnak az egyik kereskedelmi adón. Először csak félszemmél figyelek oda, valami szokásos amerikai összeesküvéselmélet, aztán egyre jobban érdekel, míg végül döbbenet figyelem a képsorokat. Idegenek lépik el a földet, s titokban hatalmas, föld alatti erőművekkel fokozzák tovább a légkör üvegházhatását, s növelik az átlaghőmérsékletet olyanra, amelyben ők szeretnek élni. És akkor idetelepíthetik fajukat. Terraformálás – ahogy ők nevezik.

Főhősünk, egy rádiócsillagász, elfogja azokat a jeleket, amelyek segítségével a távoli anyabolygóról kommunikálnak az itt lévő földönkívüliek. Senki sem hisz neki, aki pedig mégis, az el akarja őt tenni láb alól.

Persze, a végén egy szál maga – ahogy ez a hollywoodi filmekben lenni szokott – megmenti a földet. A főgonosz, amikor lelepleződnék légkörmelegítő üzeimiek és üzelmeimiek, így érvel: „Mi csak meg akartuk gyorsítani és 10 év alatt befejezni azt, amit az emberiség egyedül is 100 év alatt elérne: a globális fölmelegedést.”

Félek, hogy itt még a főgonosz is tévedett: akár 100 év alatt úgy elrontjuk ezt a kék bolygót, hogy sem ők, sem bármiféle varangyok többé itt meg nem élhetnének...

Mert ehhez igazán értünk: elpusztítani a földet, a természetet. Módszeresen, kíméletlenül és ostobán.

Sírhat azután hiába, ha lesz még akkor könnye...

Fogarasy Attila

Ünnep

Júliusban Vörösvár nyári álomba merült. Aki tehetett, elmenekült valami vízpartra. Az itthon maradó álmos pihegők közül is sokan kikapcsolták mobiltelefonjukat, őket most felejtse el, megszűntek, ne zaklassák őket. Kitért a nagy urlaub.

Újságot aztán végképp nem lehetett csinálni. Az egész hónapban szinte alig történt valami, és senkit nem lehetett elérni. „Most két hétre elutazom” – hangzott mindenütt az egyforma válasz. Na, erre aztán a rovatszerkesztők is megunták, és maguk is üdülésbe csaptak át...

Hamarosan azonban itt a búcsú, és Vörösvár ismét feléled. Az üdülők lassan visszazivárognak barnán és elégedetten a külhonból. És nemsokára a külhon látogat el hozzánk.

Augusztus a település csúcsideje. Hagyományosan ilyenkor látogatnak ide a német rokonok, ismerősök, megtelik a város, az udvarokban német rendszámú elegáns autók parkolnak, esténként zene szól, vigadozás vidám zaja hallik.

Gyerekkoromban soha nem értettem, mitől „búcsú” a búcsú. Tán attól, hogy a vidám együttlét után a vendégek elbúcsúznak és hazamennek?

Csak jóval később értettem meg, hogy ennek a szónak egészen eltérő jelentései vannak.

Hétköznapi értelemben valóban az elváláshoz kötődik a jelentése. De vallási értelemben is kétféle: egyrészt a purgatóriumi

büntetés elengedését jelenti – fel is idéződik gimnáziumi tanulmányaimból a búcsúcédula fogalma –, másrészt egy templom védőszentjének emlékünnepét.

A vörösvári plébániatemplomot az 1932-34-es nagy átalakítás után Nagyboldogasszony tiszteletére szentelték fel. A fiatalok közül persze sokan nem tudják, hogy az Ő ünnepét tartjuk ilyenkor augusztus közepén.

Ők egyszerűen csak jól érzik magukat a ringlispilek, dodzsemek, céllövöldék és árusok vidám forgatagában.

Szerelmek is szövődnek ilyenkor, életfonalak tekerednek...

Nem sokat kellett töprengenie az ötletgazdáknak akkor, amikor az első Pilis-vörösvári Napokat megrendezték: vajon mikor legyenek e jeles, ünnepes napok? Egyértelmű volt, hogy a vörösvári búcsú idején. Az ünnep szövetét színesítik az egy hétre szóló kulturális rendezvények, s legfőképpen a zenés-táncos esték, melyek közül a hagyományos svábzenés, könnyed szórakozást ígérők a legnépszerűbbek.

Az ünnepi hangulatot megkoronázza – jó itt ez a szó igazán – Szent István ünnepe. Kitarulkozásra, s magunkba fordulásra egyaránt alkalmasan.

A búcsú után már valóban a búcsú jön: búcsú a nyártól. A napok rövidülnek. Szeptember 1-je közeleg, a naptár legutáltabb – sőt: útáltabb – napja.

Búcsúkor minálunk is együtt a család. Bécsben élő nővérem is hazajön. Összeülünk anyámék háza előtt, nagyokat beszélgetünk, visszaidézzük újra a családi történeteket, adomákat. Ki nem fogyunk a szeretetből és iróniából.

Augusztus végén a nővérem hazamegy, a következő búcsúkor jön legközelebb.

Csak a szeretet nem búcsúzik.

Az a hétköznapiokon is velünk marad.

Fogarasy Attila

Álljunk meg egy szóra

Grószné Krupp Erzsébet polgármesterrel

Önök kérdezték

E havi számunkban vörösvári polgárok kérdéseit tettük fel a polgármester asszonynak. Ezúton is köszönjük, hogy megtisztelték bizalmukkal, a továbbiakban is várjuk Tisztelt Olvasóink közérdekű kérdéseit, észrevételeit, ötleteit, amelyet csokorba kötve átnyújthatunk városunk vezetőinek és a Polgármesteri Hivatal illetéke-seinek. Kérdéseiket telefonon, levélben, vagy e-mailben juttathatják el újságunk számára, de személyesen is bárkit szívesen fogadunk szerkesztőségünkben, a Közösségi Házban. (II. emelet 31-es szoba.) A világos beszéd, a korrekt tájékoztatás mindnyájunk közös érdeke.

KÖZLEKEDÉS, PARKOLÁS

- ♦ **Mikorra várható a 10-es út elkerülő szakaszának megépülése?**

Ahogy ez a Vörösvári Újság korábbi számában megjelent – ha minden a terv szerint halad –, 2007-ben fogják átadni a régóta várt utat. Friss információ, hogy a KÖTET legutóbbi ülésén Molnár László, a Főmterv igazgatója egyetértett a Pilisi-medence polgármestereivel abban, hogy a Pilisvörösvár és Piliscsaba közötti átkötő szakaszt is meg kell építeni, mert különben az északnyugatról érkező forgalom továbbra is a városra fog zúdulni. A közlekedési szakemberek között ma megoszlanak a vélemények arról, hogy az új 10-es gyorsforgalmi út vagy főút legyen-e. Nekünk ez utóbbi lenne a megfelelőbb, hiszen ezen több csomópontot, rácsatlakozást lehet kialakítani, így jobban elvezetné a forgalmat.

- ♦ **Mikor helyeznek el közlekedési lámpákat a Fő úton?**

Igazából véve egy helyütt lenne indokolt lámpák felszerelése: a Fő út és a Szabadság út találkozásánál, a közlekedési szakemberek azonban ellenzik ezt, mivel szerintük ezzel jelentősen lelassulna a forgalom, és

dugók keletkeznek. Számunkra végleges megoldást a 10-es út elkerülő szakaszának megépítése fogja jelenteni, ami – remélhetőleg – az átmenő forgalom jelentős csökkenésével, a teherautó- és kamionforgalom megszűnésével jár majd, s ezzel emberibb lesz a városunkban a közlekedés. Az új út megépültével a Fő út valóban a város főutcája lesz. Erre a négy számjegyűvé változott útra már sokkal enyhébb előírások vonatkoznak majd: például be lehet vezetni súly- és sebességkorlátozást, és ekkor lesz igazán értelme a közlekedési lámpák elhelyezésének is.

- ♦ **Vajon miért nem oldható meg, hogy az Ősz utcában a távolsági buszok és más járművek ne száguldozzanak 80 km/órával? Nem lehetne egy fekvőrendőrt, vagy egy 40-es táblát kirakni? (A város hivatalos honlapjának fórumában feltett kérdés.)**

Nemcsak az Ősz utcában probléma az, hogy az autósok rálépnek a gázra, hanem szinte mindenütt, ahol aszfaltos utak épültek az elmúlt években. Éppen ezért határoztuk el egy forgalomszabályozási terv elkészítését. Ebben meg lehet határozni utcáink alá- és fölérendeltségét, meg lehet határozni, hol kell egyirányúsítani a közlekedést, hová kell táblákat kitenni, sebességkorlátozást bevezetni, fekvőrendőrt elhelyezni. Mindezek remélhetőleg a kulturált közlekedési szokások kialakulásához vezetnek majd. Ami konkrétan az Ősz utcát illeti: azokban az utcákban, ahol menetrendszerű buszjárat közlekedik, nem lehet fekvőrendőr.

- ♦ **Kevés a parkolási lehetőség a városban, mikor fognak új parkolókat kialakítani?**

Első lépésként tervezzük a Fő út 66., azaz a Cipőbolt udvarának a megnyitását. Ezen a több ezer négyzetméteres telken egy parkolóudvart szeretnénk kialakítani a romos épületrészek lebontása után. Ez a parkoló központi helyen lesz, innen gyalog néhány lépéssel el lehet érni az összes fontos hivatalt, a rendőrséget, a bankokat és sok üzletet. A tervek már elkészültek, az engedélyezési eljárás folyamatban van. Úgy gondolom, hogy nagyon méltányos parkolási díjat fogunk megállapítani a fenntartásra, karbantartásra. A parkolót várhatóan ősszel fogjuk átadni az autósoknak. Második lépésként tervezzük a Fő út 91. sz. alatt egy hasonló parkolóudvar megnyitását. Reményeink szerint még ebben az évben.

- ♦ **Kevés a parkoló és sűrű a büntetés. Köztudott, hogy a Városháza környékén szinte lehetetlen megállni, akinek mégis sikerül egy talpalatnyi helyet találni, azonnal megbüntetik a közterület-felügyelők. Nem lehetnének ebben a szorító közlekedési helyzetben kicsit enlézőbbek?**

Tudomásom szerint csak azokat szokták megbüntetni, akik a Városháza előtti park-részre ráállnak. Ugyanezért bírságot is meg a Vásár téren is az autósokat. A közlekedési helyzet még szorítóbbá válik, ha nem tartjuk be a szabályokat.

- ♦ **Várható-e, hogy korrigálják a Vásár téren a parkolási rend kialakításakor elkövetett hibákat, amelyek az elmúlt hónapok alatt nyilvánvalóvá váltak?**

A Vásár tér egy nagy tévedés volt. Átgondolatlan tervek alapján készült. A tervezők és megbízók nem vették figyelembe, hogy ez nem egy park, hanem egy nagy forgalmú közlekedési csomópont. Nem vették figyelembe, hogy itt két nagy közintézményünk is működik: a kultúrház és az iskola. Korrigálni csak úgy lehet, hogy az általam „virágoló szigeteknek” nevezett, teljesen fölösleges, a közlekedést gátló ágyásokat meg kell szüntetni a Szabadság út, valamint az élelmiszerüzlet és a zöldséges bolt mellett.

- ♦ **Gondolt-e valaki arra, hogy a Csobánkai utcában a járda folytatólagos legyen a temető felé? (A város hivatalos honlapjának fórumában feltett kérdés.)**

Igen, gondoltunk rá. Elképzeléseink szerint az utca másik oldalán is építenénk járdát a temető jobb megközelíthetősége érdekében.

VÁLLALKOZÁSOK

- ♦ **Meddig terjeszkedik még az iparterület a város határában? Lassan mindenüvé csarnokokat, üzemetek telepítenek...**

Bár telepítenének... Az ipar jelenléte ugyanis szükséges egy városban. Sajnos nálunk ennek jelentős része a város sűrűn lakott részein, sokszor lakóházakban működik, a környezetet zavarva. Az lenne a kívánatos, ha ezek is ki tudnának települni a város délkeleti határába, ahol egy területen, koncentráltan, a lakosságot nem zavarva tevékenykedhetnének. A város bevételeinek növekedése, jövőbeni fejlődése a vállalkozások nyugodt, kiegyensúlyozott működésétől is függ. Nem kevésbé fontos a vállalkozások munkahelyteremtő szerepe.

KÖZTISZTASÁG, KÖRNYEZET

- ♦ **Miért nem figyelnek oda a város környéki erdőkben lévő szemétre?**

Az erdők nem az Önkormányzat, hanem a Pilisi Parkerdő Rt., illetve magánszemélyek tulajdonában vannak. Itt a tulajdonosnak kell felügyelniük az erdő rendjére, tisztaságára. Számunkra a város belterületén is jelentős erőfeszítéseket követel a rend megtartása. Sajnos, az a baj, hogy amikor a közterület-felügyelők a tisztaság helyreállítására vagy egy gondozatlan terület ápolására szólítják fel a tulajdonosokat, azok ezt zaklatásnak veszik. A közterület-felügyelőket arra kértem, hogy először mindig próbálják meg szép szóval meggyőzni a polgárokat, és csak abban az esetben büntessenek, ha ez eredménytelen marad.

♦ **Miért nem alkalmaz munkanélkülieket az Önkormányzat a közterületek tisztán tartására?**

Mert Vörösváron nincsen regisztrált munkanélküli.

♦ **Mit lehetne tenni annak érdekében, hogy parkjaink ápoltabbak legyenek?**

Parkjaink ápolására ebben az évben 6 millió forintot költünk. Ez nem kevés pénz, az idén az aszály miatt azonban a parkgondozás sziszifuszi munkának tűnik. És amit a rendkívüli szárazság megkímél, azt sokszor a városlakók teszik tönkre nemtörődöm magatartásukkal vagy szándékos rongálással.

FEJLESZTÉSEK, INFRASTRUKTÚRA

♦ **Hogyan halad a leendő Szabadidőközpont területén a telkek felvásárlása?**

A telkek felvásárlása jól halad, mára több mint felük önkormányzati tulajdonba került. Örömmel újságholhatom azt is, hogy a Szabadidőközpont építésére benyújtott pályázatainkat befogadták, azaz formai okok miatt már nem utasítják el.

♦ **Fogják-e fejleszteni az Ór-hegy környéki városrész infrastruktúráját? Mikor lesz bevezetve a víz a Piliscsabai utca felső részén?**

A város külterületén lakók részéről több kezdeményezés is történt közműtársulások létrehozására. Ez a Településrendezési tervünk elfogadása után, és csak annak az ismeretében történhet, hogy a közműszolgáltatók részéről a fejlesztésnek nincs akadály.

lya. Jelenleg a vízművek választát várjuk a hálózatfejlesztésre vonatkozóan. A rendezési terv elfogadása előre láthatólag szeptember-október tájékán várható.

♦ **Ki fogja elintézni, és mikor, hogy az Önkormányzatban emberi körülmények között szolgálják ki az ügyfeleket?**

Az Önkormányzat elhelyezése a Városháza épületében óriási tévedés volt. Keressük a megfelelő helyet, ahol feladatait jobban és emberi körülmények között el tudja látni. Megfelelő helynek tűnik a Puskin utcai, mai Gyámhivatal épülete, ahol az irodahelyiségek nagyobb alapterületűek, mint a Városházán. Az Önkormányzatnak az átalakításhoz, átköltözéshez pénz kell biztosítani.

KULTÚRA, TÁJÉKOZTATÁS

♦ **Miért ilyen silány a Vörösvári Napok programja? Minden évben ugyanaz. A fiataloknak semmi normális program nincs!!! Néptáncosportok, fúvószenekarok stb... nem hoz lázba. Kicsit fel kellene pezsztíteni a falu vérkeringését, nem csak nyugdíjasoknak szóló műsorokkal!!! (A város hivatalos honlapjának fórumában feltett kérdés.)**

A város erre a célra évente 2-3 millió forintot tud költeni. Jó lenne, ha pályázati pénzeket is fel tudnánk használni a programok színesítésére. Egyetértek azokkal, akik a Vörösvári Napokon már valami mást várnának, újítani kéne – akár azzal is, hogy a programok megszervezését is megpályáztatjuk. Mindezekkel együtt azonban a hagyományos programokat is meg kell tartanunk, főleg azokat, amelyek a városunkban élő

képző- és iparművészek munkáit vonultatják fel, vagy egy egyesület egész évi munkáját mutatják be.

♦ **Mi lesz a kultúrházzal, s meddig marad ott a Városgondnokság?**

A kultúrház egy nagyon szerencsétlen sorsú épület, építészként kezdettől fogva nagyon csúnyának tartottam. Főleg most az, hogy meglehetősen elhasználódott az elmúlt évtizedek során. Rossz az épület belső szerkezete, a helyiségek egymáshoz való kapcsolódása, nincs parkolója. Sajnos ez a kultúrház jelenlegi formájában nem méltó a városhoz. A Városgondnokság irodái várhatóan hamarosan kiköltöznek a házból.

♦ **Miért nincs falugyűlés, miért nem tájékoztatják a lakosságot a város ügyeiről?**

Az Önkormányzat gőzerővel dolgozott, de nagyon sok régről maradt ügyünk volt, és beleszaladtunk a nyárba. Úgy gondolom, most nem lenne sok értelme közmeghallgatást szervezni a nyári szabadságolások miatt. A pályázatokról érdemben ősszel tudunk majd tájékoztatást adni, ezért akkor érdemes a polgárokat összehívni. A város ügyeiről rendszeresen és részletekbe menően beszámol a Vörösvári Újság, a határozatokat, rendeleteket pedig az Interneten is közzé tesszük. Remélem, az őszi közmeghallgatáson sokan eljönnek majd, hogy meghallgassák beszámolómat az eddig végzett munkáról, és feltegyék kérdéseiket a közügyekkel kapcsolatban. Addig is további jó nyarat kívánok minden vörösvári polgárnak, és jó szórakozást, tartalmas időtöltést a Pilisvörösvári Napok programjaihoz.

F. A.

Vezetőváltás a Városgondnokság élén

A Képviselő-testület – közös megegyezéssel – megszüntette Horváth Miklós közalkalmazotti jogviszonyát. A város gondnokság vezetőjét az elmúlt időszakban számos bírálat érte a képviselő-testület és a polgármester részéről. Különösképpen a szennyvízesatorna-hálózat és a szennyvíztisztító-telep üzemeltetésével kapcsolatban merültek fel aggályok. A július 2-i rendkívüli képviselő-testületi ülés egyetlen napirendi pontja a Horváth Miklós elleni fegyelmi eljárás megindítása volt, többek között a szennyvíziszap szabálytalan tárolása miatt. A képviselők zárt tárgyaláson végül is úgy döntöttek, hogy nem indítanak fegyelmi eljárást az intézmény vezetője ellen.

A Képviselő-testület a Városgondnokság intézményvezetői feladataival két hónap időtartamra Pándi Józsefet bízta meg.

Groszné Krupp Erzsébet polgármester szerint a Városgondnokság évtizedes problémáit görget maga előtt. Horváth Miklós úr ezeket nem volt képes megoldani, szakmailag alkalmatlanná vált feladatának ellátására. A polgármester asszony különösen azt tartja aggasztónak, hogy a szennyvíztisztító-telep szakszerűtlen működtetése miatt több millió forintos környezetvédelmi bírságot kell fizetnie a városnak. Ahogy ezt a problémát, úgy a szennyvíziszap elhelyezését is minél előbb meg kell oldani.

Szerkesztőségünk megkereste Horváth Miklós urat is, aki távozásának okairól a következőket mondta:

– Az elmúlt időszakban több méltatlan kritika érte a Városgondnokságot, és úgy éreztem, hogy a Képviselő-testületben megszűnt a támogatottságom. Ebben a légkörben nem tudtam tovább folytatni a munkámat.

Horváth úr az öt ért konkrét kritikákra nem kívánt reagálni.

A Képviselő-testület határozatai

Július 2., rendkívüli ülés

Pilisvörösvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 106/2003 (VII. 2.) Kt. sz. határozata Horváth Miklós, a Pilisvörösvár Városgondnokság intézményvezetője közös megegyezéssel történő közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetéséről

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Horváth Miklós Pilisvörösvár Városgondnokság intézményvezetőjének közalkalmazotti jogviszonyát az intézményvezető kérelme alapján, a mellékelt szerződés szerinti tartalommal a Kjt. 25. § (2) bek. a.) pontja alapján közös megegyezéssel megszünteti.

A megszüntetés pénzügyi forrása a Városgondnokság 2003. évi bér- és járulékkerete.

Felkéri a polgármestert, a közös megegyezés aláírására.

A Képviselő-testület a határozatot 14 igen szavazattal elfogadta.

Pilisvörösvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 107/2003 (VII. 2.) Kt. sz. határozata Pándi József Pilisvörösvár Városgondnokság intézményvezetői feladatainak helyettes ellátására szóló határozott idejű megbízásáról

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Pándi Józsefet megbízza a Pilisvörösvár Városgondnokság intézményvezetői feladatainak helyettes ellátásával, két hónapi határozott időtartamra. Helyettes intézményvezetőként jogosult a pótlékalaphoz viszonyított 250%-os magasabb vezetői pótlékra, valamint a 262/2000. (XI. 6.) Kt. sz. határozat szerinti, alaplletményhez viszonyított 30%-os keresetkiegészítésre.

Pénzügyi forrása a Városgondnokság 2003. évi bér- és járulékkerete.

Felkéri a polgármestert, a megbízás aláírására.

A Képviselő-testület a határozatot 13 igen és 1 tartózkodás szavazattal hozta.

És még mindig az Okmányiroda...

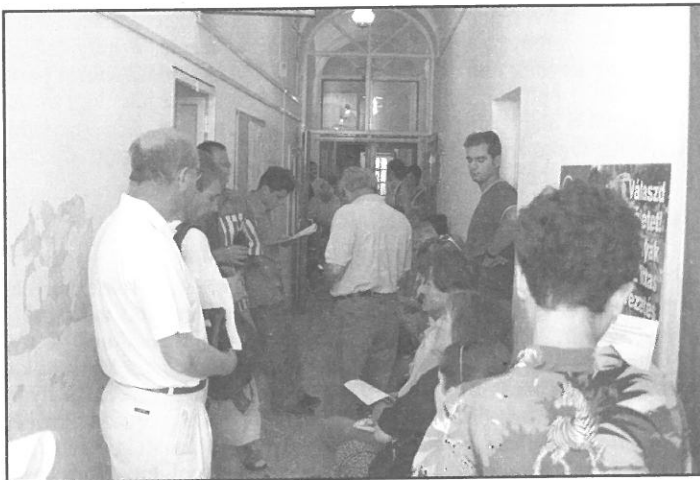
Reggel háromnegyed nyolckor már hosszú sor kígyózik a Pilisvörösvári Okmányiroda előtt, pedig a félfogadás csak kilenc órakor kezdődik. Mindennapos látvány ez, a Büföbe igyekvő háziasszonyoknak már fel sem tűnik, ahogy a Szent István utcát hosszan elfoglaló parkoló autók sora sem.

A Vörösvári Okmányiroda kinőtte magát, nincs várócsarnoka, az ügyfelek egy szűk, levegőtlen, hulló vakolatú folyosón kénytelenek várakozni. De maga az ügyfélfogadó terem is nyomasztóan zsúfolt lett mostanra, amióta a második fényképező fülkét beállították. Az iroda munkatársai pedig értik a dolgot: gyorsan, udvariasan szolgálják ki az ügyfeleket. Magam is tapasztaltam: új útvelem elkészítése körülbelül három percig tartott. Rajtuk tehát nem múlna a dolog. De a falakat mégsem tudják arrébb tolni.

Országos probléma ez: a legtöbb helyen ál-

datlan állapotok vannak. Előfordul, hogy az ügyfelek elvesztik türelmüket, és magukból kikelve szidalmazzák a dolgozókat és egymást.

A vörösvári önkormányzat próbál javítani a körülményeken, egyelőre kevés sikerrel. Az iroda dolgozói szerint megoldást jelenthetne

az is, ha Solymáron önálló okmányiroda alakulna, ahová a közvetlenül szomszédos települések is tartozhatnának. A megmaradó települések ügyfélforgalmát így nyugodtabban tudnák fogadni.

Heider László jegyző szerint nincs törvényi akadálya az elgondolásnak, a solymári önkormányzat – ha akarná – minden további nélkül meg tudná valósítani az ottani irodát.

Enczmán László solymári polgármester csodálkozott az elképzelésen, de nem zárta ki annak megvalósíthatóságát:

– Még sosem vetődött fel nálunk ez az ötlet. Az okmányirodáknak régiós szerepük van. Épp azért alakult meg az iroda Vörösváron, és nem másutt, mert város és térségi központ. Persze, végig lehet gondolni, érdemes lenne-e az illetékességi kört mondjuk Pilisszentivánra és Nagykovácsra is kiterjesztve egy újabb irodát létrehozni. Elvileg nem tartom megvalósíthatatlannak. Nagy kérdés azonban: kapnánk-e erre engedélyt a Belügyminisztériumtól.

Grószné Krupp Erzsébet polgármester szerint kézenfekvő megoldás az lenne, ha az Okmányiroda helyet cserélné a Puskin utcai Gyámhivatallal. Nagyobb lenne a hely az ügyfelek fogadására, és a későbbi bővítési lehetőségek is adottak. A helycsere 4-5 millió forintból megoldható lenne. Sajnos, jelen pillanatban ez az összeg még nem áll rendelkezésükre, reméli, sikerrel tud rá pályázni az önkormányzat. Az épületcseréhez természetesen képviselő-testületi döntés szükséges.

Kérdésekből, ötletekből, elgondolásokból tehát nem szűkölködünk. Vajha a tényleges megoldáshoz is egy kicsit közelebb juthatnánk. Egyszer.

F. A.

Aki a virágot nem szereti...

Valentin szegfűt és begóniát ültetett a Pilis Team Bt. a Vásár téren. (Jövőre az egyenári növények helyett levendula ültetését is tervezik.) A tikkasztó szárazságban naponta-kétnaponta öntözik a virágokat és a fűvet.

Marosi Gusztáv szerint az időjárás okozta problémákkal még boldogulnának, egy kis eső után a fű is kiszáradna – a vandálokkal szemben azonban nincs sok esélyük. Az egyik ágyásból például kiültetésük után mind a 42 tő virágot kihúzkodták, és gyaníthatóan a téren ültetett kőröslak is emberi beavatkozás miatt kezdenek pusztulni.

(Csekély vigasz, hogy nemcsak nálunk történik ilyen. Nemrégiben a Gellért-hegyen

3000 tő virágot ültettek a kertészek, mire a vandálok az összes növényt módszeresen kihúzkodták és kidobálták a járdára.)

A tér amúgy – többször írtunk már róla – lassan, de biztosan romlik. A padokat kimosztították a helyükről, és léceiket összefarigcsálták. Gondolom azért, hogy biztosan kiszakítsák a ruhájukat azoknak, akik veszik a bátorságot, hogy itt próbáljanak megpihenni. A placcon rendszeresen megjelenő helyi suhancok amúgy is a pad tetején gubbasztanak. A személtartók kezdenek eltűnedezni, s itt-ott már egy-egy viacolor kocka is hiányzik. (Az utcakő a proletáriátus fegyvere?) A tér gondozói szelmaomharcot folytatnak a személtelőkkel szemben. Megszokott látvány a virágágyás kellős közepén egy-egy sörös-

üveg, flakon, cigarettásdoboz vagy papírseb-kendő.

Az iskola ablakait rendszeresen bedobálják, és legutoljára a telefonfülke is megszenvedte a térrendezők dühét. Tanítási időben már az is előfordult, hogy köveket és vízzel telt lufikat (Lám, mire jó a csobogó!) dobáltak be a nyitott ablakon keresztül egy első emeleti osztályterembe. A bombák váratlanul érték az ötödikes tanulókat, annak ellenére, hogy kötelező olvasmányuk volt „A Pál utcai fiúk”, amelyből módszertani segítséget kaphattak volna ellenséges támadás esetére.

Csak a gyengébbek kedvéért: a Vásár téri park romlása nem a „vörös ingesek” számlájára írandó.

F. A.

Véget ér a Kálvária utca kálváriája?

Csatornázni fogják a felső szakaszt is

Miközben városunk belterületének nagy részén már évek óta működik a szennyvíz-csatorna-hálózat, a Kálvária utca felső részén lakók még mindig a szippantós kocsik áldásos tevékenységére szorulnak. A vasúti

FELHÍVÁS

A Csatornatársulat kéri a Kálvária utca felső részén lakók jelentkezését a csatornázás előkészítése érdekében a 331-674-es telefonszámon. (A helyrajzi számot is kéri!)

hid ugyanis úgy vágja ketté az utcát, hogy az komoly műszaki problémát okoz mindenféle közmű számára.

A csatornázás II/1-es üteméből ezért ki is maradt ez a rész. Próbálkoztak ugyan egy olyan megoldással, hogy a Kápolna utca felé magánterületen vezetik el a csatornát, de ez anyagi nehézségek miatt nem valósult meg. (6-8 millió forintot kért a tulajdonos a szolgalmi jogért.)

Jó hír a Kálvária utcai lakók számára, hogy az Önkormányzat most megbízta a Csatornatársulatot a felső szakasz csatornázásának műszaki előkészítésére.

Kérdésünkre, hogy hol fogják a csatornát átvezetni, Müller János, a Csatornatársulat elnöke azt felelte, hogy műszakilag vélhetően mégis kivitelezhető lenne a vasúti hídon való átvezetés.

Településrendezés terv

Önkormányzatunk 1999-ben bízta meg a Pest Megyei Terület-, Település-, Környezet-tervező és Tanácsadó Kft.-t a város rendezési tervének elkészítésével. A terv elkészítését a felmerült új igények mellett a jogszabályok is szükségessé teszik, mivel az építési törvény városok számára nem teszi lehetővé az 1997. előtt, az előző jogszabályok alapján készült rendezési terv használatát.

A terv július 18-án államigazgatási egyeztetésre kerül.

A terv egyeztetési példánya megtekinthető a Polgármesteri Hivatal földszinti folyosóján, a hátsó kijárat mellett. Augusztus 10-től a hónap végéig a hétfői félfogadási időben a város főépítész a lakosság rendelkezésére áll a rendezési tervvel kapcsolatos kérdésekben.

Véleményeiket, javasolataikat a főépítészhez kérjük eljuttatni.

„...ért kalászt lengtél...”

Vörösvári gazdák az aratás után

Ki mint vet, úgy arat – tartja a mondás. Történetesen azonban a mondások sem mindig megbízhatóak. A vörösvári gazdák ugyanis hiába vetettek jól, az idei aratáskor kénytelenek voltak beérni a tavalyi termés harmadával. A rendkívüli aszály nemcsak a termésátlagokat apasztja le, hanem a gazdák kedvét is, hogy egyáltalán újra bevesék a földet, és gabonát termesszenek.

– Amit nem vitt el a fagy, azt elviszi az aszály – sóhajt *Marosi Gusztáv* falugazdász, aki nagyon jól ismeri a pilisi gazdák gondjait, bajait. – 150-200 milliméter csapadék hiányzik a földből. Van olyan termelő, aki még a 10 mázsa termésátlagot sem érte el az idén. Persze, gondos trágyázással, tápanyag-visszapótlással, a helyes fajta kiválasztásával és a megfelelő, korszerű technológia alkalmazásával csökkenteni lehet a veszteségeket.

Ziegler Istvánnak az idén búzából harmadnegyedannyi termést, mint tavaly. Kiszámolta, hogy több anyagot (vetőmagot, trágyát, kémikáliákat) vitt ki a határba, mint amennyi búzát betakarított.

– Napok óta spekulálok – mondja felhős homlokkal –, hogyan tovább. A mezőgazdaságban olyan kicsi a haszon, hogy egy ilyen gyenge termés évekre visszavetheti a gazdálkodást. A legrosszabb az, hogy abban a tudatban kell végigdolgoznom az évet, hogy már

biztosan veszteséges lesznek. Olyan földeken kezdtem gazdálkodni, amelyek évtizedig teljesen elhanyagoltan, parlagon heverték. Na-

gyon sok pénzt és energiát fektettem bele, hogy ezeken a földeken ismét virágzó mezőgazdaság jöjjön létre. Tavaly már biztató jelek mutatkoztak, hogy megérte... És most ez a szörnyű aszály. Ha így folytatódik, még vetni sem fogunk tudni...

Wieszt Dávid az idén csak zabot vetett, de az is igen rossz termést hozott:

– Nagyon el lennék keseredve, ha vettem volna búzát is, mert biztosan semmi hasznom nem lett volna belőle. A rétemen is csak egyszer tudtam lekaszálni a fűvet, míg tavaly négyszer. Szerencsére én nem ebből élek, szintén csak hobbiból csinálom.

Müller Márton mindössze néhány hektáron vetett búzát – így jött ki a vetésforgó. Nem nagyon bánja, mert a tavalyinak ő is csak a harmadát tudta betakarítani. Igaz, a termés kevés volt, de a minősége jó. Földjének nagy részén mustármagot vetett, amitől a búzáénál jobb eredményt vár.

– Sajnos ebben az évben nemhogy nyereségük nem lesz a gazdáknak, de még a művelési költségeik sem térülnek meg. Ezért sokan vissza nem térítendő támogatást remélnék az államtól. Akármilyen is lesz, folytatom a gazdálkodást. Én nem spekuláció céljából szereztem vissza a földet.

Müller úrtól – aki képviselőként és mezőgazdasági tanácsnokként a helyi önkormányzatban is szívén viseli a helyi gazdák sorsát – megtudom, hogy hamarosan megalakul a helyi Földhasznosítási Bizottság. Ennek konkrét feladatairól azonban egyelőre még nem rendelkezünk elegendő információval.

F. A.

Mit kell tudnunk a parlagfűről?

A parlagfű Magyarországon nem őshonos növény, rohamos hazai terjedése kevesebb mint száz évre tehető.

Miután nincs természetes biológiai ellensége nálunk, a klimatikus viszonyok (téli fagymentes napok alacsony száma, később a meleg, száraz időjárás) nem gátolják növekedését a legtöbb kultúrnövényünkkel szemben; illetve a művelésből kivont, gazdátlan, elhanyagolt földterületeken vagy településrészekeken megfelelő viszonyokat talál: gyors terjedése nemcsak érthető, de – megfelelő ellenakciók nélkül – várható, hogy Magyarország teljes területén magas fertőzöttség lesz néhány éven belül.

2002-ben 5.400.000 hektáron volt kimutatható védekezés előtt.

A mentesítésre több lehetőség is van, de nincs egyetlen, mindenütt eredményesen használható eljárás.

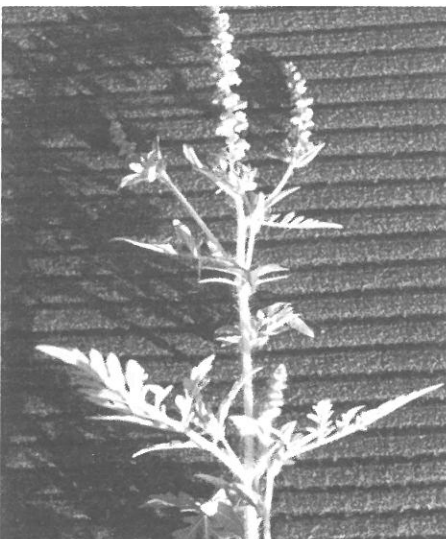
A biológiai módszerek (olyan növény- vagy állatfajok betelepítésével, amelyek bármilyen úton, de gátolják növekedését, szaporodását) jelenleg nem jönnek szóba, többek között bizonytalan eredményük és hosszú távú kiszámíthatatlanságuk miatt sem.

A vegyszeres irtás elsősorban nagyobb, összefüggő területeken költséghatékony, nagymennyiségű előzetes, részben koordinált szervezőmunkát és pénzt igényel, amelyek feltételei várhatóan csak a későbbiekben állnak rendelkezésre. Ez az eljárás természetesen kizárólag szakértő kezékbe való.

A leghatékonyabb, bár élőmunka igénye miatt kisebb területeken érvényesülő mentesítési lehetőség a mechanikai irtás: a gyomlálás, a tövek kihúzása (korábbi időben, kisebb méretek-

nél. Kesztyűben kell végéznit!) vagy a talajszintti, gyökérszintű sarabolás (ezek a növények nem tudnak újra hajtani), illetve később a kapálás, kaszálás.

A kaszálást a legtöbb helyen legalább egyszer meg is kell ismételnit, mert az igen alacsony elágazó rügyekből, első oldalhajtásokból, amelyeket éppen a talajhoz való közelségük miatt a kasza nem ér el teljesen, további hajtások fejlődnek. Ezért a már mentesített területek

utóellenőrzése is szükséges 3-4 hét múlva. Sűrűbb állományban, amelynek virágportermelő képessége meghaladja a ritkább állományú parlagfűves területekét, szintén ez a célravezető mechanikus módszer. A mechanikus módszerek alkalmazásakor megoldandó az eltávolított növények elszállítása és feldolgozása, elsősorban komposztálással.

A parlagfű növény eltávolítására a legalkalmasabbak a pollenszórás megkezdését megelőző napok, hetek lennének, ami nem teljesen egységes dátum országsszerte, de a mentesítő akciók közösen, egyidejűleg szervezve érik el a legnagyobb hatást.

Hazánkban a tél erejétől, hosszától függően általában március végén indul meg a parlagfű kelése, amely április-májusban éri el a csúcst, de kisebb intenzitással egészen az őszi fagyokig tarthat. Ezért, ha az eltávolítás túl korán történik, újrakelés és a növény rendelkezésére álló idő hosszától függően akár újabb növény-porszórás is várható már egyszer mentesített területen. Intenzív növekedése júniusra, július elejére tehető, az első pollenszemcsék július közepe táján várhatók a csapadékban.

A virágzás megkezdése után a pollenek hatásának már koncentráltan, fokozottan lesz kitéve az, aki a mentesítést végzi. Különösen a kézi mentesítés járhat azzal a veszéllyel, hogy ismert tüneteket súlyosbít, vagy ki is válthat friss tüneteket olyanokban, akik már kapcsolatba kerültek a parlagfű pollennel, de nem voltak tünetek. Ebben a helyzetben az arc (orr-száj) maszk már nem nyújt megfelelő szűrő hatást.

Intenzív pollenszórás és ezzel együtt a parlagfű allergiás betegek tömeges jelentkezése a háziorvosi és más szakorvosi hálózatokban július végére és augusztus egészére tehető, de később is tart. Augusztus végétől új betegek jelentkezése elsősorban olyan körből várható, akik parlagfűmentes helyről térnek vissza, a már ismert betegek közül azok keresik fel ismételt a rendelőket, akiknek az addig alkalmazott gyógyszerek nem hozták meg a kívánt tünetcsökkenést, életminőség-javulást.

Az összefoglalót készítette **prof. dr. Nékám Kristóf**, a Magyar Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság elnöke

A Templom Téri Általános Iskola hírei

Pedagógusnap

Különleges nap volt életünkben, hiszen olyan embert ünnepelhettünk és köszönthettünk, aki 23 évig igazgatója volt az általános iskolának.

Sebők Dezső Galgahévízen kezdett tanítani 1955 szeptemberében. Piliscsabára matematika-fizika szakos tanárként került 1956-ban. Majd a Budai és a Szentendrei járás matematika-fizika szakos szakfelügyelője lett. Ezt a feladatát hosszú éveken keresztül látta el. 1968-ban kérték fel a Templom Téri Általános Iskolába, igazgatónak. Az iskola 68-ban önálló intézményként működött, majd 75-ben került sor az összevonásra. Igazgatósága ideje alatt, a Pest Megyei Igazgatói Munkaközösség vezetőjeként is irányította a megyében dolgozó iskolák vezetőit. A Templom Téri Általános Iskola az ő vezetése alatt vezetőképző bázissá vált, szintén ő indította el a korszerű munkacsoportok megszervezésének, működtetésének módszertani kidolgozását. A témával kapcsolatosan egy szakmai-módszertani kiadványa is megjelent. Munkáját mindvégig a szakmai igényesség, az emberséges hozzáállás, a kollektivitás és a segítőkészség jellemezte iskolán belül és a bővebb szakmai körökben is.

Munkásságának köszönhető, hogy Pilisvörösváron a nemzetiségi oktatás jelentős szerephez jutott. Ennek szakmai és szervezeti kereteit ő szervezte meg, amely nemcsak az iskolai kereteken belüli nyelvtanításra, hanem az ahhoz kapcsolódó nemzetiségi hagyományok és kultúra ápolására is kiterjedt. Az ő nevéhez fűződik az

1981-ben elkezdődött németországi cserekapcsolatok kialakítása. Magas színvonalú munkájának elismeréseként 1978-ban Kiváló Pedagógus, 85-ben Kiváló Munkáért, és 95-ben Eötvös József Pedagógus Emlékérem kitüntetésekben részesült.

Sok-sok munkában megfáradt pedagógus arca simul ki az örömhíre, hogy sok év eltelte után, a nyugdíjas éveit töltő Sebők Dezső igazgató úr végre átvehette Grószné Krupp Erzsébet polgármester asszonytól az Arany Katedra Emlékplakettet. Hatalmas meglepetés és öröm volt ez számára, hiszen aktív munkáját már jó pár éve befejezte, azaz letette a tanítás és a vezetés „lantját”.

Év végi hírek

Hagyományainknak megfelelően a tanév utolsó hetében tartottuk tanévzárásunkat a „Diákhetet”. Az első nap a kétnyelvű kultúráé volt, tanulóink táncoltak, énekeltek, verset mondtak németül és magyarul. A megnyitót követően a diákok ügyességükről és tudásukról adhattak bizonyítást a Ki mit tud?-on és az európai uniós vetélkedőn. Természetesen már ezen a napon elkezdődött a „diákfiting” gyűjtése, az uniós játék nyertesei pedig Eu-s pótlót, illetve sapkát nyertek az Európai Unió Központ Székézetünk köszönhetően. Másnap akadályversenyt vettek részt tanulóink, a kánikula ellenére becsülettel helytálltak.

Minden évben az agytorna után befejezésül sport következik. Melegh Imre úr kezdeménye-

zésére és támogatásával immár hagyományá vált az utolsó napi futóverseny, mely idén a Start az Unióba címet kapta. Záróakadályként már szintén hagyományosan megjutalmaztuk élsportolóinkat oklevél, könyv- és éremeső kíséretében. Az ügyes diákok állófogadáson ünnepelhettek tovább.

Örömrökre ismét sok vállalkozó csatlakozott támogatásával Melegh Imre úr lelkesedéséhez. Szeretnénk mindnyájuknak köszönetet mondani. Rengeteget számít, hogy iskolánk és tanulóink mögött olyan emberek tudhatunk, akik önzetlenül nyújtanak segítséget: Waldek Kft., Beton Bt., Wieszt László, Krausz Tamás, Sodró Erika, Havas Ferencné, Fetter István „Kafet Bt. Ruházat”, Kontra Gyula, Krivinger Zöldszégbolt, Babicsk Zoltán „Turmix Bolt”, Wieszt Ferenc, Melegh Imre. Köszönjük!

Sashegyi Gyuláné

A Német Nemzetiségi Általános Iskola hírei

Németországi csereutazás

A gröbenzelli Német-Magyar Egyesület és a Sportegyesület közös meghívására 2003 májusában 28 Vásár téri diák 10 napos németországi csereutazáson vehetett részt. Vendéglátóink idén is gazdag és érdekes programmal vártak bennünket. A 10 napban bőven volt alkalmunk nyelvgyakorlásra és tanulásra, de játékra, pihenésre is.

A magyar gyerekek családoknál laktak, és vendéglátóikkal együtt mentek iskolába. Négy napig a helyi gimnáziumban volt alkalmunk órákat látogatni. Bepillantást nyerhettünk a gyönyörű környezetben lévő, gazdagon felszerelt iskola mindennapjaiba, miközben kritikus szemmel figyeltük a számunkra laza hangulatú órákat, és élveztük a szüneteket a hatalmas, mozgalmas aulában.

Lelkesen tornáztunk és énekelünk a német gyerekekkel együtt, és talán jobban figyeltünk az órákon, mint ők.

Tanítás után ebéddel vártak bennünket a közeli Idősek Otthonában.

A délutánjaink is izgalmasan teltek. Kirándultunk Münchenbe, ahol megnéztük a várost felülről – az Olimpiatoronyból – és alulról. A városközpontban csavarogtunk, bámészkodtunk, vásároltunk. Bad Tölzben a strandon kipróbáltuk az összes csúszdát. A Sportegyesület szervezésében ügyeskedhettünk tájfutásban. Jutalmul esti grillpartit szerveztek számunkra a vendéglátó szülők. Egész napos kirándulást tettünk, és elyalogoltunk a gyönyörű és híres kastélyhoz Neuschwan-

steinban. Bár bőrig áztunk a szakadó esőben, és dideregtünk a várkapuban, míg a csoportunk sora került, a látvány és utána a finom ebéd mindent kárpótol.

A program igazi meglepetése és csúcspontja volt a három napos közös kirándulás a német gyerekekkel Waldmünchenbe. Itt aztán kitérőbe mentünk magunkat: egész napos nyelvelvélés, országismeret élőben, állatkert, nyári boba, strandolás, grillezés, diszkó, esti dumapartik...

A vendéglátó szülők örömmel-aggódnak vártak bennünket mindig vissza. Jó volt látni, hogy a napok múltával hogyan barátkoztak össze a mi gyerekeink „átmeneti” családjaikkal, és hogyan lettek egyre beszédesebbek – ki-ki vérmérséklete szerint.

Még a hosszú buszozás sem volt soha unalmas. Ha hokadt volt a társaság, Márton Miklós tanár úr előkapta a gitárját, és mi lelkesen énekelünk mindenfélét, amit tudunk és még azt is, amit nem. Hogy ez a tíz nap ilyen tartalmasan és élménydúsán telt, azt elsősorban két lelkes ember munkájának köszönhetjük, akik szervezték és végigélték velünk ezeket a szép napokat.

Köszönjük Christa Brunnernek és Josef Lillnek, hogy minden követ megmozgattak értünk, és ami a legfontosabb – hogy szeretik a gyerekeket!

Köszönet minden gröbenzelleinek, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a magyar gyerekek jól érezzék magukat messze otthonuktól.

Ságiné Sebők Magdolna
igazgatóhelyettes

Versenyeredmények:

- Balogh Borbála** (2. b) megyei mesemondó 1.
Fetter Viktória (4. a) megyei mesemondó 3.
Hidasi Marcell (2. a) megyei úszás 3.
Paul Dominik (4. a) megyei úszás 6.
Rásonyi Kitti (3. a) megyei úszás 6.
Juhász Soma (4. a) megyei úszás 5. (csapat)
Karádi Krisztián (4. a), megyei úszás 5. (csapat)
Manhercz Ádám (4. a), megyei úszás 5. (csapat)
Paul Dominik (4. a) megyei úszás 5. (csapat)
Izsák Eszter (3. a) megyei úszás 3. (csapat)
Rásonyi Kitti (3. a) megyei úszás 3. (csapat)
Hidasi Nikolett (4. a) megyei úszás 3. (csapat)
Németh Timea (4. a) megyei úszás 3. (csapat)
Leskó Barbara (4. b) megyei Kazinczy-v. 6.
Pitini Adrienn (6. b) megyei Kazinczy-v. 1.
Koritsánszky Nóra (8. a) megyei Kazinczy-v. 3.
Bihari Erzsébet (4. a) országos mesevetélkedő 5.
Fetter Fruzsina (4. a) országos mesevetélkedő 5.
Fetter Viktória (4. a) országos mesevetélkedő 5.
Németh Timea (4. a) országos mesevetélkedő 5.
Sodró Eliza (6. a) regionális prózamondó 1., területi prózamondó 1.
Blind Eszter (5. c) megyei helyesírási v. 3.
Fetter Viktória (4. a) területi prózamondó 3.
Sodró Ábel (2. a) területi versmondó 3.
Balogh Borbála (2. b) területi prózamondó 3.
Braun Eszter (6. a) ter. történelem v. 2. (csapat)
Gyarmati Dóra (6. a) ter. történelem v. 2. (csapat)
Sodró Eliza (6. a) ter. történelem v. 2. (csapat)
Spiegelberger Márk (6. a) ter. tört. v. 2. (csapat)
Vida Eszter (6. a) ter. történelem v. 2. (csapat)
Bihari Gábor (6. a) ter. történelem v. 3. (csapat)
Baklanov Máté (6. a) ter. történelem v. 3. (csapat)
Jakab Szilvia (6. a) ter. történelem v. 3. (csapat)
Vékony Krisztián (6. a) ter. történelem v. 3. (csapat)
Ziegler István (6. a) ter. történelem v. 3. (csapat)

Negyvenkét éven át a tanári pályán

Interjú Sebők Dezső nyugdíjas iskolaigazgatóval

Sebők Dezső 1933-ban született a Fejér megyei Gyúron. 1955-ben kitüntetéses diplomával végzett (minden vizsgájegyje 5-ös volt) a Budapesti Pedagógiai Főiskola matematika-fizika szakán. Olyan kiváló tanárai voltak, mint dr. Péter Rózsa matematikus és Öveges József fizikus, akik nemcsak a szaktárgyai rejtelmibe vezették be, hanem meghatározó hatással voltak egész tanári pályájára.

Frissen végzett tanárként Galgahévízre helyezték, de 1956-ban a Piliscsabai Általános Iskolába kérte át magát, ahol 1968-ig tanított fizikát és matematikát. 1960-tól 1968-ig a tanítás mellett a Budai és a Szentendrei járás matematika-fizika szakfelügyelőjeként segítette az oktatás színvonalának emelését. Az egész megyében ő volt a legfiatalabb szakfelügyelő. 1968-ban kinevezték a Templom Téri Általános Iskola igazgatójává, melynek 23 éven át volt megbecsült vezetője. Igazgatói munkájának, szakmai tudásának is köszönhetően Pest megyében az iskola a legelismertebbek közé küzdötte fel magát. Igazgatósága alatt történt meg a két általános iskola összevonása, amelynek ő kezdettől fogva ellene volt. A mamutiskola későbbi kettéválasztása az ő szakmai ellenérveit igazolta. 1991-ben ment nyugdíjba. Azóta visszavonultan él.

1982-ben, amikor fiatal, forrófejű, „ki ha én nem”-gondolkodású tanárként munkát keresve bekopogtam az irodádba, nagyon szívélyesen fogadtál, s őszinte, emberi szavakkal beszélgetél el velem. Mái emlékszem, szíven ütött, hogy azt mondtad nekem: „Jól van, testvér...” Ez az alaphang, hozzáállás végig jellemezte a viszonyunkat, akkor is, amikor tapasztalatlanságból fakadó botladozásaimból kellett bölcsen kíségetened. Lehet tanulni ezt a fajta bölcsességet?

– Rá kell érezni, hogyan kell bánni az emberekkel. Nem úgy kell viselkedni, mintha egy megközelíthetetlen vezérigazgató lennél a bárszonyajtok mögött. Egy iskolaigazgatónak együtt kell élnie a nevelőtestülettel, s mindekelőtt pedagógusnak kell lennie. Nem könnyű az igazgató munkája, de nekem szerencsére olyan kiváló munkatársaim voltak, akikre mindig nyugodtan támaszkodhattam, akik jelentős mértékben segítettek munkámat.

Tanár, szakfelügyelő, iskolaigazgató voltál. E háromféle tevékenység, munkakör közül melyiket szeretted a legjobban?

– Legjobban tanítani szerettem. Sajnos, nem taníthattam annyit, amennyit szerettem volna. Amikor tanfelügyelőként is dolgoztam, hetente három napot voltam csak bent a saját iskolában, a többi időben a járás iskoláit jártam. Igazgatóként pedig csak alig néhány órámat. Ezek az órák valósággal felüdülést, kikapcsolódást jelentettek a számomra. Sokat kísérleteztem a fizikaórákon, igyekeztem átadni tanítványaimnak azokat az élményeket, amelyeket annak idején Öveges tanár úr óráin élhettem át. Unokáim tanulmányait figyelve tudom, ma már kevesebbet kísérleteznek az órákon, és ez elszomorít engem...

Tanári munkádnak, szakmai tudásodnak és elhivatottságodnak köszönhetően nagyon

fiatalon vált belőled szakfelügyelő. Hogyan értékeled ezt a munkádat, és hogyan látod a mai, szakfelügyelet nélküli iskolarendszert?

– A szakfelügyelői munka komoly szakmai kihívást jelentett a számomra. Akkoriban a megnövekedett gyermeklétszám következtében képesítetlen pedagógusok tömegét szívtva magába az oktatásügy. Ezek a képzetlen taná-

Grószné Krupp Erzsébet polgármester átadja az Arany Katedra Emlékplakettet Sebők Dezsőnek

rok nagyon sok segítséget igényeltek, és én igyekeztem minden tölem telhetőt megadni nekik. Tanfelügyelőként én nem „felügyeltem”, hanem sokkal inkább segítettem a tanárok munkáját. A szakfelügyeleti rendszer szétzúzása óriási hiba volt, nemcsak szakmai támasz nélkül maradtak a pedagógusok, de hiányzik az a mérce, amellyel értékelni lehet a munkájukat, összehasonlítni az iskolákban folyó munka színvonalát.

1968-ban Nemes Rózsa-t váltottad az igazgatói székben. Milyen érzésekkel vállaltad el az iskola vezetését?

– Megtiszteltetés volt számomra a felkérés, úgy éreztem, hogy igazgatóként többet tudok tenni, mint szakfelügyelőként. Később kerülhettem volna magasabb beosztásba is – hívtak is többször –, de mindig visszautasítottam, mert azt gondoltam, hogy nekem itt van feladatod, ezt kell csinálnom.

Melyik volt a legnehezebb időszak a életed ezen 23 évének?

– A legnehezebb korszakot a két iskola összevonásakor éltem-éltük meg 1975-ben. Az összevonás akkoriban országos jelenség volt. Mindenhol „trösztösítettek”. A járások megszűntek, az iskolák közvetlenül a településekhez kerültek. Vörösváron is nyilván úgy gondolták, könnyebb lesz bánni egy iskolával, egy igazgatóval, mint kettővel. Ahol két vagy több

iskola van, különben is csak mindig vetélkednek egymással, marakodnak. Sokan még ma is azt hiszik, hogy én akartam az összevonást, pedig én harcoltam ellene a legjobban. Amikor igazgató lettem, az iskolának 600-650 tanulója volt, az összevonással ennek a duplája lett. Minden felelősség pedig rám zúdult...

Magyarul: azt akarod mondani, hogy ki az a bolond, aki azonos feltételekkel dupla felelősséget vesz a vállára...

– Ennél nagyobb baj, hogy pedagógiai szempontból sem volt szerencsés egy ekkora intézmény. A 80-as évek végén – te is tudod, hiszen akkor ott tanítottál nálunk – már 1600 feletti létszámunk volt.

Mire vagy a legbüszkébb igazgatói éveidből?

– Büszke vagyok rá, hogy Pest megyében az egyik legszervezettebb, legeredményesebb iskolaként tartottak minket számon. Minden évben pontozták az iskolákat rengeteg szempont szerint, s mi majdnem mindegyik listán a pontszám alapján az első három iskola közé soroltattunk. Csak két szempont szerint kaptunk rendre kevesebb pontot: a napközis ellátottság és a hittanbeírás tekintetében. Ez utóbbi azt jelentette, hogy míg a megyei átlag 10-15% volt, nálunk a gyerekek 50%-át írtatták be hittanra a szülők. Hát erre akkoriban nem lehetett jó pontot kapni... Amire még büszke vagyok, hogy – bár nem vagyok sváb származású, és emiatt kaptam is kritikát eleget –, én vezettem be igazgatóságom első éveiben a nemzetiségi órarend szerinti oktatást. Korábban csak ún. csatlakozó órában, azaz 0. vagy 7. órában tanították a németet, azután pedig felemelt óraszámú, rendes óráként.

Hogyan tekintesz vissza egész pedagógusi pályafutásodra?

– Nem volt kis munka, amit elvégeztem ez alatt a 42 év alatt: sokat dolgoztam és teljes erőbedobással. Mindenütt, minden munkakörömben és munkahelyemen jól éreztem magam, jó szívvel gondolok vissza kollégáimra, tanítványaimra. Nem voltak haragosaim, s úgy hiszem, ma sincsenek.

Hogyan telnek nyugdíjas napjaid?

– Amikor 60 évesen nyugdíjba mentem, mindenki azt mondta, te úgysem bírod ki iskola nélkül, holott én már évekkoriban tudatosan készültem nyugdíjas éveimre. Ezt a házat is úgy alakítottam ki, hogy jól érezhessem magam itt a mindennapokban. Ritkán mozdulok ki itthonról, igaz, ha hívnak, elmegyek. A város közéletében azonban már nem veszek részt. Azt most már azokra hagyom, akik telve vannak tetterővel, energiával.

F. A.

Következő számunkban Jákló Ferencné Arany Katedra Emlékplakettes pedagógust méltatjuk.

„Föl, föl, fiúk...”

Brassais vén diákok Vörösváron

Július 5-én találkozót tartott két 1969-ben végzett osztály a helyi gimnáziumban. A remek hangulatú rendezvényen – amelyen a zeneiskola és a gimnázium diákjai színvonalas műsort adtak az öreg diákoknak – a két osztályfőnök oklevelet kapott 34 éve végzett tanítványaiktól, melyben OSTAIPHOENOEK MAXIMUS-szá neveztek ki őket. Tanárok és öreg diákok azután jóízűen elköltötték vacsorájukat, és hajnalig mulattak...

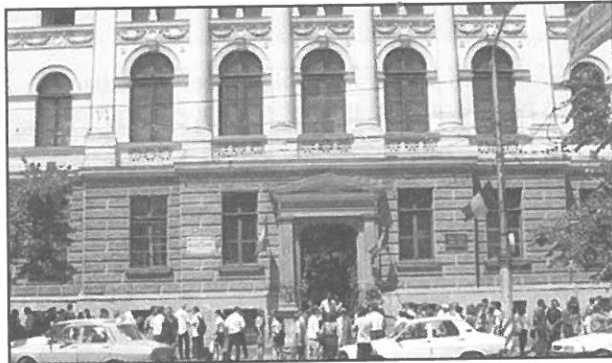
– Na és? – kérdezhetné jogosan az olvasó a csekély hírértéket felpanaszolva, hiszen amióta 1967-ben az első két osztály elballagott az újonnan alapított vörösvári gimnáziumból, fenti esemény, ha nem is mindennapos, de „mindenesztendőssé” vált nálunk.

E júliusi szombatn azonban nem vörösvári obsitos diákok gyűltek össze a gimnázium aulájában, hanem a híres kolozsvári Brassai Sámuel Elméleti Liceum volt diákjai. A rendhagyó osztálytalálkozót egykori diáktársuk, Veres György, a vörösvári gimnázium angoltanára szervezte meg.

A Liceumot 1557-ben Dávid Ferenc, az unitárius egyház létrehozója alapította, s későbbi nevét Brassai Sámuelről, a híres polihistorról kapta. Brassai 10 nyelven beszélt, 10 tantárgyat tanított és 10 évtizedet élt. Kiemelkedő nagysága volt az erdélyi oktatásügynek.

A Brassai Sámuel Elméleti Liceum épülete Kolozsváron

– Erdély mindig híres volt a toleranciáról, a vallási türelemről. 1568-ban a tordai országgyűlésen kimondták az erdélyi egyházak egyenjogúságát – frissíti fel történelmi ismereteimet Boda Károly tanár úr, a 12. b osztályfőnöke. – Az unitárius liceum ezt a szellemiséget követte és hirdette.

Diákjai között ezért nemcsak unitáriusok voltak, hanem más vallásúak is, többek között sok zsidó és román is.

Gáll Dénes tanár úrtól, a 12. a-sok osztályfőnökétől megtudom, hogy a 446 éve működő liceumnak manapság 1500-1800 tanulója van, akikbe 1-től 12. évfolyamig plántálják a tudományokat. A háború után államosított intézménybe időközben visszatérhetett az unitárius

Boda Károly, Veres György és Gáll Dénes tanár urak

egyház, s párhuzamosan folyik az évszázados falak közt állami és felekezeti oktatás.

Gáll tanár úr 1958-tól 1965-ig a liceum igazgatója is volt, s nehéz harcot folytatott az intézmény önállóságáért. A későbbi években a felsőbb hatóságok száműzték a leány tanulókat az iskolából, s állandóan fenyegetett annak a veszélye, hogy a liceumot összevonják egy román iskolával, melynek következményei beláthatatlanok lettek volna. A Ceausescu-rezsim legsötétebb éveiben az iskolát gyakorlati liceummá, amolyan szakmunkásképző-félévé alakították át. Csak a romániai forradalom után tért vissza minden a régi kerékvágásba, s teljesedhetek ki ismét az intézmény évszázados hagyományai és szellemisége...

Míg a tanár urakkal a liceumról beszélgetünk, az egykori osztálytársak adomázással, jókedvű beszélgetéssel mulatták az időt, s örültek annak a röpké pár órának, amíg ismét együtt lehetnek. Igaz, az osztálytársak fele jött csak el – néhányan már meghaltak, néhányukról nem tudnak semmit –, de akik itt voltak, nagyon összetartanak. A 30. évforduló óta minden évben összejönnek, hogy felelevenítsék a múltat, Kolozsvárott, a kincses városban töltött diákéveket. Az utóbbi három évben Magyarországon rendezik osztálytalálkozóikat, annál is inkább, mivel az osztály felének ma már itt van lakó- és munkahelye. A 35.-et azonban ismét Kolozsvárott rendezik, hiszen kerek évfordulónak illik megtisztelni ezzel az öreg alma matert.

És hogy milyenek ők, az egykor volt diákok, s ma meglett férfiak, arra egybehangzó volt az osztályfőnökök véleménye:

– Mindkét osztályba tehetséges diákok jártak. Az a-sok között sokan orvosok, a b-sek közül sokan mérnökök lettek. Az egykori osztálytársak ma is összetartanak, és ápolják a liceumi évek alatt kialakult őszinte barátságot, s bárhol is vannak a világban, képviselik öreg alma materük szellemiségét, fenn hirdetik a tudás, a kultúra és a műveltség nagyszerűségét, a hit, a hagyományok erejét, és másokban is tiszteletet ébresztve őrzik és ápolják anyanyelvük szépséges szavait és töretlen magyarságukat.

F. A.

A Német Nemzetiségi Gimnázium versenyeredményei

Karate – Országos karatebajnokság (fel-nőtt): Magyar Edina (11. D) kumite versenyszám II. hely

Taekwondo – Országos Diamond Kupa: Vékony Lilla (8.) formagyakorlat I. hely., csapatküzdelem II. hely. Koncz Eszter (10. A) kézerőtörés I. hely

Hegyi kerékpár – Diákolimpia országos döntő: Solymosi Szilvia (8.) I. hely, Benkő Barbara (7.) I. hely

Úszás – Diákolimpia, megyei döntő: Solymosi Szilvia – 100 méteres úszás III. hely

Labdarúgás

6. korcsoportos fiúk

– Diákolimpia, körzeti döntő I. hely

– Katolikus Egyetem Kupa I. hely

– Pilisi Majális Kupa II. hely

– Dorog Kupa II. hely

4. korcsoportos fiúk

– Mikulás Kupa I. hely

Kosárlabda (leány) – Diákolimpia, megyei középdöntő III. hely

Röplabda (leány) – Diákolimpia, megyei döntő

6. korcsoport III. hely

5. korcsoport I. hely

– Diákolimpia, országos döntő V. hely

– Szent István Kupa II. hely

– Dobó Kupa II. hely

A röplabdacsapat tagjai: Szekeres Linda, Háfra Tímea, Gózon Katalin, Kara Noémi, Sásdi Barbara, Láng Eszter, Kerkápoly Ildikó, Nagy Petra, Marics Melinda, Mühl Edina, Gyeszli Szandra, Sándorfi Zsuzsa. Edző: Vincze Ákos testnevelő tanár.

Engert Csaba, Vincze Ákos

Köszönet a szponzoroknak

A Német Nemzetiségi Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola diákjai és tanárai ezúton is köszönetet mondanak a június 12-i Sportnap szponzorainak!

Gyémánt fokozatú szponzoraink: Mobiline Kft., Farkas-Transz Kft., Acromont Kft., Excell 2000 Kft., Macromirage-Audit Kft., Acro-Kardos Kft., Tacsmerer Kft., Halm-schláger Trade Rt., Sebesfi és Társa Kft., Rex-Plus 2000 Kft., Chromacél Kft., Tehetséges Gyermek Alapítvány, Márkakó Kft.

Arany fokozatú szponzoraink: Carbon Kft., Szvoboda József, Kaba Elzett Rt., Laki-Gipsz Kft., Ujvári Kft., Huszár Zoltán, Kottler Miklósné, Hachbold Márton, Renault Budakalász, Lovász Hidegkőnyha, Merida Kft., Németh Zoltán, Szamos Marcipán, MCM Bt., Henkel Magyarország, Gáspár Attila

Ezüst fokozatú szponzoraink: Jankai Tibor, Siklósi Tibor, Swiss Média Services, Reményi Jánosné, Vörösvár KKT Cipőbolt

Bronz fokozatú szponzoraink: Vitamin Kuckó, Kohlhoffer Kft., Schuck Gábor, Zeller Márton, Manhertz István, Nick János, Lipovits Zoltán, Kövesdi Csaba, Emil Cukrászda, Kertész Béla, Wipi Cukrászda, Kocsmanicum, Denk Virágbolt, Krivinger Zöldseges, Sosovicza Tibor.

Látásmódválasztás

Írhattam volna azt is, hogy életmódválasztás. Mert amikor Fogarasy Tamással beszélgettem rajzról, grafikáról – egyre jobban kikristályosodott, hogy valójában egy, a hétköznapi életben talán ritka életszemléletről, életmódról cserélünk eszmét. A beszélgetés apropója az volt, hogy Fogarasy Tamás megnyerte a magyar euró pénzérmék tervezésére kiírt pénzügyminisztériumi pályázatot. A 20 esztendő vörösvári fiatalember az idén végzett a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola grafika szakán.

– Hányféle euro érme létezik? Mert az ember azt gondolná, hogy a papírpénzhez hasonlóan ezek is egységesek.

– A papírpénzek valóban egyformák, de az érmék minden országban különbözőek lehetnek. A tízcentestől a két eurós érméig az EU országai az egész sorozatot szabadon megtervezhetik. Ezek a pénzérmék tehát minden országban mások és mások. Jellemzőek az adott országra, népre, arra, ami nekik fontos. Az érmék kifejezik az egyes államok önállóságát, kultúráját, szellemiségét.

– A te magyar érméid mit fejeznek ki?

– Igyekeztem egy kompozíciós grafikai tervben megmutatni, ami véleményem szerint fontos lehet, ami bemutatja a magyar nép legfontosabb szimbólumait. Így terveztem pl. a 10 centesre a tiszabezdédi tarsolylemezt, a két eurósra a magyar koronát. De szerepeltetem a Lánchidat is, mert vannak olyan jelképeink, amelyeket nem lehet kihagyni. Ezeknél nem az a kérdés, hogy rajta legyen-e, hanem az, hogy hogyan.

– A festmény inspirálta a földi tájban, a boroshordóban, vagy éppen Gábel arkangyal szerepeltetésében azonban már nagyobb szabadságot látok. Ezeket akár valami más is helyettesíthetnék.

– Lehetne, valóban. Ahogy néztem, a pályázók közül is többen választották a bevált utat, terveztek például Kölcsey Ferenc arcképével is érmét. Ami egyébként nem rossz ötlet, csak kevésbé tér el a megszokottól. Én talán bátrabban nyúltam a néphagyományokhoz, vagy próbál-

tam eredetibb ötletekkel előállni. A zsűri is azt értékelte, amikor az én pályaművemet találta a legjobbnak.

– Ez azt jelenti, hogy amikor Magyarországon is bevezetik az eurót, a te terveid alapján készítik az érméket?

– Nem, egyelőre még nem. Ez a Pénzügyminisztérium pályázata volt, de jövőre a Nemzeti Bank is kiír egyet, és aki ott győz, annak a rajzait használják majd fel. Így ott is pályáznom kell még. Ez a most megkapott díj, bár nagyon jólesik, még nem jelent végleges győzelmet.

– Mit jelent az eredetiség a grafikában?

– Ma egyre inkább az a tendencia, hogy valami megdöbbentővel kell előállni. Különösen igaz ez a reklámgrafikára. Szinte már csak az ötlet számít. Érzésem szerint a kortárs művészetben éppen ezért elég nagy a káosz. Sok a vitás kérdés, mi számít értékesnek és mi nem. Nem kell bedölni minden újításnak. A jó ízlés kellene, hogy a legfőbb mérce legyen.

– Van még jó ízlés?

– Vannak jó és rossz példák egyaránt. Elég nehéz például úgy megőrizni a művészi szabadságot, hogy a megrendelő igényeit is maximálisan figyelembe kell venni. De ezzel együtt azt tapasztalom, hogy a képzőművészetek újra egyre fontosabbá válnak az emberek életében. Elsősorban a városi kultúrában érezhető ez a jelenség, vannak már kulturált, jó kávéházak, egyre több galéria nyílik meg. Vannak városrészek, ahol már kellemesen, egy jó kávé és egy ebéd mellett egy jó kiállítást is meg lehet nézni. Engem ez a XIX-ik századi impresszionista festők által oly sokszor megjelenített világra emlékeztet. Úgy látom, az emberek egyre igényesebbek. Egyre több a jó zene, a fiatalok közül mind többen járnak

múzeumokba, kiállítótermekbe. Jómagam egyébként nem tartok az amerikai kultúra elhatalmasodásától. Úgy gondolom, hogy az európai országok, így Magyarország is egyre jobban szeretnék megmutatni értékeiket a világnak. Egyébként az volna jó, ha az emberek minél többet foglalkoznának ezekkel az értékekkel.

– Miért?

– Mert úgy látom, hogy például a rajz megváltoztatja az embert. Amikor valaki elkezd rajzolni, egyre több részletet, szépséget vesz észre a világban. Ha most ránézek az árnyéokra a falon, nemcsak azt látom, hogy az árnyék szürke, hanem az árnyalatokat, a színbeszűrődéseket is érzékelem. És ezek nagyon izgalmas felfedezések. Vagy valaminek a formai megjelenítése. De mennyi szépség lehet például egy tört falrészletben is. Ha valaki ezeket is észreveszi, sokat nyer vele.

– Egyetértek, de mindenkiből nem lehet festő, grafikus vagy szobrász. Én például tudok fényképezni, de nem tudok jól rajzolni.

– Itt a látásmód a lényeg. Rajzolni egyébként mindenki megtanulhat, az csak gyakorlás kérdése. A tehetség az persze már egy más kategória.

– Kell még a képzettség, a tehetség a számítógépek világában? Ma már bárki hozzájuthat különböző grafikai programokhoz.

– Kell. Alapos képzés, tudás nélkül nem lehet jól tervezni. Ma már vegyítjük a számítógépes tervezést a hagyományos technikákkal, például

a rézkarccal. Ezért fontos a számítógép, de az alapot mindig a klasszikus ismeretek jelentik. A számítógépet a rajzi tervezés kiegészítésére használjuk.

– Az egyik könyvborító-terveden egyértelműen a távolkeleti kultúra hatása érződik. Ez véletlen, vagy tudatos?

– Biztos, hogy nagy szerepe van ebben annak is, hogy évek óta kung-fu edzésekre járok. Azt hiszem, a két dolog kölcsönösen erősíti egymást. Ebben az esetben egy drapériát fotóztam le – ez az ötlet –, a tipográfia pedig valóban kínai hatást mutat. Szeretem ezt a stílust. A sport és a művészet közel állnak egymáshoz.

– Mire készülsz mostanában?

– Szeretném elvégezni a Magyar Iparművészeti Egyetem. És vannak még egyéb terveim is, de ezekről egyelőre még nem beszélnek.

– Később igen?

– Ha úgy érzem megvalósultak, szólok majd. Anyit azért elárulhatok, hogy a sporthoz is lesz némi köze. Meg a művészethez is...

Várhegyi Ferenc

Zwei angehende Erzieherinnen aus Deutschland im Gradus Kindergarten

Nina Pfeiffer und Stefanie Klohn studieren in Dillingen an der Fachakademie für Sozialpädagogik. Beide sind im ersten Jahrgang ihrer theoretischen Ausbildung. Sie verbrachten fünf Wochen in Werischwar, im Gradus Kindergarten.

Die Beziehung des Kindergartens zur Fachakademie Dillingen besteht schon seit mehreren Jahren. "Wir sind sehr froh, dass jährlich zwei angehende Erzieherinnen aus Deutschland einige Wochen im Sommer bei uns verbringen. Dies ist für unsere Kinder eine einzigartige Möglichkeit, die deutsche Sprache zu üben." - so Katharina Hasenfratz, Leiterin des Kindergartens.

- Warum habt ihr euch für ein Praktikum in Ungarn entschieden?

- Die zwei Studentinnen, die voriges Jahr hier waren, haben uns über ihren Aufenthalt berichtet. Das fanden wir ganz interessant und so sind wir auch nach Ungarn gekommen. Außerdem ist das auch eine gute Auslandserfahrung.

- Was war eure Aufgabe?

- In der ersten Woche haben wir uns mit dem Kindergarten, den Kindergärtnerinnen und natürlich den Kindern vertraut gemacht. Ab der zweiten Woche machten wir mit den

Kindern verschiedene Spiele und boten zahlreiche Beschäftigungsmöglichkeiten an. In der dritten Woche haben wir dann eine Gruppe allein geleitet. Wir veranstalteten jeden zweit-

en Tag ein "Spielhaus", an dem auch Kinder aus den anderen Kindergärten teilgenommen haben.

- Was für Spiele habt ihr euch ausgedacht?

- Da die Kinder nicht viel Deutsch verste-

hen, machten wir vor allem Spiele, bei denen man nicht viel erklären musste. Zum Beispiel: "Feuer, Wasser, Sturm" oder "Parcours", also verschiedene Aktionen bei denen man im Kreis laufen muss. Mimik und Gestik spielten dabei eine große Rolle, dies klappte ganz gut.

- Wie findet ihr die ungarischen Kinder?

- Eigentlich sehen wir keinen besonderen Unterschied zwischen den ungarischen und deutschen Kindern. Ein Kind ist ein Kind und jedes Kind ist anders. Die ungarischen Kinder waren von Anfang an ganz herzlich und offen. Der Kontakt funktionierte trotz Sprachschwierigkeiten ganz gut. Während wir uns bemüht haben, die Kinder dazu zu bringen, dass sie sich mit uns auf Deutsch unterhalten, haben sie versucht, uns die ungarische Sprache mit Hilfe von Bilderbüchern beizubringen. Aufgefallen ist uns noch, dass die ungarischen Kinder mit weniger Spielzeug auskommen als die Kinder in Deutschland.

- Habt ihr auch etwas vom Land kennengelernt?

- Ja. Wir waren öfter in Budapest und in der Umgebung. Wir haben schnell Kontakte zu den hiesigen Einwohnern gefunden und sie haben uns ganz oft eingeladen. Besonders schön fanden wir den Abend beim Kesselgulasch mit der Familie Heim. Die fünf Wochen hier sind sehr schnell vergangen. Wir haben fast unser Zeitgefühl verloren....

- Vielen Dank für das Gespräch!

Ibolya Sax

Musik kennt keine Grenzen Generationswechsel in Gerstetten und in Pilisvörösvár / Werischwar

Der Musikverein Gerstetten und die Werischwarer Blasmusikkapelle pflegen schon seit 13 Jahren gute Kontakte miteinander. Dies hat vor 13 Jahren auf Initiative von Lorenz Schäffer aus Werischwar und Eduard Gillitzer sowie Hans Berger aus Gerstetten angefangen. Vor kurzem fand in beiden Kapellen ein "Generationswechsel" statt. Der erste Vorsitzende des Musik-

vereins Gerstetten wurde Stefan Szabó und zu seinem Stellvertreter wurde Johannes Frech ernannt. Hans Berger wurde zum Ehrenvorsitzenden gewählt. Die Gerstetter haben auch einen neuen Kapellmeister, Marco Erhardt, der trotz seines jungen Alters die Kapelle mit großer Selbstsicherheit leitet. Auch in der Werischwarer Blasmusikkapelle gibt es einen neuen Vorsitzenden, János Feldhoffer und einen neuen Vizevorsitzenden, János Küller. Die Leitung wurde wieder von Bálint Buzás übernommen. Diese Änderungen beeinflussten die guten Partnerschaftsbeziehungen zwischen den beiden Kapellen jedoch nicht, dafür war der Besuch der Gerstetter zu Pfingsten ein gutes Beispiel.

Foto: Fritz Erhardt und János Feldhoffer singen zusammen das Lied "Rosamunde" und "Sej-haj Rozi!"

Viva la Bonnhard, viva la Werischwar

Der Chor des Bonnharder Deutschen Nationalitätenkulturvereines hat vom 20-25. Juni eine Reise nach Nordungarn gemacht. Neben der Besichtigung der Sehenswürdigkeiten in Budapest und Umgebung waren für die Chormitglieder auch Auftritte vor ungarndeutschem Publikum wichtig. Ihre Wahl fiel dabei auf Werischwar. Sie nahmen am Sonntagvormittag mit großer Begeisterung an der Fronleichnamprozession teil, und am Nachmittag gaben sie im Bibliothekshof ein Konzert. Anschließend sangen die Chormitglieder aus Bonnhard und Werischwar und auch einige Zuschauer noch lange zusammen, ein Lied folgte dem anderen. "Schön, dass man miteinander singen kann. Das ist etwas, was man im Geschäft nicht kaufen kann.", betonte László Sax,

Vorsitzender der Deutschen Minderheitenselbstverwaltung. Vereinsleiter Anton Rittinger wies darauf hin, wie wichtig solche Treffen sind. Gleichzeitig bat er die Werischwarer, die Muttersprache, Sitten und Bräuche weiterhin zu pflegen.

Zum Abschied wurden das Lied "Viva la Bonnhard, viva la Werischwar, viva la musica" und der Kanon: "Wann und wo, wann und wo, sehen wir uns wieder und sind froh?" gesungen. Vielleicht werden die Werischwarer der Einladung nach Bonnhard noch in diesem Jahr nachkommen, wo die Mitglieder der beiden Chöre einander schon als Freunde begrüßen können. I. S.

A Fúvószenekar 110 éves múltja

„Die Musik ist eine Gabe Gottes, die den Teufel vertreibt und die Menschen fröhlich macht.” (M. Luther)

A Pilisvörösvári Fúvószenekar alapítója a Mauterer karnagydinasztia volt. Mauterer Jakab vezetésével 1893. május 15-én alakult meg a zenekar jogelődje. Mauterer Jakab 1898. július 5-ig állt a zenekar élén. Ekkor fia, Mauterer János vette át az irányítást egészen 1902. július 17-ig. Ezután újra egy Mauterer János nevezetű karnagy állt a zenekar élére, ő azonban az alapító Mauterer Jakabnak a testvére volt. Idősebb Mauterer János keze alatt érett igazi 18-20 tagú együttesé a zenekar. A karnagy maga tanult muzsikus volt. Híres katonakarmesterünk, Fricsay Richárd zenekarában volt első szárnycsüts. 1953-ig látta el a karnagyi teendőket, utána a karmester Nick János lett, őt Vörösvári József követte. Tőle Feldhoffer János vette át a stafétabotot.

1989-ben 18 taggal alakult újjá a zenekar Brandhuber János vezetésével, aki 1994-ig látta el a karnagyi teendőket. Ezután majd egy évig Feldhoffer János, a jelenlegi egyesület vezetője vette át a karnagyi munkát. 1995. októberétől már Buzás Bálint volt a zenekar karnagya, és vezetésével 1996. április 14-én a IX. Országos Fúvószenekari Minősítésen „német nemzetiségi zenekar” kategóriában 148 ponttal, „show zenekari” kategóriában 143 ponttal kapott Kiemelt Arany Diplomát az együttes, így elnyerte a „Fesztiválzenekar” címet.

1997. május 1-jén jelent meg a zenekar kazettája és CD-je. Ugyanebben az évben szeptemberben Sopronban az Országos Német Nemzetiségi Fúvószenekari Fesztiválon az első hat helyezett között voltak. E sikeres időszak után két évig Kovács Tibor volt a zenekar karnagya, majd 2002. augusztusától ismét Buzás Bálint vette át a vezést.

A zenekar megalakulása óta résztvevője a helyi és környékbeli egyházi és világi rendezvényeknek és fesztiváloknak – ezzel is öregbítve országszerte városunk hírnevét. Több mint 13 éve nagyon jó kapcsolata van a zenekarnak a Gerstetteni Fúvószenekarral, melynek létrehozásában nagy szerepet játszott Schäffer Lőrinc és Eduard Gillitzer.

A 2003. április 27-i „Bläsertreffen” találkozón a zenekar „nyugdíjas” zenészeinek: Brandhuber Jánosnak, Denk Józsefnek, Fetter Józsefnek, Manhertz Pálnak, Solt Józsefnek, Solymosi Mártonnak, Metzger Istvánnak, Nick Jánosnak és Várhegyi Ferencnek oklevelet nyújtottak át a pilisvörösvári fúvószenesi életben eltöltött sok évtizedes tevékenységük elismeréseként.

Közülük hárman, Fetter József, Manhertz Pál és Várhegyi Ferenc az „igazi” Mauterer zenekar tagjai voltak. Ez annyit jelent, hogy őket még a fent említett Mauterer János vette be a zenekarba. A zenészek betegségük miatt már nem aktív tagjai a zenekarnak, de szívesen emlékeznek vissza az ott eltöltött évekre.

Metzger István, Fetter József, Várhegyi Ferenc, Brandhuber János, Manhertz Pál, Solymosi Márton, Nick János

Fetter József: 1951. Pünkösdhétfőjén játszottam először a Mautererben. Az első utam tehát a körmenet volt az erdei kápolnához. Nagyon büszke vagyok arra, hogy egy olyan elismert zenész vett be a zenekarba, mint a Mauterer János. Azt mondta: „Jo, thei khau man prache.” Inas koromban, 1949-ben kezdtem el zenélni. Kozek János bácsi tanított meg az első fogásokra. Kőműves szakmája mellett hivatalos rendőrzeneész és kántor is volt. Mire a zenekar tagja lettem, tenoron és hegedűn is jól tudtam játszani. Második hangszerként a hegedű azért volt fontos, mert régen a bálokon éjfél után hajnali négyig vonós hangszereken játszottak a zenészek, aztán ismét jött a rezes. Legkedvesebb emlékem 1957 nyarához fűződik, amikor a vörösvári színtársulat a „Csárdáskirálynőt” adta elő, és a mi zenekarunk kísérte őket. A darabot Vörösváron és Dorogon is előadtuk – nagy sikerrel. Nagyon örülök neki, hogy mindhárom unokám fúvós hangszereken játszik, és bízom benne, hogy lelkesedésük később sem fog alábbhagyni.

Manhertz Pál: 1943-ban kezdtem Vass Márton kántornál tenoron tanulni. Nem volt nehéz dolgom, hiszen édesapám és bátyám szintén zenészek voltak. 1946-tól

játszottam a Mauterer zenekarban. Számomra minden játszás egy emlék, egy újabb élmény volt. Hiszen a zenélésnek csak úgy van értelme, ha az ember szívvel-lélekkel csinálja. A legkedvesebb emlékem talán az volt, amikor a „Csárdáskirálynőt” kísértük. Sajnos a családban nincs olyan, aki a zenésztradíciót folytatná. Mindenesetre édesapám hegedűjét és a tenoromat a mai napig őrzöm.

Várhegyi Ferenc: Az '50-es években kezdtem játszani a Mauterer zenekarban,

még az „igazi régiekkel”. Legelőször harmonikázni tanultam édesapámtól, aztán a Nick Pista tanított klarinétozni. Később Budapestre is jártam zeneiskolába. Nagyon sok emlék fűz a zenekarhoz, hisz rengeteget játszottunk. Szinte minden szombat volt valamilyen bál. Volt olyan is, hogy a bál már reggel 6-kor befejeződött, de mi 10-kor még mindig zenéltünk. Számomra nagyon emlékezetesek voltak a tűzoltóbálok is. A tűzoltók kint sorakoztak a terem előtt, majd bevonultak a zászlóval a tűzoltóindulóra. Az első számot mindig ők táncolták. A klarinétomat ma is őrzöm, de ezzel ma már nem lehetne fújni a zenekarban, mert magas hangolású. Régen a fúvószenekar „erősebb” volt, úgy is nevezték, hogy „tirkisch”. A harmonikámat is elraktuk, éppúgy, mint az okleveleket. Szép emlék lesz mindez az utókor számára.

Sax Ibolya

Lapzártakor kaptuk a szomorú hírt, hogy Fetter József, a Mauterer zenekar egykori tagja elhunyt. Emlékét megőrizük.

Amit az Unióról feltétlenül tudni kell

Közeledő uniós csatlakozásunk számos kérdést felvet a támogatókban és az ellenzőkben egyaránt. Tény, hogy – bár a legalacsonyabb részvétellel – ügyszóval népszavazás a csatlakozás mellett döntöttünk. (Azt is mondhatjuk, reszkek, Európa, jövőnk!)

Talán többen félnek, hogy a nagy maszszába olvadva, elveszítjük identitásunkat, kultúránkat, nyelvünket. Ha ez a veszély valóban fennáll, csatlakozás nélkül is megtörténik... Ameddig büszkén viseljük fajtánk minden értékét és nyűgét, addig megőrizhetjük magyarságunkat. Az Alkotmány, a címer és a Himnusz a csatlakozástól még nem veszti érvényét.

Nem kell attól sem tartanunk, hogy az árak hirtelen az egekbe szökkennek. Egyrészt illúzió azt hinnünk, hogy itthon minden olcsóbb, másrészt az efféle intézkedések nem ukk-mukk-fukk történnék majd meg (igaz a fizetésekre ez éppúgy igaz lesz).

Ha valaki attól fél, hogy jövő májustól elözlönli majd hazánkat a külföldi munkaerő,

vagy nyugdíjasok tömege telepedik majd le, családnia kell. Az adatok alig kétszázalékos migrációról számolnak be, s nem valószínű, hogy a jövőben sokat változna. Hogy ellehetetlenülnek-e a vállalkozások, s a mezőgazdaság tönkre megy? Ezt nem lehet előre megmondani. Mindenesetre véget érnek majd a nyakló nélküli állami támogatások. Fogyasztóként pedig nem járunk rosszul, ha a fuszó, átverésekből élő kontárok elkopnak a piacról.

Kétségtelen, hogy május 1-jével még nem lesz itt a Kánaán, de a teremtésre is hat nap kellett... Rengeteg munkánkba és erőfeszítésünkbe fog kerülni, hogy ha magunknak csak részben is, de gyermekeinknek teljes mértékben jóléti társadalmat teremtünk.

A következőkben (a teljesség igénye nélkül) néhány téma erejéig kísérletet teszek, hogy bemutassam az Európai Unió működését, szabályait. A problémák talán távolinak tűnnek majd, de nemsokára mindennapos kérdésekké válnak.

Személyek szabad mozgása

Az Unió négy alapszabadsága közé tartozik a személyek szabad mozgása. Ez azt jelenti, hogy bármely tagország állampolgára – munkavállalói szerződéssel a zsebében – szabadon letelepedhet a neki tetsző tagállamban, s igénybe veheti annak szociális támogatásait.

Az Unió négy alapszabadsága a személyek, az áruk, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása. A tagállamok polgárai az Unió polgárai is egyben. Ez azt jelenti, hogy bármely tagállam állampolgára (ide tartozik még Liechtenstein, Norvégia és Izland) szabadon vállalhat munkát a tagországok bármelyikében, letelepedhet vagy vállalkozást indíthat. Ugyanez vonatkozik a tagállamok állampolgárainak nem tagállamból származó családtagjára is (például mexikói feleségre vagy kanadai férjre).

A migrációs statisztikák azt mutatják, hogy ez a jog nem jelent tömeges elvándorlást: mindössze 3-4 millió munkavállaló dolgozik

más tagállamban a 200 millió közül; ez 1,5-2 százalékot jelent. Nem kell tehát attól tartani, hogy tömegeesen jelennek meg hazánkban uniós vállalkozók vagy nyugdíjasok.

Csatlakozásunkat követően bármely magyar állampolgár letelepedhet más tagállamban (igaz, a szabad munkavállalást csak néhány év múlva teszik lehetővé a legtöbb tagállamban). Ahhoz, hogy valaki külföldön telepedjék le, nem elég a vonatjegyet megvásárolni. Érvényes munkavállalói szerződésre van ugyanis szükség. A diákoknak érvényes tanulói jogviszonnyal kell rendelkezniük, s nyilatkozniuk kell, hogy megélhetésükhöz elegendő összeg áll rendelkezésükre. A nyugdíjasoknak rendszeres jövedelemigazolást kell benyújtaniuk, s érvényes betegbiztosítással is rendelkezniük kell. Ezek az intézkedések azért szükségesek, hogy a letelepedni szándékozót ne az adott ország szociális segélyei tartsák el. A letelepedési engedély öt évre szól, de ezt automatikusan meg lehet hosszabbítani.

Az Unió polgáraként a magyaroknak is

lesz passzív és aktív választójoguk. Bárki részt vehet az európai parlamenti vagy a helyi önkormányzati választásokon (természetesen csak egy országban). Az állami országyűlési választások kivételével tehát bárki élhet szavazati jogával bármely tagállamban. Ha valaki például Belgiumban kíván letelepedni, nyilatkoznia kell, hogy az önkormányzati választások alkalmával belgáként Belgiumban vagy magyarként Magyarországon kíván-e jogaival élni. Egyszerre tehát nem lehet jogosult két országban szavazni vagy képviselőként indulni.

A választójog és a munkavállalás szabadsága kivételeket is magában foglal. Mint említettem, a parlamenti választásokon csak saját hazájában jogosult az állampolgár, és csak ott indulhat képviselőként is. Nem vállalhat más tagállam állampolgára közszolgálati munkát. Magyarországon például csak magyar állampolgár lehet jegyző, bíró vagy bármilyen állami alkalmazott (néhány kivétel persze itt is akad: takarítói, karbantartói személyzet például).

Ha valaki például Hollandiában kíván munkát vállalni, s családjával együtt áttelepül Hollandiába, az ottani szociális juttatások ugyanúgy megilletik, mint bármely hollandust. Jár például a családi pótlék, az esetleges szociális adókedvezmény, beiskolázási támogatás (amennyiben van ilyen), egyszóval minden kedvezmény és jogosultság. Ugyanez érvényes természetesen azokra a más tagállamokból érkezőkre is, akik hazánkban kívánának letelepedni.

Olyannyira, hogy akár be is perelhető az az intézmény, amelyik diszkriminálja más tagállamok polgárait. Ha például jövőre egy fiatal ír család hazánkban szeretne lakást vásárolni, teljes mértékben jogosult lesz a hazai kedvezményes lakáshitelt igénybe venni, beléphet bármely magán-nyugdíjpénztárba stb. Az efféle diszkrimináció ellen jogi úton is felléphetnek az állampolgárok, a tapasztalatok szerint sikeresen. Az ilyen ügyekben hozott ítéletek precedens értékűek.

Szabó Emese

(Új cikksorozatunk következő részében a vámunióról ejtünk szót. – a szerk.)

Indul az Expressz

A Sulinet Expressz keretében kedvezményesen juthatnak számítógéphez a pedagógusok, oktatók, hallgatók és azok a szülők, akiknek gyermekei nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy felsőoktatási intézményben első alapképzésben vesznek részt. Becslések szerint a kedvezmény – azaz a vásárolt számítástechnikai eszköz után 60 ezer forint adókedvezmény jár – a családok felét érinti. A kedvezményt mindkét szülő igénybe veheti, de azt egy termék megszerzéséhez nem vonhatják össze. A jogosultságot csak az esetleges adóellenőrzés során kell igazolni. (Az igazolások formanyomtatványai letölthetők a <http://ado.sulinet.hu/honlaprol/>.)

A kedvezményes számítógépeket kizárólag a hivatalos Sulinet Expressz értékesítőhelyeken lehet beszerezni – az országban 1500 üzletben.

Pilisvörösváron a Dzsébbri Szoft Computer Szalon rendelkezik azzal a joggal, hogy

a sulinetes számítógépeket, illetve perifériákat árusítsa. Az informatikai céget a CHS konzorcium, Magyarország egyik vezető számítástechnikai nagykereskedője kereste meg, hogy sikeres pályázat esetén vegyen részt a termékek árusításában.

Minden egyes sulinetes gépet a CHS szállít, amelyet a vevő egy katalógusból választhat ki a vörösvári üzletben.

Hamarosan napvilágot lát egy olyan perifériakatalógus is, amelyben nemcsak komplett gépek, hanem kiegészítő berendezések (pl. monitor, nyomtató, lapolvasó, digitális fényképezőgép stb.) közül is válogathat a vevő. Sőt, a hírek szerint akár videokártyát is vehet így. Nincs kizárva, hogy a jövőben további alkatrészek is felkerülhetnek a listára.

Belelapozva a katalógusba igényektől, márkától és pénztárcától függően bruttó 135 ezer forinttól 689 ezer forintig terjednek a komplett gépek árai. Persze, minél drágább egy gép, annál kevésbé érezhető meg az utána járó 60 ezer forint adójóváírás.

– Mi történik akkor, ha valakinek történetesen nincs annyi készpénze, hogy az általa óhajtott gépet megvegye? – kérdezem Preszl Gábor ügyvezető igazgatótól.

– Akkor sincs semmi gond, mert tartós-bérelti szerződést köthet a Kereskedelmi és Hitelbankkal, amelynek értelmében három év alatt 3 X 60 ezer forintot írhat le adójából. A szerződés megkötéséhez a kedves vevőnek be kell fíradnia a bank budapesti székházába. A többi azután már a mi dolgunk.

– Mi van akkor, ha vásárolok egy gépet, és a következő évben szeretnék vásárolni hozzá egy nyomtatót, a harmadik évben pedig egy digitális kamerát. Ezekre is újra igénybe vehetem a kedvezményt?

– Minden további nélkül. Véleményem szerint perifériákat mindenképpen érdemes vásárolni a Sulinet Expressz révén.

– Adatok-e már el sulinetes gépet?

– Az első kedvezményes gép értékesítése a napokban történt meg.

F. A.

Dr. BUBÓ BJO ÉS DIABÉTESZ CENTRUM

Pilisvörösvár, Fő út 27.,
Telefon: 26/332-577

Termékeinket ajánljuk:

- cukorbetegeknek, - lisztérzékenyeknek
- tejérzékenyeknek, - allergiásoknak
- vegetáriánusoknak, - candidásoknak
- fogyókúrázóknak, - testépítőknak
és mindenkinek, aki a bio és
gyógyhatású természetes
szereket részesíti előnyben.

Nyitvatartás:

Hétfőtől péntekig: 8-18-ig
Szombaton: 8-12-ig

Fogápolási és gyógydrogériai
termékek nagy választékban!

ÚJ! MAGRESTERÁPIÁS kezelés!

III. "LIGHT"-OS MOTOROS TALÁLKOZÓ

Pilisvörösvár,

Halastó kemping

2003. augusztus 8-10.

(Budapesttől 15 km)

Fellépő zenekarok:

BLUES COMPANY, DEÁK BILL BLUES BAND
Rockin' RockCats, BAD TIMES, NEMCSAK BERRY, SLACKERS

Programok:

EROTIKUS SHOW, MOTORSZENTELÉS, BECMAN streetfighter show,
veterán- és különleges motorok kiállítása, tetováló szalon,
motoros felvonulás, MAX aszfalt, női-mellszépességverseny,
pocakméret-verseny, motorszépességverseny, kamionhúzás,
szkanderverseny, kötélhúzás, egyéb tréfás vetélkedők, rodeo bika,
lökd meg a kecskét, kézművesek és kiállítók utcája,
ehető és itható finomságok, non-stop zene.

**Játékokban résztvevőknek értékes nyeremények!
KISORSOLUNK EGY CAGIVA CITY 70-ES ROBOGÓT!**

Sátorozási lehetőség a helyszínen

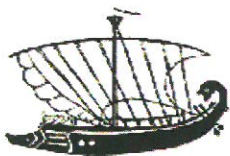
(folyamatosan takarított zuhanyzóval, WC-vel).

Egyéb szálláslehetőségek a környéken. Motorok őrzése

Info: 06-20-92-62-380 és 06-30-20-10-100

www.pilisisolymok.hu • info@pilisisolymok.hu

Támogatóink:

PÉLEUSZ - NYÁR

NYELVISKOLA ÉS NYELVVIZSGAHELY AKKREDITÁLVA: AK-XVI/21/2003.

- ✓ Nyári intenzív és szuperintenzív angol – német tanfolyamok:

2003.	Heti óraszám	Össz óraszám
aug. 4. - aug. 29.	20 (5 x 4)	60
júl. 28. - aug. 29.	12 (3 x 4)	60

- ✓ Szakképzett, vizsgáztató nyelvtanárok!
✓ Államilag elismert nyelvvizsgahely! angol – EURO és német – ITK ORIGO nyelvvizsgák

Legközelebbi vizsgaidőpontok:	Vizsgaidőpont	Jelentkezési határidő
Angol - középfok	szept. 6.	aug. 8.
Német – alapfok, felsőfok	szept. 13.	júl. 31.
Német -középfok	szept. 20.	júl. 31.

- ✓ Naprakész: www.peleusz.hu (e-mail: peleusz@enternet.hu)

**Last minute! aug. 25 - szept. 5-ig intenzív 40 órás
angol és német középfokú nyelvvizsga-előkészítő tanfolyam**

**2509 Esztergom -
kertváros**

Wesselényi u. 35 - 39.

T: 33/512-439

2085 Pilisvörösvár

Fő út 33.

T: 26/330-542

Fax: 26/530-358

2081 Piliscsaba

Klotild tér 3.

T: 26/330-542

Fax: 26/530-358

2083 Solymár

Templom tér 23.

T: 26/330-542

Fax: 26/530-358

- ✓ **Ki-Beszél-Ő?! – kötetlen (angol, német) beszédfejlesztés minden csütörtökön 18 -19,30-ig a Gilde Étteremben**

Háromszáz éves a plébániatemplom

Ebben az évben ünnepeljük a vörösvári plébániatemplom fennállásának 300. évfordulóját. E kiemelkedő esemény alkalom a csendes magunkba fordulásra, jövőt fűrkésző elmélkedésre, de alkalom a história lapjainak visszapergetésére, az évszázadok fakuló emlékeinek felfrissítésére is. Jelen írásunkkal az elmúlt években gyönyörűen megújult templomunk történetének néhány fontosabb eseményét elevenítjük fel.

1689-ben német telepesek érkeznek a török világban elnéptelenedett

Alig néhány évvel az első telepesek megjelenése után már meg is alakult az egyházközség. Eugen Bonomi „A budai hegyvidék betelepítésének kora” című, 1940-ben kiadott dolgozatában a következőket olvashatjuk erről: „A római katolikus egyházközséget már 1692-ben megalapították. Négy évvel később, 1696-ban kapta meg a község első plébánosát Bernhard Hörmann személyében, aki 1702-ig működött itt. A plébánia az anyakönyveket 1693 óta vezeti.”

Eugen Bonomi a következőket jegyzi meg: „Az 1778-as egyházlátogatási (visitatio) jegyzőkönyvekben olvasható, hogy a templomot Krapff földesúr építtette 1689-ben. Krapff azonban csak 1696-tól kezdve (Csáky László után) volt itt földesúr, tehát az évszám helyesen 1698 lehet.”

Ez, a Bonomi szerint valószínűsíthető dátum már inkább a kőtemplom építésének kezdetét jelentheti, mintsem az azt megelőző fatemplomét.

Ahogy a fatemplom építésének pontos dátuma bizonytalan, a kőtemplom építésének megkezdését és elkészültét sem támasztják alá egyértelműen – e sorok írója szerint – hiteles történeti források. Csak közvetett bizonyítékaink vannak.

A Pest megye műemlékei című kiadvány sem közöl pontos adatokat. A szerzők szerint a templomot „1696-ban vagy 1700-ban építették, de valószínűbb az 1705. év.”

Marlok István írja a templom építéséről: „1703-ban a község egy kőből épített templomot kapott, miután a korábbi kis fatemplom (1692-ből) már majdnem összedőlt.”

Vajon miért akart összedőlni egy tíz évvel korábban épített fatemplom, ilyen rossz munkát végeztek volna a vörösvári ácsok?

Hiteles adatunk van arra egy korabeli jegyzőkönyvből, hogy 1702-ben már folyt a templom építése. Az 1702. július 10-i vármegyei jegyzőkönyvi bejegyzés szerint „A vörösváriak 100 forintos porcióbeli tartozását elengedik, mert templomukat építik.”

Levéltári adatok bizonyítják azt is, hogy 1703. február 23-án a helybeli postamester 9 éves fiát már az új templom mellett temetik el. (Az első temető a templomkertben lehetett.) Ez közvetett bizonyíték csupán, hiszen nem biztos, hogy ekkor a templom már befejezett állapotban volt.

Arra viszont pontos adataink vannak egy 1747-es Canonica Visitatio jegyzőkönyvében, hogy az új kőtemplomot 1705-ben Khemetmilner vörösvári plébános áldotta meg. (A Canonica Visitatio a plébániák – ká-

A templom belseje a Budai várból származó oltárral

Kovács László felvétele

Vörösvárra. Az első néhány telepest később sok száz követi. Dolgos és istenfélő nép telepedik le itt, s alighogy megépülnek az első vályogból vetett parasztházak, már azon gondolkodnak, hogy Istennek is méltó hajlékot emeljenek. Nemcsak a közös nyelv és kultúra, de a közös hit, a vallás is összeköti ezeket a hazát cserélt, kemény embereket. Minden közös imádság növeli a közösség erejét, túlélési esélyét a gyakran mostoha körülmények között. Sokan nem is bírják a rengeteg munkát, a megpróbáltatásokat, s tovább vándorolnak. Kell a templom, hogy a közösség élni tudjon, s halottai is békében nyugodhassanak.

VALÓBAN 300 ÉVES?

Nem tudni, hogy pontosan mikor kezdődött a templom építése. Abban megegyezik a kutatók véleménye – s erre vonatkozóan találhatunk is írásos bizonyítékot –, hogy először egy fatemplomot emeltek a falu lakói.

Marlok István apátplébános – aki egyházi tevékenysége mellett igen jelentős történeti és néprajzi kutatómunkát is folytatott – a Székesfehérvári Püspöki Levéltárban bukkant a következő adatra: „Ecclesia antiqua lignea corruit.” Azaz: „A régi fatemplom tönkre ment”

nonjogban előírt – felkeresése felügyelet, ellenőrzés céljából az egyházmegye vezetője vagy annak küldötte

Szent Antal szobra a bejárat mellett

részéről. Ennek során jegyzőkönyvben rögzítették az egyházközségre vonatkozó részletes adatokat.)

Kérdés: ha a templom 1703-ban már készen volt, miért kellett két évig várni a megáldásával, talán a kuruc háború kitörése miatt? (Hiteles adatok szerint 1703-ban a községet kuruc támadás érte.)

AZ ÉPÜLET

A templom Johann Danckmayr építőmestere munkája, aki az anyakönyvi bejegyzések szerint vörösváron telepedett le. A templomot lapos zsindeletű fedte, a kórus, a szentély és sekrestyék valamint az ablakok boltívesek voltak, toronyként egy fából készült harangláb szolgált.

A XVIII. század végére a falu lakossága megtöbbszöröződött, így a templom már szűknek bizonyult. Ezért 1797-ben meghosszabbítják a templomhajót, és kőtornyot építenek rá. 1802-ben szentéllyel bővítik a templomot, és új sekrestyét építenek hozzá. 1821-ben lebontják a romladozó boltzatokat, és sík födémrel fedik a hajót.

Egy évszázaddal később ismét kicsinnek bizonyul az épület az egyházközség számára, ezért 1932-ben a templom történetének legnagyobb átalakítása veszi kezdetét. A régi födé-

met lebontják, a falakat egy méterrel megemelik, a homlokzaton a kórus magasságában két új ablakot nyitnak, új boltzatokat építenek, s megújítják a teljes berendezést.

A templombelső legértékesebb része a főoltár, amelyet Marlok István apátplébános menekített ki a romokban álló Budai várpalota kápolnájából. (Ennek történetét egy szemtanú elbeszélése alapján a Vörösvári Újságban már felelevenítettük – a szerk.)

Művelődéstörténeti vonatkozása is van, a keresztlő kútnak, amelyet Rehák Józsefné Moór Anna színésznő adományozott a templomnak.

Szintén művelődéstörténeti jelentőségű, hogy az oltár alatti kriptában helyezték végső nyugalomba a Majtényi család néhány tagját. (Majtényi Anna Madách Imre édesanyja volt.)

A templomot az 1744-es Canonica Visitatio szerint Fülöp és Jakab apostol tiszteletére építették a vörösváriak. Egy három évvel későbbi jegyzőkönyv már a Mindenszenteket nevezi a templom védőszentjeinek. Az 1757-es látogatási jegyzőkönyv nevezi először Mária mennybemenetelét a templom védőszentje ünnepének (augusztus 15.). Az 1932-34-es átalakítás után Nagyboldogasszony tiszteletére szentelik fel a templomot.

A templomot 1945 karácsonyán bombatámadás éri. A templom elé

hulló orosz bomba nem rongálja meg komolyabban az épületet, de a miséről hazafelé tartó hívek közül halálos áldozatot szed.

A hetvenes években új sisakot kap a torony, a rendszerváltás után pedig nekikezdenek az épület teljes külső felújításához, amelyet 2001-ben sike-

A keresztlő kút

resen be is fejeznek. Hátra van még a belső tér renoválása – bizony itt-ott, s főleg az oltár mögött nagy darabokban hullik le a vakolat. Ismerve a vörösváriak odaadását, önzetlenségét, biztos vagyok benne, hogy a belső felújítás sem várat sokáig magára.

A templom ábrázolása az oltár mögötti üvegfestményen

300 év óta sokat változott ez az épület, de változott a körülötte lévő világ is. Csak egyvalami maradt állandó: az itt élő emberek jövőbe vetett hite és hűsége, amely a templomot fenntartó közösséget éltette. Századokon átnyúló szilárd kapcsolatok ez a templom, amely összeköt múltat, jelent és jövőt, egyént és közösséget. Sorsa a mi sorsunk, körvonalai a mi lelkünk körvonalai.

Isten éltesse öreg templomunkat 300. évében!

F. A.

Forrásmunkák:

Fogarasy-Fetter Mihály: Pilisvörösvár története és néprajza; Fogarasy-Fetter Mihály: Ami a monográfiából kimaradt; Pest megye műemlékei

Tábori galopp

Kevés szülő táplál ellenérzéseket a lovastáborok iránt, ennek egyik magyarázata, hogy sokunkban él romantikus kép a lovakról, fadhatnak bár személyes tapasztalatból, vagy könyvlapok benyomásaiból. A nyári szünet kínálja az alkalmat, hogy gyermekeink is szembesüljenek a lótarás mindennapjaival és leginkább a lovaglás élményével.

Modránszky Erika, aki maga is huzamosabb ideje tart lovakat, sőt bértartást is vállal, szívesen osztja meg tapasztalatait olyanokkal, akik kíváncsiak arra, hogy mit is lehet tanulni egy hét lovastáborból.

Ő maga napi idejének számottevő részét a lovak istápolásával, gondozásával, és lovaglással tölti, de persze nagyon szeretné létrehozni álmai lovasiskoláját, amire jelenleg a feltételeknek csak egy része adott. A beszélgetés helyszínén is minden az állatokról tanúskodik. Lóportrék, lovas naptár, versenydíjak, még a számítógép egerpadja is lófejet formáz.

– *Miért van a lovaknak kitüntetett szerepük a gyermekek életében?*

– Ennek egyrészt az évezredes emberrel közös együttlét, másrészt az állat elbűvölő finomsága, játékossága és nem utolsósorban a háts mivolta lehet a magyarázata. Szemben a másik nagy kedvencel, a kutyával, a ló igazából sosem törleszkedik, hízelkedik, tekintélyt parancsoló lény magasztosabb szeretetet vált ki az emberekből, kiváltképp a gyerekekből.

– *Ha már eldöntöttük, hogy gyermekünknek lovastáborba küldjük, mire figyeljünk a kiválasztásnál?*

– Nagyon sokan foglalkoznak táborszervezéssel, és büszkén hangoztatják, hogy a gyerekek ez idő alatt megtanulnak lovagolni. Pedig ezzel nincs összhangban a képzett oktatói állomány, és sajnos a magyarországi alkalmazott lóállomány sem kedvez a gyermekek részére indított táboroknak. Míg Németországban igyekeznek kis testű, általában póni jellegű lovakon tanítani, addig idehaza a nagy testű, éppen ezért félelmetesnek tűnő lovakkal teszik ugyanezt. Azt is tudni kell, hogy másként viselkednek a lovak futószáron, mint szabad terepen, és egy kezdő, ám ígéretesnek tűnő 8-10 év körüli gyermek számára egy nagy testű ló terepen történő esetleges megfélemezése már csak fizikai adottságai miatt sem minden esetben lehetséges. Hasznos tanácsként ajánlom minden szülőnek, hogy először győződjön meg saját szemével arról, hogy a kiszemelt táborban milyen lovakat tartanak, mennyire meggyőző a velük való bánásmód, milyenek a tartási körülmények, és a szervezők milyen tudásszintre kívánják felhozni a gyerekeket.

– *Mit kell tudni magáról az állatról?*

– A lónak mind közvetlenül előre, ill. hátra van egy kb. 2 méteres holt látótere. Ebből fadhatnak az a közhiedelem, hogy az állat kirüg vagy éppen harap. Fel kell készülni arra, hogy

léteznek ijedős állatok, akik váratlan hangokra, neszekre, zajokra rendkívül hevesen képesek reagálni. Egyet viszont le kell szögezni: a ló nem gonosz, és cselekedeteit sem rosszul tudat vezérli.

– *Mit tegyen ezek alapján gyerekünk?*

– Itt megint utalni szeretnék arra, hogy nem mindegy, hogy ki tartja ezeket a táborokat, hogyan készítik fel a gyerekeket az állattal való kapcsolatra. Elmondható, hogy célszerű a lovat oldalról közelíteni, és egyben megszólítani az állatot. Kezünk simogató mozdulata mellett, folyamatosan figyelemmel kell kísérni a ló viselkedését. Vannak persze csiklandós állatok, akik a simogatásra idegesen reagálnak, de erre megint csak a táborvezetőnek kell odafigyelni. Azt kell megtanulni, hogy bizalmat sugározzunk, miközben félelmünket is le kell győznünk, hiszen amint említettem, a ló alapvetően ijedős és bizalmatlan, és ráadásul a gyerek szemében ijesztően hatalmas.

– *Mennyire alakítható ki ez a bizalomépítés egy héten?*

– Ez természetesen a gyerek hozzáállásától is függ. Aki szereti az állatokat, annak egyszerű lehetőséget biztosít egy tábor arra, hogy gondoskodással, szeretettel, ápolással, tisztítással akár egy hét alatt is bizalmi kapcsolatba kerüljön a lóval. Ez is a táborszerező ügyességén, hozzáértésén múlik, hiszen alkalmas kell biztosítani a gyerekeknek, hogy ne csak felsegítsék őket egy idegenszerű lény hátára, de előbb egy kis kedvességgel, becézéssel, simogatással kezdődjön az ismerkedés, majd lovaglás után kerüljön elő a csutakoló, a kefe, amit persze felügyelet mellett, de a gyerek vezethet. Megjegyzem, a ló részéről nagyfokú bizalmat árul el, ha megengedi patái kitisztítását. Ami a lovaglást illeti, nagyon sokan érzik úgy két három nap után, hogy ők már urai az állatnak, és ha ebben felelőtlen szervezői hozzájárulás is erősíti a gyereket, terepre érve könnyen kellemetlen helyzetbe kerülhet az ifjú lovas.

– *Hogyan kell szabályosan megülni a lovat?*

– Az órákat igénybevevő szakmai ecsetelés helyett azt tanácsolom, hogy mindenképpen lazán, lábakat a ló oldalán enyhén ívbe fordulón helyezve, lenyomott sarokkal, befelé mutató ujjakkal, egyenes derékkal. Elég könnyű testtartás? És ehhez tegyük hozzá, hogy ahány ló, annyiféle megülni kell felvenni. A három jármódot (lépés, ügetés, vágta) minden ló másként veszi fel, ezzel is nehezítve egy kezdő

helyzetét. Az is növeli a tábor értékét, ha képesek e szempontok szerint is összeválogatni az állományt. A biztonságos és helyes ülés elsajátítására azonban egy hét a legjobb szervezés mellett sem elegendő.

– *Milyen öltözék ajánlható a lovasnak?*

– A legfontosabb és a biztonságos lovaglás elengedhetetlen kelléke az ún. kobak, vagy lovas bukósisak. És előfordulhat, és kobak hiányában súlyos agyrázkódást kaphat még a legjobb lovas is. Egyébként nem kell túlzásba vinni az alkalomhoz illő öltözködést, viseletként ajánlható az aránylag testhez simuló szövetrodrág, de semmiképpen se belső varrású farmernadrág, betúrt ing, és a kengyel használata miatt bokacipő. Ennek talpa ne legyen végig sima, sarokkal rendelkezzen, mert a kengyelben mozgó cipő könnyen előrebukhat.

Elnézem Erika feszes tartású, fényesre vikkasztott lovaglósizmáit, ezekben nem egy könnyen esik át az ember a ló túloldalára.

Toronyi Zoltán

Rejtélyes darázsinvázió Vörösváron

Wenzl Misi bácsi négy évtizede méhészkedik. Kertjének kaptáraiban nyolc méhcsaládot nevelt, óvott féltő gonddal. Sok munkát adtak, és sok örömet szereztek neki ezek a kicsi, szorgos állatok, akiket nagyon megszeretett a sok-sok év alatt. Kamrája mindig tele volt arany színű mézzel, közte lépes mézzel is, amit a saját találmánya szerint készített, s amire nagyon büszke volt.

Tavaly szeptemberben sötét árny borult a méhesre. Mézre éhes, rabló darázshad támadt a kaptárokra, s gyilkolni kezdte a méheket.

Amikor Misi bácsi észrevette a bajt, már késő volt. Mind a nyolc család elpusztult, s a méz java is odalett. Rengeteg kára lett az idős embernek.

Misi bácsi szinte sírva mesélte el a történeteket, majd sóhajtván tette hozzá:

– Nem hiszem, hogy újra kezdem a méhészkedést, nyolcvanhét éves vagyok, elfáradtam. Meg aztán nincs pénzem több ezer forintért új méhcsaládokat venni. Jobb híján nem marad más, minthogy a méhészüjságokat böngészgessem...

Vörösvár többi méhésze is hasonló károkról számolt be. A darazsak szinte mindenütt tönkretették a méheseket. De a lakóknak is rengeteg kellemetlenséget okoztak a sárga potrohok, agresszív rovarok.

Zsarnóczy Istvánnak 40 méhcsaládját pusztult el. 600 000 forint kár érte. Tetézte a bajt, hogy a biztosító nem kötött a méhesekre biztosítást.

– Próbáltunk védekezni a darazsak ellen, ahogy tudtunk, de ezúttal az üvegcsapdák sem voltak hatásosak – panasolta a szakértő méhészt. – Kérdezgettem más településen lakó méhészt ismerőseimet, előfordult-e ott is a darázsinvázió, de sehol sem tapasztaltak hasonlókat.

Nemrégiben összefutottam Misi bácsival, aki őszi keserősége ellenére tavasszal vásárolt egy új méhcsaládot. Vett volna többet is, de egyelőre nem kapott. A méhészüjságot persze azóta is böngészgeti, de most már újra van miért...

F. A.

Megzavart vakáció

Eldörrent a startpisztoly, és beteljesedett az iskolatáblára írt hétbetűs vágy: megkezdődött a két és fél hónapos iskolai szünet. Mindenki elégedett és felszabadult, kivéve minket, a felelősségerzetükben magára hagyott szülőket, hiszen a gyermekek intézményesített elfoglaltsága egyik pillanatról a másikra megszűnik, és helyette nekünk jut az a megtisztelő feladat, hogy gyermekeink számára ésszerű elfoglaltságot biztosítsunk. Táborok, kirándulások, kurzusok és utazások, ezek mind csupa vidám és költséges lehetőségek, de közben nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a nyári örömködéss bosszús és fájdalmas pillanatokat is hozhat gyermekeink életébe, melyek akár hetekre megzavarhatják vakációjukat. Ezekről a veszélyekről beszélgettünk dr. Kelemen Ilona gyermekorvossal, aki nem győzte hangsúlyozni, hogy általában a felnőttek tudatában vannak a nyári helyzetből eredő szezonveszélyeknek, de mintha mégis a rendelési időben nyert tapasztalatot ennek ellenkezőjét mutatják.

– Kezdjük a legnyilvánvalóbb helyzettel, déli átlaghőmérséklet 34 C, ideális nyáridő.

– Ez egyfelől így is van, ugyanakkor sokakban talán nem is tudatosodik, hogy a nagy melegtől felléphet az ún. hőpangás, mely ellentétben a napszúrással, nem a direkt napsütés hatására alakul ki. Tünetei alapján akár napszúrásról is beszélhetnénk, magas láz, levertség, hányinger, és ez tipikusan vásárolni vitt hajadonfőtt gyermekeknél vagy rövid ideig tartó álló autóban tartózkodásnál alakul ki. Hangsúlyozni kell, hogy a hőpangás fokozottan felléphet a négy éven aluli gyermekeknél, főleg ha azok világos bőrűek és ritkásabb a hajzatuk. Gyakorlati tanács, a 11 és 15 óra közötti napszakot célszerű hűvös, fedett helyen tölteni, ill. szabad levegőn tartózkodásnál mindenképpen könnyű sapkát kell feladni a gyerekekre.

– Hogyan szervezzük az autóban történő utazást?

– Kevesen rendelkeznek légkondicionált autóval, ezért lehetőleg kerüljük a legmelegebb nappali időszakban történő utazást, inkább nagyon korán reggel vagy éjszaka utazunk.

– A tipikus kánikulai melegre jellemző napszúrás és hőpangás ügyes szervezéssel, időközök kihagyásával kivédhető, milyen tipikus fertőzésveszélyek felbukkanásától kell leginkább tartani?

– Kicsit korábban kaptunk ízelítőt a nyáron termő gyümölcsökből, és itt leginkább a dinya-re gondolkodok. Az egyik vitaminokban, ásványi sókban leggazdagabb gyümölcs, melyet sokan félnek gyermekeknek adni, mert hasmenést okoz. Pedig nem a dinnye váltja ki a hasmenést, hanem a gyümölcs étkezés előtti felhasználása. Sokan nem is gondolnak arra, hogy a dinnye trágyázott talajjal érintkezik, és ha nem folyó vízben mossuk meg alaposan, akkor a fertőzésveszély adott. Javasolom, hogy előrecsomagolt, felvágott dinnyét éppen ezért ne vásároljanak, a hagyományos lékelést pedig felejtsük el. Ez utóbbit még rendelet is tiltja. Egyébként pontosan a hőpangás kialakulása ellen, az egyik leghatásosabb folyadékbevitel a hűtött dinnyeszelet.

– Ha hűtött dinnyeszeletet nem is, de fagyaltot szállító mozgóárust inkább lehet találni a vízpartokon...

– Isten ments, mozgóárusoktól nem szabad baktériumokra érzékeny élelmiszereket, ki-

váltképp fagyaltot vásárolni. Megfelelő hűtés hiányában a szalmonella baktérium rendkívül gyorsan szaporodik, és az eredmény kicsikenyagokon egyaránt megmutatkozik.

– Nemcsak a vízparton nagy a kísértés, de a strandok, tavak vizébe is bele-beleköstolnak a gyerekek.

– Nagyon ellenzem a strandolást, főleg az ún. gyermekmedencék használatát. Ezekben általában melegebb a víz, a gyerekek óráig képesek vízben tartózkodni, és nem mindenki szól idejében. Strandolások után nagyon sokan kötőhártya-gyulladásot kapnak, de súlyosabb fertőzésekkel is felkeresnek a rendelőben. Én a

...és táplálékunk legyen az orvoságunk

A fenti hippokratészi idézet sajnos a XXI. században válik egyre aktuálisabbá. Mai, szennyezett környezetű világunkban, ahol rossz levegő, klóros víz, elektroszmog és stressz hatásait is el kell viselnünk, az áruházak polcain szinte csak minden valós tápértékétől megfosztott nagyüzemi élelmiszerek láthatók.

Életünk folyamán több mint fél tonna élelmiszer halad át a tápcsatormánkon. Nem mindegy, hogy milyen összetételű ez az élelem, hiszen a betegségek 40-60%-a táplálkozásfüggő. Az emberi szervezetbe kerülő, feltételelesen károsító komponensek 2/3-a a táplálék által jut be. Az élelmiszerekbe három forrásból kerülhetnek idegen anyagok:

– mezőgazdasági tevékenység (növényvédő szerek maradványai, állattartás során használt készítmények),

– környezetszennyezés (közlekedés, ipar, hulladéklerakók és -égetők),

– élelmiszer-ipari tevékenység (tartósító szerek, színezékek, állománymódosítók, terfogatónövelők).

magam részéről csak az élő vizeket ajánlom, és persze azt, hogy minél hamarabb tanuljon meg úszni a gyerek. Ami a szülői felügyeletet illeti, azt a minden szezonban bekövetkező halálesetek okán nem lehet eléggé hangsúlyozni, a gyerekeket egy másodpercre sem szabad szem elől tévesztetni. Kis mélységű vízben is bekövetkezhet a tragédia, ha a gyerek megjárod és elmerül. Persze ezeket az emberek nagyon jól tudják, de ha a számokat nézzük, sajnos minden évben megállapítható, hogy a szünet alatt megduplázódik a gyermekbalesetek, ill. megbetegedések száma. Ebben a már felsoroltakon túl jelentkeznek a kéz- és lábtörések, üvegszilánk, rozsdás szög. A legtöbb esetben közös a szülő, nevelői felügyelet hiánya.

– Mezítláb a parton, vagy vékony papucsban a talpat rozsdás fémtárgy hasítja fel, mi a teendő?

– Bármennyire is hihetetlen, de a felnőttek közül sokan nem tulajdonítanak jelentőséget az ilyen sérüléseknek, és már csak akkor kerül elének a gyermek, amikor gennyes gócpont fejlődik ki a sebesülés helyén. Pedig a tetanusz beadása fájdalommal nem jár, és időben beadva nem igényel sebészeti beavatkozást. Fontos tudni, hogy ha a gyerek 3, 6, ill. 12 éves korú és amúgy is esedékes a DiPerTe oltás, ill. annak emlékeztetője, akkor előbb ne tetanusz oltásban részesüljön. Ez ugyanis csökkenti a DiPerTe oltás szerkezetre gyakorolt védőhatását. Ugyanígy, ha egy hónapon belül kapta

meg gyermekünk a tetanusz oltást, akkor nem feltétlenül kell ismételni.

– Az injekciós tű szúrásánál kevésbé fájdalmas a kullancs csípése, viszont hosszú és gyötrelmes lehet a vele való érintkezés. Hol helyezkedünk el a fertőzőtségi térképen?

– Kezdjük azzal, hogy hál' Istennek ez a pilisi, budai terület nem kiemelten fertőzött, és ezalatt a fertőző agyvelőgyulladást és a Lyme kórt értem. Továbbra is megmaradt a zalai, a somogyi és a zempléni terület magas fokú fertőzőtsége. Tudni kell, hogy az agyvelőgyulladás elleni oltás nem véd a Lyme kórtól. Ez utóbbi viszont, ha felismerik, akkor nagyon jól kezelhető antibiotikumokkal. Állítólag kutyák számára már létezik megelőző Lyme oltás. Felismerni a csípés helyén kialakuló bőrszín

Az elfogyasztott egészségtelen ételek hosszú távon megbetegedést okozhatnak. A kockázatok az esetek többségében a genetikai háttér, életmód (kevés mozgás, stressz), és a környezeti terhelés függvényében jelentkeznek. Megfelelő táplálkozással elejét vehetjük az elhízásnak, ételallergiának, a szív és érrendszeri betegségeknek, a II. típusú cukorbetegségnek, bizonyos emésztőrendszeri és izületi betegségeknek. A helyes étrend – diéta – néhány betegségnél a gyógykezelés elengedhetetlen része (pl. candida, ételallergiák).

Az élelmiszerek vásárlása során kerüljük a túl zsíros, agyoncukrozott és túlsózott termékeket.

Legyen általános alapelv, hogy minél egyszerűbb, kevésbé feldolgozott egy termék, annál kevesebb adalékanyagot tartalmaz. Az akciós, olcsóbb, de adalékanyaggal dúsított, tápanyaghiányos élelmiszerek helyett – amennyire anyagi helyzetünk engedi – érdemesebb az egészséges, adalékmentes élelmiszereket vásárolni. A biotermékek esetében biztosak lehetünk abban, hogy az adott termék semmilyen káros anyagot nem tartalmaz. Hosszabb távon egyébként az egészségvédő életmód olcsóbb, a nagyobb munkabírás, a jobb közérzet és a későbbi gyógyszerköltségek jelentős csökkenése miatt.

Dr. Saufert Gyula

elváltozásából lehet, mely hetekkel később, egyre növekvő átmérővel jelentkeznek. Ha már a kullancsokról beszélünk, sokan hiszik azt, hogy ez a kis állat a fákról potyog a kiszemelt áldozatra, pedig épp ellenkezőleg. Ki merem jelenteni, hogy ebből a szempontból veszélyesebb átmenni egy tarka virágos réten, vagy lefeküdni a fűbe, mint magas fák között járni.

– Adottak a kérdések: mi a megfelelő öltözék, ill. csípés esetén azonnal fertőzöttékké válunk-e?

– A kullancs nem szereti a szellős, fénynek kitett felületeket, ezért ha lehet, felsőruházatunkat és persze a gyerekekét is, az időjárás függvényében, nyugodtan oldjuk. Mezítláb ne közlekedjünk, hanem zárt cipővel és zoknival álljunk újtát a kullancs felfelé tartó mászásának. Minden kirándulás után alaposan vizsgáljuk át a gyerekeket és magunkat, fejtől lábig. Az állat 1-2 órán belül még nem fertőz, de azonnal távolítsuk el csípéssel. Gyakori csípés esetén célszerű beadatni a gyorshatású oltást. Mellékhatása nincs, de egy év múlva emlékeztetőként újra be kell adni. A leggyakrabban ezt felejtik el a szülők, a határidőn túli beadás viszont csökkenti az immunitást.

Egy hónap már elshuhant a nyárból, de csak az áruházi katalógusok jelzik a szeptemberi évkezdést. Ha nekik ennyire „fontosak” gyermekeink, mi se adjuk alább.

Toronyi Zoltán

Gyógyuló természet

Erdőtelepítés és parkosítás a Terranovában

Amióta az ember lakhelyet készít magának annak megépítéséhez mindig is a természet adta erőforrásokat használta és használja ki, fákat vág ki, agyagot, kavicsot, homokot, követ bányász. Ez történelmünk most már 100 év óta a pilisvörösvári kőbányában is, melynek termelése – elsősorban kész vakolatterméké feldolgozva – döntő részben építőipari felhasználásra kerül. Évszázadokon keresztül nem fordítottunk gondot az eredeti, vagy azt közelítő állapotok helyreállítására. A megnövekedett elvárások mellett manapság mind több vállalat ismeri fel a környezetvédelmi, természet-helyreállítási szempontok fontosságát, és igyekszik aktívan tenni is ez érdekében.

A Saint-Gobain Weber Terranova Kft. az elmúlt 12 év folyamán jelentős erőfeszítéseket tett a tevékenységével kapcsolatos környezet-szennyezések minimalizálására, valamint a bányászati tevékenység előrehaladása után a természetes környezet helyreállítására. 1990 óta több százmillió forintot költöttek erre a célra:

„A társaság tulajdonosainak anyagi áldozatvállalásával minden örlőüzemet felszereltünk a legmodernebb porszűrő-berendezésekkel, a legegyszerűbb üzemeket leállítottuk és felszámoltuk. A kőbányászati tevékenység volumenét jelentősen csökkentettük, illetve egy helyre koncentráltuk. A fenti megelőző lépéseken kívül hatályos előírásokat messzemenően meghaladó rekultivációs tevékenységet folytattunk, melynek segítségével a kőbánya látványából lassan újra egy természetes zöldterület látványa alakul ki. 1996 óta több, mint 3 hektáryi erdő megújítása, illetve telepítése mellett a tavalyi évben megkezdtük a nyitott bányaudvar parkosítását is. Összességében véve 2002-ben és 2003-ban mintegy két és fél hektáryi zöldterület kialakítása mellett porvédő erdősávokat is telepítünk, melyek jelentősen csökkenteni fogják természetes módon a szél által hordott por mennyiségét” – olvasható abban a közleményben, amelyet a helyi média számára adott ki a vállalat.

Fentiekről jómagam is személyesen meggyőződhettem, amikor július elején, egy kellemesen meleg, de meglehetősen szeles napon felkerestem a Terranova cég pilisvörösvári központját. Elsőként a magasban kavargó, a szél által felhajtott köport vettem észre, amikor azonban Manhertz György műszaki vezető végigkálauzolt az egész üzemem, megbizonyosodtam arról, hogy a vállalat valóban mindent elkövet azért, hogy ez egyre ritkábban fordulhasson elő, s kizárólag csak ilyen szeles, rapszodikus időben. A bánya egy részét mára rekultiválták, kamaszkorba jutó fácskák sorakoznak végig a domboldalokon. A működő kőbányát többszörös fasor választja el a parkosítás alatt álló korábbi bányaudvartól, melynek egy részét már fű borítja, más részére most hordják az 50-60 cm vastag termőföldréteget. Ugyancsak itt került kialakításra az ún. záportározó, ahová a csapadékvizeket fogják összegyűjteni az egész bánya területéről. Az erdőtelepítést és a parkosítást természetesen szakemberekkel végeztetik el, csak ebben az évben közel 10 millió forintot áldozva rá. Az Őr-hegy mögötti ún. dolomitliszt-bányát végleg bezárták, annak is folyik a rekultiválása.

A város felé eső üzemerületen lebontották a technológiai és környezetvédelmi szempontból elavult üzemcsarnokokat, és korszerű berendezésekkel felszerelt épületeket emeltek a helyükre. Januárban indult meg a termelés az új szárazvakolat-keverő üzemben, néhány épület bontása most is folyik, és jó ütemben halad a logisztikai központ építése. Az épületek körül minden négyzetméternyi udvart viacolor burkolattal látnak el, ezzel jelentősen csökkentve annak a lehetőségét, hogy a gépkocsi által felkavart finom dolomit a levegőbe jusson. Ugyancsak ezt megelőzendő a még nem parkosított vagy lekövezett üzemerületen naponta többször is körbejár egy locsolóautó.

Az általam tapasztaltak alapján úgy gondo-

Fakivágás a Sas-sziklánál

Egy olvasónk hívta fel a figyelmünket arra, hogy a Sas-sziklától délre sok fenyőt kivágtak az erdőben. A hölgy, aki gyakran lovagol arrafelé, kérte, járjunk utána, vajon tervszerű fakitermelés történt-e?

Telefonon felhívtuk Farkas Viktort, a Pilisszentkereszti Erdészet vezetőjét, aki a következő tájékoztatást adta számunkra:

– A területen üzemerterv szerinti – tehát előre betervezett és szakszerű – fakivágás történt annak a szerkezeti átalakításnak a részeként, melynek célja, hogy a rendkívül tűzveszélyes elegyetlen feketefenyő állomány közé virágos kőrist, molyhos tölgyet és csertölgyet telepítsünk. Hosszabb távon – 50-100 év alatt – szeretnénk, ha a fenyvetil mindenütt felváltaná a tájra eredetileg jellemző lombos erdő.

– Mit kezdenek a kivágott – és szemmel láthatóan silány faanyagú fenyőkkel?

lom, ez a vállalat mindent megtesz azért, hogy a hosszú évtizedek alatt kialakult – főleg az elődje által okozott – tájsebeket begyógyítsa, és a környezettel harmonikusabban együtt élő, korszerű üzemet alakítson ki. Magam is osztom ezért Gneth Zoltán igazgató magabiztos szavait:

– Tevékenységünk eredményeképpen 2003 végére egy olyan modern, minden hatályos környezetvédelmi eljáráson túl teljesítő üzem képe fog kialakulni, mely Magyarországon páriát ritkítja. A környezettudatos gondolkodás nemcsak társaságunk dolgozóinak és menedzsménjének sajátja, hanem örömeinkre a külföldi tulajdonos is fontosnak érzi a környezet védelmét. Bízunk abban, hogy egy gazdasági szervezet, annak tulajdonosa és a helyi szervezetek kitérő együttműködésével példát tudunk mutatni minden környékbeli és más magyarországi hasonló profilú vállalkozás számára is.

F. A.

– Csak kis részét tudjuk értékesíteni fenyőrönkként, illetve farostfaként. A többit meg kell semmisíteni, nehogy szű költözzön beléjük. Ezek ugyanis előbb-utóbb az élőfaállományt is károsítanak.

– Az 1993-ban leégett erdőrészen szépen fejlődik az új faállomány, de vajon mi a helyzet a 2000-ben tűzkárt szenvedett Őr-hegyen?

– A tűz utáni első telepítésünk sajnos nem volt eredményes, így tavaly meg kellett azt ismételni. Az aszály ellenére – úgy tűnik – a megismételt telepítés sikerült, és a növények szépen fejlődnek. Az előbb elmondottaknak megfelelően erre a területre – a korábban elegyetlen feketefenyő állomány közé – szintén ültettünk lombhullató fákat is.

Reméljük, néhány évtized alatt begyógyul az Őr-hegy sebe, és ismét eredeti szépségében pompázik majd a púpjaira terített erdőtakaró.

F. A.

Jubiláló söröző

1993. augusztus 1-jén a bajor sörmester lefőzte első allgauti recept szerint készített sörét, ami hazájában persze cseppet sem okozott volna feltűnést. Vörösváron viszont útjára indított egy látvány-sörözőt, melynek éppen tíz éve isszuk a „levét”. Kerek évszámokkal jubiláló társaságok mindig is alkalmasak voltak egy kis számvetésre, visszatekintésre.

– Észrevettétek-e, hogy túl vagytok az első tíz éven? – kérdezem Jáky Andrásról, a Rotburger söröződe egyik tulajdonosától.

– Észre kellett hogy vegyük, hiszen fejlődésünk íve néha minket is szó szerint elkápráztat. A nulláról indult ez a vállalkozás, és most egy rendezett, teraszokkal övezett kis mintauzemet látok. Pedig a kilencvenes évek elején még azt sem tudtuk igazából, hogy pékség vagy söröződe legyen. Emlékeztetőül csak annyit, pékségből több is akad. Persze édesapám szesziparban eltöltött 20 éves tapasztalata is sokat segített a vállalkozás elindításában. Előtanulmányaink során jutottunk el Bajorországba és kerültünk kapcsolatba az allgauti sörmesterrel, aki nagyon készségesnek bizonyult abban, hogy bevezessen minket a sörgyártásba.

– Hogyan sikerült beszerezni a miniüzem gyártóberendezéseit?

– A gépek, berendezések egy részét Magyarországon gyártattuk le, a többiit külföldről kellett behozni.

– A gyártás megszervezésén, beindításán túl milyen célok vezéreltek akkor titeket?

– A látványsöröződét mint kategóriát tűztük ki célul, ill. már kezdetekben szerettük volna megvalósítani, hogy a vendégek kulturált körülmények között helyet foglalhassanak, miközben szemük előtt készíjtjük a sört. Ennek megvalósítása több ok miatt is kicsit halasztódott, hiszen csak évekkal később tudtuk kialakítani a kulturált sörözőhelyiséget, majd a már látható teraszokat. Másik célunk az volt, hogy a kisüzemű sörgyártás kelet- és dél-európai régióban történő elterjesztését felvállaljuk. Ennek eredményeként

1997-ben Székelyudvarhelyen megnyitottuk az első külföldi, de nem a mi tulajdonunkban álló ilyen jellegű söröződét. Tulajdonképpen a technológiát adtuk át, és a beüzemelésre vállalkoztunk. A technológián egy kicsit változtattunk már idehaza is, a közizlésnek és a felhasználás hazai alapanyagoknak megfelelően.

– Mennyire jöttetek be ti Vörösvárnak, jól sikerült a választás?

– Annak ellenére, hogy nap mint nap látok

új arcokat, akik nem is rejtik véka alá csodálkozásukat, kijelenthetem, hogy igény, sőt fokozott igény van a sörözőre. Természetesen számosan élnek továbbra is az elvitellel, de fejlesztéseinknek köszönhetően, sokan helyben élvezik a szolgáltatásokat.

– Hogyan népszerűsítitek magatokat, egyáltalán reklámtevékenységet folytattok-e?

– Az indulás évét követően, édesapám ötletére, lovas kocsival jártuk be Vörösvárt,

és kóstoltattuk az embereket. Ettől függetlenül kezdetben inkább a környező településeken ismertek minket jobban, és csak az elmúlt két-három évben sikerült érezhetően lefaragni e hátrányunkat.

– Társasági élet számára felfedezték-e már a sörözőt?

– Igen, sőt a visszajelzések azt mutatják, hogy nagyon népszerűek lettek a koncerttel egybekötött esték. És ez már nemcsak 1-2 korszó sör elfogyasztásáról szól.

– Ki szervezi ezeket a programokat?

– Általában én hívok meg előadókat, együtteseket. Közülük sokan zenélnék a sramli műfajban, de próbálkozunk más zenei stílusokat is bevezetni.

– Belépőt szedtek-e?

– Nem, ezek ingyenes programok, vendégeink emelteszt szintű kiszolgálását segítik.

– A viszonylagos korai zárás nem akadály-e ezeknek a zenés estéknek?

– Ez valóban számunkra is kényes kérdés, hiszen a söröző szomszédságában lakókkal eddig is jó kapcsolatot ápolunk, és annak ellenére, hogy egy-egy zenés esti mulatság a hangulatból fakadóan tovább is tarthatna, 22 órakor bezárunk.

– Készültök-e bárminemű megemlékezéssel a 10 évvel ezelőtti nyitásra?

– Igen, változatos programokat terveztünk, ezeket időben ismertettük, egyben szeretnénk meghívni mindazokat, akik, vagy családtagként, vagy ismerősként az elmúlt 10 évben azon dolgoztak, hogy idáig eljuthassunk.

– Ki fogja lefőzni a jubileumi sört?

– Most nem az allgauti mester, hanem a vörösvári.

Toronyi Zoltán

Fórum

Áll a bál, ha utcabál?

A Heimatverein szervezésében lezajlott utcabált említő Várhegyi Ferenc által jegyzett Pünkösdi zsörtölődések című íráshoz lenne néhány gondolatom.

Ha a cikk szerzője jelen volt a rendezvény kezdetétől a végéig, akkor bizonyára azt is tapasztalta, hogy több száz ember önfeledten szórakozott, csak úgy pörögtek a párok a táncteren a kedvelt dallamokra. Kifejezetten jó hangulat volt, persze mindig lehet kifogásokat találni, nézzük sorjában. „Jó volna, ha jövőre nem „scheise“-zést kellene hallgatni a német vendégektől, mert hogy porban, árnyékmentes helyen kellett leülniük. Seholy napernyő...” Valóban szép júniusi napunk volt, egész nap sütött a nap, ami egyfelől áldás, hiszen szakadó esőben nehéz szabadtéri programot szervezni, másfelől természetesen ezért nagyon meleg volt, a rendezvény területén nincs sok nagy fa, de azt el kell mondani, hogy amennyire az lehetséges volt, árnyékba

igyekeztek helyezni a zenekarokat. Egy térzenét szolgáltató zenekar napernyővel való védelme elég érdekes elképzelés, talán egy hatalmas napernyőre gondol a szerző, vagy négy-öt zenekari tag húzódná egy-egy napernyő alá? Mindegy. Az utcabál illetve a térzene már csak ilyen, hatalmas fak árnyékában, ez Vörösváron jelenleg nem adott, így marad a napsütés. „Sehol egy pontos forgatókönyv, amely alapján egyszerre érkezhettek volna a három irányból érkező vendégek – ahogy annak történni kellett volna.”

Hmm. Talán ha minden zenekar karmestere óraegyeztetést tart, és egyeztetik az adott idő alatt megtenni kívánt távolságot, a megtételéhez szükséges idő hosszát, a szükséges sebességet, és az objektum megközelítését, a megfelelő harcállások egyidejű elfoglalását, talán együtt érkeztek volna. De mivel ez egy egyszerű utcabál és nem a szövetséges erők partraszállása, ennyi bőven belefér.

De a lényeg számomra nem ez. Hanem az,

hogy ha már egy részletes beszámolóra nem futja, amelyben akár ugyanezeket az észrevételeket is megtehetné a szerző, akkor inkább ne kezdjen bele annak részletezésébe, hogy milyen hiányosságokat tapasztalt. De ha az említett eseményszervezési egyetemi szintű ismeretekkel, vagy józan paraszti ésszel bizonyára rendelkezve, meg lehetne próbálni, például – ha már úgyis a sport a szakterülete a szerkesztő úrnak – egy Sportmajálist rendezni, egyszerre érkező zenekarokkal, napernyőkkel, ez egy ötlet arra, hogyan „...mutassuk meg, hogy tudunk úgy szervezni, mint ők. Ha nem jobban.” Így jogos lenne a királyi többség, és ekkor megbizonyosodhatna róla, milyen nehéz feladat egy ilyen rendezvény megszervezése. De jelenleg a helyzet az, hogy városunkban a Heimatverein rendezi a farsangtettetést, a májusfa-állítást, a pünkösdi utcabált, valamint a szüreti felvonulást. Ez már önmagában is dicséretet és nem fanyalgást érdemelne.

dr. Biró Benjamin

Humorban feloldva

Amikor a parancsnok úr dalra fakad

A két énekes a színpadon az új 10-es útert fohászodik: „Ó, Uram, nézz le most, adj egy utat, egy kétsávost.” A közönség velük együtt éneklő refrént, s végül nagy tapssal jutalmazza előadásukat... Az, hogy egy rendőr dalra fakad, nem túl szokatlan a számunkra, lásd: Komáromi István, volt rendőrkapitány énekesi karrierjét. Koczka Gábor őrsparancsnokot és feleségét, Évát – azonban először hallhattuk itt, Vörösváron közönség előtt. Am reméljük, nem utoljára. Az egész produkcióból kitűnt, nem alkalmilag összeállt zenészeket hallhatunk, hanem egy összeszokott együttest.

Ezt bizonyítandó kerestem fel az őrsparancsnok urat szabadságilégi házában, ahol kedélyesen és nosztalgizva beszélgettem el vele a zenei kezdetekről.

Koczka Gábor a szentendrei Kossuth Lajos Katonai Főiskolán határőrsízt-hallgatóként ismerkedett meg azzal a zenei világgal, amelyben hamarosan már maga is otthonosan érezte magát. Rendszeresen részt vett az Egyetemek és főiskolák országos turisztikai találkozóján (EFOTT), amelyek jó hangulata, a közös éneklések, zenélések élménye magával ragadta. Egyik barátjától megtanult gitározni, és két évfolyamtársukkal együtt megalapították a Westendre nevű együttest. Elsősorban country-dalok és az akkor divatos polbeat énekek szerepeltek műsorukon. Az együtteshez három lány is csatlakozott, két hegedű szakos a helyi zeneiskolából, és Éva, aki a KISZ Központi Művészegyüttesének citerása volt.

Az együttes sok sikeres koncertet adott, a Budapesti Tavasz Fesztiválon kategóriájukban harmadik helyezést értek el. Saját dalokat is énekeltek, melyek szövegét és részben dalmatát Gábor szerezte.

A főiskola elvégzése után a zenekar szét hullott, mivel tagjait elvezényelték a szélrózsa minden irányába Nagykanizsától Nyírbátorig. A barátság azonban továbbra is megmaradt. Olyannyira, hogy nőülük után még nászútra is közösen mentek Törökországba: a négy zenész, a két technikus fiú és a hat feleség. Évenként ma is össze-összejönnek egy-egy

közös zenélésre, főzőcskézésre, hajnalba nyúló mulatozásra...

Gábor az együttes fölbomlása után is időről időre fellépett óvodákban, iskolákban, ünnepségeken, s ma is szívesen elmegy bárhová, ha hívják. Barátjait névnapjukon ma is meglepi egy-egy új szerzeményével, és büszke arra, hogy minden főnökének – amikor nyugdíjba mentek vagy áthelyezték őket – írt egy-egy humoros verset.

Koczka Gábor és felesége, Éva a Westendre együttesben

– Szeretem a humort, a jókedvet, szeretem a társaságot, mindig közösségi ember voltam, amolyan minden lében kanál. Még arra is rá lehetett venni, hogy verset mondjak, pedig hadarok... – mutat egy fényképet, amelyen snájdig katonaruhában látni őt, amint egy ünnepségen szaval. – Nagyon örültem, amikor Molnár Sándor felkért erre a fellépésre. Itt, Vörösváron kevesen tudták eddig, hogy zenélek. Igaz, nagyon izgultam, mert ennyi ember előtt egy szál gitárral még sosem léptem fel... – *Miért pont a 10-es útról költött éneket?*

Városunkban járt Széchenyi István

Vendégünk volt egy szép nyári szombat estén a Hídember főszereplője, a Széchenyi Istvánt megformáló Eperjes Károly színművész úr. Ezúttal a rendezvényünket a Gradus Óvoda tomatermében tartottuk, ahol a beszélgetés előtt levétítésre került a Hídember című film. E magyar filmremek kellő alaphangulatot és témát adott a beszélgetéshez.

Tudtuk Eperjesről, hogy nagyon rákésült a „legnagyobb magyar” megformálására. Előtte két évig nem vállalt új szerepet, hogy felkészülhessen „élete legnagyobb” szerepére. Rengeteget olvasott, rengeteget készült Széchenyi hiteles megformálására, és ezek alapján nem volt hajlandó a film végén fejbe löni magát. Médiabotrány lett belőle.

Az összes szakirodalmat elolvasta, de meggyőző bizonyítékot nem talált arra, hogy Szé-

chenyi valóban öngyilkos lett volna. A jegyzőkönyvek feljegyzései alapján Széchenyit ülve találták meg, kezei a combjain voltak, és a bal térdén hevert a gyilkos pisztoly. Véleménye szerint – színész lévén, be is mutatta a helyzet lehetetlenségét –, ha valaki főbe lövi magát, akkor lehetetlen a fegyvert a térdre helyezni, és utána a kezeket a combra tenni, és mindezt balkézrel, miközben jobbkezes volt. Ezen kívül több érdekes bizonyítékot, élményt, benyomást mesélt el Eperjes a filmmel és Széchenyivel kapcsolatban. Bebizonyította, hogy Széchenyi nem volt a legnagyobb magyar, hiszen mikor Kossuth így nevezte őt, akkor ő ezt visszautasította, mert nem érezte őszinte és igaz kijelentésnek Kossuth szavait. Bebizonyította, hogy Széchenyi nem volt bolond, mint ahogyan ezt ma is tanítják az iskolákban, hiszen egyetlen írásával sikerült megbukatnia a Bach-rendszert.

Kevesen tudják, de a művész úrnak pilis-vörösvári élményei is voltak. Gyermekkorá-

– Mert szerintem ez foglalkoztatja a legjobban ma a vörösváriakat. Megpróbáltam humorban feloldani ezt a mindennapi súlyos problémát. Ha nevetni is tudunk rajta, talán jobban el tudjuk viselni...

– *Kicsit furcsa, ha már a rendőrparancsnok is Istenhez fohászodik a megoldásért...*

– Sajnos, jobbat nem tudok... Részt vettem jó néhány, a körzet közlekedésével egyeztető tárgyaláson, amelyeken azt tapasztaltam, hogy nagyon nehézkesen mennek előre a dolgok... Elhangzanak időről időre mindenféle dátumok az új úttal kapcsolatban... Én már csak azt hiszem el, ami el is készült... Ezért a fohász...

Búcsúzóul elkérem tőle a jótékonyági esten elhangzott – általa írt – dal szövegét. Az egyetlen, kézzel írt példányt a gitárja oldaláról veszi le, amelyre puskaként ráragasztotta. – Ez a gitár, azé a srácé volt, aki megtanított gitározni – mondja büszkén, és nagy óvatossággal visszateszi a hangszert a helyére. Reméljük, hallhatjuk többször is még, amint húrjai felzengenek...

F. A.

*A 10-es úton járva az agybaj kerülget,
Kocsival az ember szinte „repülhet”.
Buddig csak 100 perc, ez kicsit durva,
Az országút mellett áll vagy húsz... kislány.*

*Ó, Istenem, mit vétkeztem, miért büntetsz így engem,
/ Arról én nem tehettem, hogy Vörösváron közlekedtem.*

*A város főutcája tágas és virágos,
A parkolóhely száma kissé hiányos.
Kátyú viszont akad minden méteren,
Szalomverseny zajlik a Szent Erzsébeten.*

*Ha gyalog indulsz útra, kösd fel a gatyád,
Átkelve a 10-esen, szidják az anyád.
Ha átértél időben, hidd el nagy dolog,
Van, aki a zebránál egy hétig toporog.*

*Elkerülő épül, sokan azt mondják,
Unokáink talán látni is fogják.
Addig nekünk marad: a hegyek és a táj,
Mert akárhogy is nézzük, szép hely Vörösvár.*

*Ó, Uram, nézz le most,
Adj egy utat, egy kétsávost. (Vagy egy villamost.)
Ó, Uram, majd meglátod,
Imába foglal ez a város.*

ban itt ministrált a bányatelepi templomban, mikor Gyula bácsi itt misézett. Gyula bácsit – azt hiszem – sokan ismerjük, és míg élt, sokat mesélt a helybélieknek az ő színész unokaöccséről, Eperjes Károlyról.

A megjelentek kérdezhettek is a művész úrtól. Sokszínű és érdekes kérdéseket tettek fel az érdeklődők Eperjes vallásosságáról, politikai nézetéről, szerepálmairól és jelenlegi színházáról.

Úgy gondolom, akik nem voltak velünk ezen a szép estén, bánhatják. De Eperjes Károlyt az Új Színházban jövőre is láthatjuk. Menjenek el, és nézzék meg, mert rendkívüli egyéniség és nagyon jó színész.

Köszönetet mondunk Müller Márton képviselő úrnak, aki a filmvetítést és a terem bérleti díját kifizette. Köszönet neki.

Bruckner Kata
Fiatalok Vörösvárért Egyesület

Peller Anna a Budaörsi Passióban

Peller Annát (Peller Anna énekes leányát) bizonyára sok olvasó ismeri már, de azt talán kevesen tudják, hogy a budapesti Színművészeti Egyetem harmadéves hallgatója. A Pünkösöd hetében megrendezett Budaörsi Passiójátékban is többen találkozhattak vele. Ennek kapcsán kerestem fel őt.

– A Passiójátékban azon kívül, hogy benne voltál a tömegben, egy fontosabb szerepet is játszottál, Leát alakítottad. Ki is az a Lea?

– Lea egy zsidó lány, aki az elsők között hitt Jézusban. A darabban legjobb barátóját, Esztert próbálta hitéről meggyőzni.

– Azt mondtad, egy véletlen folytán csöppentél bele a passiójátékba osztálytársaddal együtt, aki Júdást alakította...

– Nem sokkal a bemutató előtt szükség lett egy Leára. Az egyetemen megkérdezték, hogy ki tud németül, és engem javasoltak.

– Egyből elvállaltad?

– Természetesen. Nagyon örültem ennek a nagyszerű lehetőségnek. Nem minden nap adatik meg az embernek, hogy egy ilyen jó csapatnak a tagja lehet. Maga a helyszín is csodálatos volt. A sziklák, a hegyek olyan

valóssá tettek mindent. Nemcsak az előadások, hanem a próbák is felejthetetlen élményt jelentettek számomra. A komoly téma ellenére helyenként nagyon vicces dol-

gok történtek. Például a Vak Tóbiást alakító színész annyira belélelte magát a szerepébe, hogy amikor már látnia kellett volna, akkor sem nyitotta ki a szemét, és elesett egy bokorban.

– Igaz az, hogy a szereplőket tiszteletbeli kőhegyi lakossá nyilvánították?

– Igaz. Azt utolsó előadás után mindenki, aki közreműködött a passiójátékban, megkapta ezt az oklevelet a budaörsi önkormányzattól. Ez érthető is, hiszen a résztvevők egy hónapon keresztül minden nap reggeltől estig próbáltak, sőt olykor éjszaka is.

– Az előadást magyar és német nyelven is előadtátok. Nem volt ez nehéz?

– Inkább furcsa volt, hisz ez kissé összezavarja az embert. A német előadást viszont jobban élveztem, több volt benne a spirituális.

– Úgy hallottam, jelenleg is próbálsz.

– Igen. Júliusban a „Miss Saigon” című musicalt mutatta be az osztályom Zsám-békon, Komáromban és Szentendrén. Ez volt az egyik vizsgadarabunk, ugyanis operett-musical színészosztályba járok. Szeptemberben pedig a Budapest Arénában mutatkoznak be a magyarországi éttermek. Ennek kapcsán az osztályunkból 10 ember, köztük én is, jeleneteket mutat majd be világirodalmi művekből, amelyekben ételekről van szó. Ezután pedig az egyetemen adjuk elő a „Kis éji zene” c. darabot, ahol Desiree szerepét kaptam meg, aki az egyik főszereplő.

– Köszönöm a beszélgetést, és további sikeres fellépéseket kívánok!

Sax Ibolya

Galambhúség, avagy hogyan születnek a legendák

Volt Vörösváron egy temetés. Egy városszerte tisztelt és szeretett embertől búcsúztak. Barátok, sportolók, tanítványok.

Kedves állatai is búcsút vettek tőle... Aki ott volt, soha nem feledheti a látványt: Zuzu galambjait a sírnál elengedték. Néhányuk fönt körözött az égen, egy fehér madár rászállt a legközelebbi fára. És búcsúzott. A maga módján, két napig.

A közkedvelt edző legalább annyira szerette galambjait, mint hivatását. Órákon keresztül elüldögélt a galambházban, gondozta, nézegette őket. Nem lehetett olyan beteg, hogy ne foglalkozzon velük. Éjszaka képes volt felkelni, hogy tápot vagy vitamint adjon a madaraknak. Galambtartása lassacskán ipari méreteket öltött, az állatok sorozatosan nyertek a versenyeket, a díjak és kupák elfoglaltak egy fél szobát.

A galambtartás persze nem csak erről szól. Tavasztól őszig hétfélegenként a galambászok egymást látogatják, szakszóval „bírálni mennek”. Összeülnek a kertben, megnézik, hogy a vendéglátó galambjai mennyi ideig maradnak a levegőben, hány kört tesznek. Közben persze az árnyékban eszegetnek, iszogatnak, és beszélgetnek – sejtem, nem csak a madarokról. (Otthon az asszonyoknak van magyarázat: hát bírálni voltunk!) Zuzu galambjai igen szépek voltak, talán ezért kellett őket olyan gyakran bírálni.

Halála után a galambokat szétszortották a galambászok maguk közt. De a madarakat új helyre szoktatni nem lehet. Tenyészállatok lettek mindnyájan.

A városban egy legenda kialakulásának vagyunk tanúi: többen látni vélik a galambokat Zuzu sírjánál. A hiedelemhez az is hozzájárul, hogy Zuzu két kutyája sem tudta elfogadni gazdája elvesztését. A puli Szentivánról szökött haza, a tacsókeverék a város másik feléből. Morzsi és Kormi sokaig az üres házat őrizték. Néha kiszöktek, és elkísérték a szomszéd Panni nénit a temetőbe. Ott gazdájuk sírjánál megálltak, majd Panni nénival ismét hazaballagtak. Tették ezt addig, míg a sintérek el nem vitték őket.

Orosz Ágota

Légy heppy

Hozzászólás a vörösvári honlap Fórumában (Happy-érzés topic)

„Azt írja Sára, hogy boldog az az ember, aki 32 éven át azt csinálhatja, amit szeret, ráadásul még embertársai épülését is szolgálja a munkájával. Én is, most már kb. 28. éve dolgozom ugyanazon a munkahelyen, ahol tini koromban elkezdtem, és valószínűleg innen megyek nyugdíjba. És imádom a munkámat, szeretek reggel felkelni és bemenni, és szeretem a kollégáimat, és sokszor a szabadságom alatt is bemegyek, mert hátha éppen akkor történik valami, olyan, amit csak én tudok megoldani (ha nem megyek be, akkor kapom a telefonokat), és nem tartom be a munkaidőt, és, és, és.

Nóvérem ellenkezőleg.

Utál dolgozni, utál bemenni, utálja a kollégáit, azt mondja a nőnek otthon van (lenne) a helye, és egyáltalán utál mindent, ami a munkahelyével kapcsolatos. (Apehnél dolgozik.)

Mondom neki, drága szívem, próbáld megszeretni a munkádat, próbáld elfogadni a kollégáidat, mindenki olyan, amilyen, úgy kell elfogadni. Kelj fel reggel, törjön ki rajtad a happy-érzés, és mondd azt, hogy kék az ég, zöld a fű, jaj de jó minden... stb.

Azt mondja, menjek a ...-ba a happy-érzésemmel együtt.

Mondom neki, akkor másik variáció: Menj a fürdőszobába, állj a tükör elé, nézegesd magad, és jelentsd ki jó hangosan, hogy „jaj, de szép vagyok, jaj de szép a hajam, jaj de szép a szemem”, és amikor már úgy röhögsz magadon, hogy a könnyed is csorog, na akkor kell elindulni dolgozni. Ez ki fog tartani legalább délig. És mindenki szeretni fog, ha mosolyogsz, és vissza is kapod.

Én, amikor nagyon magam alatt vagyok, ezt szoktam csinálni, és baromira felvidít, hogy mekkora hülye tudok lenni.

Hát, nála ez nem jön be.

Pedig tutira jó, próbáljátok ki.”

(klarataylor)

Pilisvörösvári Napok 2003

Augusztus 11-23.

Könyvtár: - Fotókiállítás

Augusztus 12., kedd

18 óra Községi Ház: - Neuhausi Táncegyüttes és Kórus, pilisvörösvári Német Nemzetiségi Táncegyüttes, Német Nemzetiségi Fúvószenekar

Augusztus 15., péntek

19 óra Rendezvénysátor (Gimnázium udvara)
- Rock-est. Fellép Nagy Feró és együttese, valamint a Grátis együttes

Augusztus 16., szombat

15 óra Sportpálya
- Steckl János („Zuzu”) emléktorna
16 óra Községi Ház
- A Pilisvörösvári Napok és a kiállítások megnyitója, pályamunkák eredményhirdetése
(A rendezvénysorozatot Grószné Krupp Erzsébet polgármester nyitja meg.)
- Képző-, ipar-, és népművészeti alkotások
- Környezetvédő Egyesület fotókiállítása
- Kertbarátok Egyesülete terménybemutatója
- Nyugdíjasok Klubja kézimunka-kiállítása
- Nagycsaládosok Egyesülete fotókiállítása
- „Az elmúlt 100 év a szárnyak tükrében” - repülőgépmakettek kiállítása
17 óra Rendezvénysátor
- Fúvóskoncert. Közreműködik: Heedi (Németország) Fúvószenekar, Német Nemzetiségi Fúvószenekar
18 óra Római Katolikus Plébániatemplom
- Emléktábla-szentelés
- Búcsúvasárnapi előmise
- Templomi hangverseny. Közreműködik: Német Nemzetiségi Vegyeskórus
20 óra Rendezvénysátor:
- Bolero
20 óra Halastó Camping, szabadter
- Ungarndeutsche Jungs
21 óra – Bikini – élő koncert

Augusztus 17., vasárnap

10 óra Római Katolikus Plébániatemplom
- Német nyelvű ünnepi szentmise
16 óra Rendezvénysátor:
- Maszk Bábszínpad
18 óra - Erica dance, Kolibri, Akrobatikus rock and roll, Flashdance
18,30 - Shaolin kung-fu bemutató
20 óra - Búcsúbál. Zene: Német Nemzetiségi Fúvószenekar
20 óra: Halastó Camping - Bravi Buam

Augusztus 18., hétfő

09 óra Városháza
- Nemzetközi konferencia az Európai Unióról
09 óra Községi Ház, alagsor
- Kézműves foglalkozások
09,30 Templom Téri Általános Iskola
- Asztalitenisz-bajnokság gyermekeknek
11 óra - Asztalitenisz-bajnokság felnőtteknek
14 óra Gimnázium udvara
- Íjászat
15,00; 16,45 és 18,00 - Pilis Cross Country Club triál-bemutatója
15-17. Könyvtár
- Kreatív délután
15,30 Rendezvénysátor
- IV. gyermek mini playback show, avagy Tátika
17,00 - I. felnőtt tátika
20 óra - Búcsúbál. Zene: Bravi Buam

Augusztus 19., kedd

09 óra Városháza
- Nemzetközi konferencia az Európai Unióról
09 óra Községi Ház, alagsor
- Kézműves foglalkozások
14 óra Rendezvénysátor
- A Speciális Otthon és a Napos Oldal Szociális Központ műsora
15-17. Könyvtár
- Kreatív délután
16 óra Rendezvénysátor
- A BM Központi Tűzoltó Zenekara koncertje
20 óra - Schwäbische Jungs
22 óra - Zenés tűzijáték

Augusztus 20., szerda

07 óra Halastavak
- Ifjúsági horgászverseny
10 óra Templom tér
- Szabadtéri ünnepi szentmise, kenyérszentelés
15 óra Rendezvénysátor
- Nemzetközi folklórtalálkozó
16 óra Solymár
- „10 éves a Rotburger” - kézilabda kupa
17,30 Rendezvénysátor
- Musicalrészletek - a színpadon Xantus Barbara pilisvörösvári növendékei
21 óra - Flamenco show - Lippai Andrea táncművész estje

Várjuk mindazon hivatásos és amatőr alkotóművészek jelentkezését a Községi Házban (tel.: 06-26-330-470, 06-30-285-1873), akik képző-, ipar-, és népművészeti alkotásaikat a Pilisvörösvári Napok keretén belül megrendezésre kerülő kiállításon szívesen tárnák a közönség elé.

A sporteseményekre és a Tátikára a Községi Házban augusztus 15-ig lehet nevezni!
A belépés valamennyi rendezvényre díjtalan! A programváltozás jogát fenntartjuk!

Egy korszak lezárult

Pilisvörösvár a hetedik helyen végzett az NB II-es labdarúgó-bajnokság Winner csoportjában. A korábban már sokszor részletezett okok miatt az idény végére elfogyott a pénz, a játékosok azonban becsülettel tették a dolgukat, végigjátszották a bajnokságot. A legjobb hatba, a felsőházba ugyan nem tudtak bekerülni, de nincs mit szégyellni a hetedik helyezésem.

Főleg azért, mert jó ideig ez lesz az utolsó NB II-es eredményünk. Feketen-fehéren kiderült ugyanis, hogy a város a klub vezetőinek erőfeszítése ellenére sem tud elartani egy NB II-es focicsapatot. Nincs elég tőke, nincs elég szponzor, és nem elég az önkormányzat ereje sem. A jelenlegi feltételek mellett az ilyen szintű focihoz évi több mint 20 millió Ft-ra lenne szükség. Sok. Ennyi pénz előteremtése nem csak nálunk, másutt is komoly gondokat okoz. Egyre több csapat lép vissza, a magyar labdarúgásban égető gondok vannak. Akadnak kivételek, ilyen lehet például Kiskunhalas, ahová szinte a teljes vörösvári felnőtt gárda átigazolt. Vagy a BVSC, amely éppen tőlünk vásárolta meg az NB II-es indulási jogot. De általánosságban elmondható, hogy az úgynevezett profi futball válságban van. Sőt, sok he-

lyütt már az amatőr bajnokságokban is egyre kevesebb együttes szerepel. Ez egyébként vélhetően csak átmeneti jelenség, a magyar foci ereje éppen a kis egyesületekben, a hobbi focistákban és az utánpótlás-nevelésben van. Illetve az utóbbiban kellene hogy legyen.

Mindezt azért jó tisztázni, mert a vörösvári foci is ezen az úton jár. Bele kell nyugodni, hogy jó néhány évig nem lesz NB II-es csapatunk. Remélhetőleg lesz viszont remek utánpótlás-nevelésünk, megyei első osztályú felnőtt csapatunk és talán furcsa, de NB II-es ifjúsági együttesünk.

Legalábbis a BVSC-vel kötött megállapodás ezt tartalmazza. Heer Ferenc, a PLSE elnökének elmondása szerint a fővárosi klub vállalta, hogy a vörösvári játékosokat elindítják az NB II-es ifjúsági bajnokságban. A fiatalok így játékban maradnak, ami nagyon fontos a jövőjük szempontjából. Az onnan most kiöregedő játékosok pedig bekerülnek a vörösvári felnőtt csapatba, amelyet a vezetők a megyei másodosztályban szeretnének indítani.

– Ez tűnik a legjobb megoldásnak – mondja Heer Ferenc, a klub elnöke. Sajnos, a végén már a szponzorok is visszavonulót fújnak, mert

látták, hogy az NB II meghaladja erőnket. A megyei másod- vagy első osztályt viszont elvállalhatjuk. Számunkra is tanulságos volt az elmúlt időszak. Vörösváron szeretik az embereket a jó focit, de azt is legalább annyira szeretik, ha hazai játékosoknak szurkolhatnak. Nos, ebben most nem lesz hiba. A csapatokat vörösváriak és környékbeliek fogják alkotni. A legkisebb gyerekekkel Széplaki József dolgozik majd, és keressük már a felnőtt csapat edzőjét is. Szeretnénk egy szerényebb szinten működő, de stabil, jó utánpótlással rendelkező klubot kialakítani. Olyat, amelynek a körülményei is megfelelőek. Mert ne feledjük, a sportoláshoz létesítmények is kellenek. Vagy egy új sportközpont, csarnokkal, uszodával, foci pályákkal, vagy amíg az el nem készül, egy jó állagú régi pálya. Nos, ez utóbbival lesz még elég teendőnk. Most például kell vennünk egy új traktort, mert a régi, több mint 20 éves masina teljesen elhasználódott már. És félmillió Ft-nál olcsóbb gép, amellyel sokáig lehet gondolni a pályát, nincs. A pálya karbantartása akkor is pénzbe kerül, ha nem NB II-es csapat játszik rajta. Ezt csak azért mondom, mert lehet, hogy egy nyugalmasabb élet következik most a vörösvári labdarúgásban, de unatkozni azért nem fogunk.

Várhegyi Ferenc

Vörösvári szövetségi kapitány

A tavaly novemberi tisztújító közgyűlés után a Magyar Mountain Bike Szövetség új elnöksége idén tavasszal *Benkó Lászlót*, a vörösvári Pilis Cross Country Club szakmai vezetőjét kérte föl az utánpótlás válogatott szövetségi kapitányi tisztségére. Ez a felkérés nyilván az eddigi munkájának az elismerése is, de mint a beszélgetésünkből kiderül, a kapitány helyzete azért nem olyan könnyű.

– *Korábban már voltál szövetségi kapitány, de lemondta erről a tisztségről. Most azonban újra felkértek, hogy vállalja el. Mi volt a baj néhány hónapja, és miért vágta bele újra?*

– A korábbi vezetőkkel nehezen találtam meg a közös hangot. Dunai Imre felnőtt kapitány az egyébként általa helyesen és jól leírt válogatási elveket nem tartotta be, és a végén az került be a magyar válogatottba, akinek erősebb volt az érdekérvényesítő képessége. Furcsa helyzet volt az is, hogy Dunai Imre egyben az elnökség tagja is volt, márpedig a két dologt célszerű különválasztani. Mert mikor elnökségi tag valaki és mikor szövetségi kapitány? Mikor melyik minőségében nyilatkozik, vagy tesz valamit? Hogyan számol el a kapitány az elnökségi tagnak, saját magának? Ebben én nem akartam részt venni, ezért inkább lemondtam. De így legalább volt időm megírni a szakdolgozatomat, és felkészültem az államvizsgámra is.

– *Sikerült?*

– Sikerült. Immár jeles eredménnyel végzett kerékpáros szakedző vagyok.

– *És újra utánpótlás szövetségi kapitány...*

– Az új elnökség felkért erre a munkára. A Dunai féle irányvonal nem váltotta be a reményeket, most talán rendeződnek a dolgok. Bár nem a legszerencsésebb a versenyszezon közben átvenni valamit. A zsúfolt versenynaptár miatt például nem tudtam hétfélig edzőtáborozást szervezni a válogatottnál szóba jöhető versenyzők számára, így most kénytelen va-

gyok hétköznap rendezni egyet. Ezt muszáj megcsinálni, mert úgy nem lehet kiállítani egy válogatottat, hogy a versenyzők csak a futamokról, felületesen ismerik egymást, de nincs komolyabb kapcsolatuk egymással. És ugye a munkát is el kell végezni. Ezzel együtt egy szlovákiai versenyen már láthattam, hogy ki mire képes, és egy németországi Világ Kupa futam tovább árnyalta a képet. Sajnos pillanatnyilag a nemzetközi mezőnyben nem állunk jól. Hiányzik a tavalyi év, amikor az utánpótlás korú versenyzőknek csak kevés alkalmuk volt komoly versenyeken indulni. Igaz, a német verseny erősebb volt, mint egy VB, mert a jelentős országok itt több kiváló bringás indítottak, mint ahány részt vehet tőlük egy VB-n. Így például Herczog Andrásnak nem négy-négy svájci, cseh, olasz, német stb. menővel kellett megküzdenie, hanem országonként nyolccal. Így is 72-ik lett, ami nem rossz, de ha nagyobb a tapasztalata tavalyról, előrébb végezhetett volna.

– *Hány korosztályért felel?*

– Az U-15, az U-17, és a junior korosztályért. Mindhárom korcsoportban vannak vörösváriak is a válogatott keretben. De hangsúlyozom, hogy nem azért, mert a mi egyesületünk tagjai, hanem az eredményeik miatt. Pécsen például egy váltóversenyen két csapatot indítottunk, és elhoztuk az első két helyet.

Csak érdekességként mondom, hogy a váltóversenyben csapatonként négy fő vesz részt, egy idősebb, tehát senior korú versenyző, egy felnőtt és egy junior korú bringás és egy lány.

– *Csodálkoznék is, ha az ország legeredményesebb klubjának ne volnának válogatottjai. Kik ők?*

– Az U-15-ben Benkó Barbara és Dancsuly Dávid, az U-17-ben Gáborházi Ágnes, a junioroknál Herczog András. A junioroknál Herczoghoz csatlakozik még a kistarcsai Kemecei Zsolt és a ceglédi Molnár Éva Lotti. Velük megyünk például a bécsi osztrák bajnokságra is, ami nagyon jó szintfelmérő lesz számunkra.

– *Mennyi időre köteleztél el magad?*

– Egyelőre csak egy évre, ami egyébként nem a legjobb a munka szempontjából. Az előrelépéshez több évre van szükség. De ugyanakkor azt is meg tudom érteni, hogy idén és jövőre a felnőttek próbálnak az olimpiai minősítő versenyeken úgy szerepelni, hogy ott legyenek az athéni ötkarikás játékokon. Az utánpótlás fejlesztése, menedzselése így most egy kicsit háttérbe szorul. Ez nem jó, de most ez a helyzet a sportágban. Egyelőre nem tudunk hosszabb távra tervezni. Addig is, amíg kialakulnak a feltételek, végzem a dolgom, és év végén majd meglátjuk, milyen lesz a folytatás.

Várhegyi Ferenc

A Pilis Cross Country Club eredményei:

Diákolimpia - Orfű, 2003. 06. 01.

Benkó Barbara: 1., Gáborházi Ágnes: 2., Solymosi Szilvia: 1., Dancsuly Dávid: 2., Gáborházi Károly: 2., Herczog András: 1., Tátrai Zoltán: 1.

Magyar kupa 2. - Pécs, 2003. 06. 02.

Benkó Barbara: 1., Gáborházi Ágnes: 2., Solymosi Szilvia: 3., Dancsuly Dávid: 2., Gemela Márton: 2., Gáborházi Károly: 1. Váltó verseny: Benkó Barbara, Herczog

András, Benkó László, Türk János: PCCC 1. hely. G. Varga Ágnes, Tátrai Zoltán, Grósz Béla, Solymosi Gyula: PCCC 2. hely.

Osztrák bajnokság - Bécs, 2003. 06. 22.

Benkó Barbara: 2., Gáborházi Ágnes: 3., Dancsuly Dávid: 4., Gemela Márton: 9., Herczog András: 1.

XC verseny - Nagykovácsi, 2003. 06. 22.

Solymosi Szilvia: 1., Solymosi Bálint: 5., Arzt Gábor: 7., Tátrai Zoltán: 2., G. Varga Ágnes: 2, Solymosi Gyula: 4., Türk János: 17.

A kihívás napja

Május 28-án ismét megrendezték a Challenge Dayt, a Kihívás Napját, amelyen most először, hivatalosan részt vett a város is. Ezt az eseményt, amely a TAFISA-nak, a Szabadidősportok Nemzetközi Szervezetének a rendezvénye, eddig 12 alkalommal szervezték meg Magyarországon. A mozgalom lényege, hogy minden évben egyszer, legalább 15 percet mozgással, játékos vetélkedőkkel, sporttal töltsenek el az emberek. Hogy ezáltal is kedvet kapjanak a mozgáshoz, az egészséges életmódhoz. Természetesen mindenki tudja, hogy ennyi mozgás valóban csak a kedvteremtéshez, az élményszerzéshez elég, de már ezért is érdemes csinálni. Főleg hazánkban, ahol egy néhány évvel ezelőtti felmérésből sajnos, kiderült, hogy egy magyar ember naponta alig 8 percet tölt el aktív mozgással. TV nézésben viszont világviszonylatban is dobogón állunk, a napi közel 2 óránkkal.

Az adatok lesújtóak, amelyeket ismerve aligha kell csodálkoznunk a lakosság elkeserítő egészségügyi állapotán. És ha ehhez is hozzáteesszük, hogy míg a skandináv országokban az emberek több mint 80 %-a rendszeresen mozog, Magyarországon ez csak 1-2 %-ra tehető. És ennek jelentős része is a jobb módúak közül kerül ki, tehát – tisztelet a kivételnek – nem a szélesebb rétegekből.

A kép siralmas. Éppen ezért meg kell bocsánunk minden kezdeményezést, amely ezen megpróbál változtatni. Éppen ezért fontos, hogy például a Kihívás Napja is minél több embert megmozgasson. Éppen ezért nem elég – bármennyire is öröndetes a város részvétele – hogy csak az intézmények dolgozói, diákjai vegyenek részt benne. Éppen ezért az kell, hogy a Kihívás Napja (is) beépüljön az emberek életvitelébe. A város az első lépéseket mindenesetre már megtette. Kicsit néha kapkodva, mert bizony a szervezők felhívása meglehetősen későn érkezett meg a városba, de becsülettel helytállva. A Gradus Óvoda és a Templom Téri Általános Iskola kivételével (utóbbi egy hétre rá a saját sportnapját szervezte meg) minden intézmény részt vett a Kihívás Napján. (Magyarországon egyébként az eltelt 12 év során 1451 település lakossága vállalt szerepet ebben a mozgalomban.)

A Rákóczi utcai óvoda gazdag programot kínált, a gyerekek és a szülők futásban, tornában, játékos sorversenyben, kerékpározásban és labdarúgásban mérhették össze tudásukat, a hölgyek, pedig kipróbálhatták magukat aerobikban is. Náluk összesen 124 fő vett részt a sportfoglalkozásokon. A Széchenyi utcai óvodában zenés gimnasztika, játékos csapatverse-

nyek (futás, ugrás, mászás, kúszás), futóversenyek, aerobik, labdarúgás és foot bag alkották a műsort, amelyben összesen 176-an vettek részt.

A Zrínyi utcai óvoda zenés tornáján és akadályversenyén 127-en szerepeltek. A Vásár téri általános iskolában az úszást és a labdajátékokat helyezték előtérbe, itt 117-en sportoltak. A Művelődési Ház táncprogramjain 80-an vettek részt. A Német Nemzetiségi Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola futó és aerobik foglalkozásain 310-en sportoltak egy jót.

A leggazdagabb kínálattal a Muttnyánszky Ádám Szakképző Iskola rukkolt ki, náluk szám szerint 177-en pingpongoztak, fociztak, futottak vagy sétáltak, szkandereztek, zenés

gimnasztikáztak, vagy vettek részt kidobós játékban, tréfás versengésben. Ez összesen 1111 fő.

Elsőre nem rossz. És jövőre még jobb lehet, mert ahogy Kutasi Jánosné, a polgármesteri hivatal oktatási főelőadója elmondta, az első tapasztalatok alapján megállapodtak az intézmények vezetőivel, hogy jövőre a Kihívás Napján való részvételt beépítik a munkaterületekbe. És ami még ennél is fontosabb, 2004-ben a vörösvári sportegyesületek is bekapcsolódnak majd a programba. Ez garantáltan újrásszerű minőségi és létszámnövekedést jelent majd. Persze az volna a jó, ha ez a szám, nem csak a rendszeresen sportolókkal nőne.

Mert nézzék meg még egyszer a cikkben leírt elkeserítő adatokat. Ezeket változtatni, ez az igazi Kihívás. Jó Napot hozzá.

Várhegyi Ferenc

Sportnap a sportért

A gyerekek nagyon élvezték a Péleusz Nyelviskola által szervezett méta-játékot. Ebben a Pilisi Madarászok csapata bizonyult a legjobbnak.

Futásban – a fiúk versenyében – Hegybányai Bendegúz bizonyult legyőzhetetlenebbnek, aki 3, 43 perc alatt futotta körül a Nagy-tavat. A nők versenyét Pál Tiborné nyerte.

Aki csak a karizmatikát akarta fejleszteni – gasztronómiai tudása mellett – egy kis kevergetéssel, a

halászlé-főző versenyen tündökölt. A legjobb halászlét a Grósné Krupp Erzsébet polgármester elnökölte zsűri Wippelhauser Jánosnének ítélte oda.

A sportnap erős embere Diószegi Péter lett. Így ő vehette át a Molnár Sándor által felajánlott díjat.

Mindazok, akik eljöttek a sportnapra, remekül érezték magukat – sajnálhatják, akik otthon maradtak!

Az izzasztó és jólesően fárasztó nap után, szervezők és sportolók egyaránt jól szórakoztak az esti bálban. Ahol a talpalávalót az Ungarndeutsche Jungs szolgáltatta.

F. A.

A kispályás labdarúgó-bajnokság eredménye

	M	Gy	D	V	lőtt gólok	kapott g.	Pont
1 Dzsébbri Szoft	11	11	0	0	82	26	33
2 WUTTMANN SC	11	8	1	2	89	22	25
3 WALDI	11	7	2	2	57	42	23
4 Botladozó Bokák	10	6	1	3	58	45	19
5 Handball Speciál	11	5	2	4	59	43	17
6 Éretlenek	10	5	1	4	47	32	16
7 Anthrax	11	5	1	5	30	46	16
8 VILLÁM	11	4	3	4	45	36	15
9 GTS	11	3	2	6	29	37	11
10 LTFC	11	2	1	8	39	84	7
11 FIVE	11	1	1	9	29	79	4
12 KBE HUNGÁRIA	11	0	0	11	17	81	0

Rövid hír

A bírósági bejegyzés után, július elején már hivatalosan is megkezdte működését a Pilisvörösvári Szabadidősport Egyesület. Pándi Gábor elnök elmondta, remény van rá, hogy a már működő kispályás labdarúgás és futás mellett az asztaliteniszt is hamarosan be tudják indítani. A sakkfoglalkozásokat nyáron szüneteltetik, ősszel viszont szeretnék újra meghirdetni. Valamint elképzelhető, hogy a kerékpárosok és a túrázók is rövidesen bekapcsolódnak az egyesület munkájába.

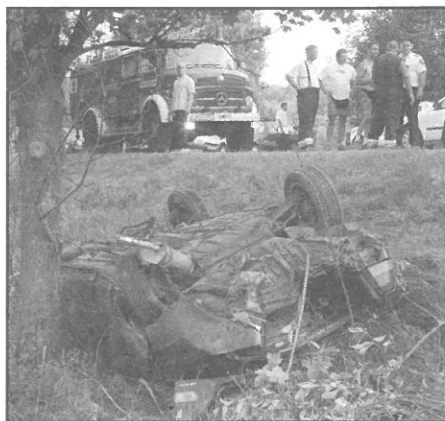
Tűzoltóink jelentik

A rendkívül száraz időszak ellenére az elmúlt hetekben önkéntes tűzoltóinknak csak hat esetben kellett kivonulniuk tüzesetekhez. Ezek többségében az avar, illetve a száraz fű gyulladt meg, de e tüzekből a tűzoltók gyors beavatkozásának köszönhetően károk nem származtak. A Halastó Kemping területén keletkezett tűz eloltásában kivették részüket az ott táborozók is.

Az ablaktörő hibájából kigyulladt egy Ford Transit kisteherautó az Emil cukrászdával szemközti buszmegállóban. A lángokat két arra járó, szolgálatban nem lévő önkéntes tűzoltó kezdte oltani poroltókkal és kerti vízsugárral. A gépjárműtüzet rövid idő alatt sikerült elfojtani.

Június 7-én súlyos baleset történt a 10-es főúton a piliscsévi leágazó közelében. Egy Budapest irányába haladó Honda típusú személyautó a kocsisor előzésébe kezdett, csak hogy egy előtte haladó Suzuki ugyanakkor szintén előzni kezdett. Az ütközés el-

kerülése érdekében a Honda vezetője félrerántotta a kormányt, majd két fát is kidöntve belefördült az árokba. (Lásd: felvételünkön.) Az ütközés erejére jellemző volt, hogy

Fotó: Dernei Róbert
– www.langlovagok.hu

az autó kiszakadt motorja még 50 métert repült. A balesetnek egy életveszélyes és kétsúlyos sérültje volt. A súlyos sérültet mentőhelikopterrel szállították el a helyszínről. A balesethez a fővárosi és a pilisvörösvári tűzoltókat riasztották.

Július 3-án a Vajda utcában egy felhőszakadás következtében vízzel telt meg egy családi ház pincéje. A bajba jutott tulajdonosok számára tűzoltóink nyújtottak hathatós segítséget.

Örvendetes hír, hogy a Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület állománya egy fő ifjúsági tűzoltóval gyarapodott **Huszá Gergő** személyében.

Készült **Kovács Zsolt** tűzoltó parancsnok tájékoztatása alapján

+ 1 tűz

Július 11-én kigyulladt a Tó dűlő és vasúti viadukt közötti nádas. A tűzhöz a III. kerületi tűzoltókat riasztották, akik szívó munkával eloltották a lángokat.

Rendőrségi hírek

Az elmúlt időszakban csökkent a rendőrség illetékességi területén a családi házakba való betörések száma. Ez nem vonatkozik a hétfélig házakra, amelyeket továbbra is előszeretettel látogatnak meg „hívatlan vendégek”, igaz, sokszor csak rongálási kárt okozva. A tulajdonosok ugyanis legtöbbször elővigyázatosságból nem hagynak komoly értékeket hét közben kint a telkükön. Kérjük, erre továbbra is ügyeljenek!

Több bejelentés érkezett hálázó árusokkal kapcsolatban. Felmerült a gyanú, hogy részük lehet különböző bűncselekmények (lopások, betörések) elkövetésében. A rendőrség kéri a lakosságot, hogy ne engedjenek be árusokat a lakásukba, és a szomszéd portára is figyelje-

nek jobban oda. Ha gyanúsán viselkedő idegeket, hálázó árusokat látnak, értesítsék a rendőrséget!

Az elmúlt hónap rendkívül sikeres volt a helyi rendőrök számára, ugyanis három olyan személyt is elfogtak, akik alaposan gyanúsíthatóak betöréses lopások elkövetésével. Soly máron két, Pilisvörösváron egy gyanúsítottat vettek őrizetbe. A városunkban elfogott A. László már hasonló bűncselekményekért ült börtönben. Ügyükben a Budaörsi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya folytat vizsgálatot.

Mint ahogy a médiákban is többször elhangzott, folytatódik az országos rendőr-főkapitány által elrendelt fokozott közúti ellenőrzés. Jelentős rendőri jelenlétre lehet számítani

Betonszállító ütközött mentőautóval

Július 15-én délután két óra tájékán súlyos baleset történt a 10-es úton a pilisszentiváni elágazás és Pilisvörösvár között. Egy megkülönböztető jelzéseket használó, Dorog felől érkező Toyota mentőautó előzést követően valószínűleg megcsúszott és átsodródott az út másik oldalára, ahol beleütközött a vele szemben szabályosan közlekedő betonszállító tehergépkocsiba. Az ütközés következtében a mentőautó sofőre és mentőorvosa súlyos, életveszélyes sérüléseket szenvedett, akiket a tűzoltók szabadították ki a megrongálódott mentőből. A két szállított beteg is súlyosan megsérült. A balesethez négy mentőautó vonult ki, és egy mentőhelikoptert is riasztottak. A baleset következtében órákra lezárták a 10-es út ezen szakaszát. A Budapest felől érkező személyautókat a

rendőrök elterelték a JET benzinkútnál Pilisszentivánra, a teherautók és a buszok kénytelenek voltak hosszú sorban veszte-

gelni. A Dorog felőli forgalmat ugyancsak Pilisszentiván felé terelték. A baleset okait vizsgálják.

F. A. helyszíni tudósítása

a 10-es úton is. A rendőrség kéri, hogy mielőtt útnak indulnának, ellenőrizzék okmányai meglétét és érvényességét, és tartózkodjanak az alkoholfogyasztástól. Az elmúlt hónapokban ugyanis számos esetben kellett intézkedni ittas vezetőkkel szemben. A rendőrség kéri, hogy alkohol fogyasztása esetén használják inkább a tömegközlekedési járműveket.

Mindezen felül örvendetes tény, hogy a rendőrség erőfeszítéseinek, a fokozott közúti ellenőrzésnek köszönhetően csökkent a balesetek száma. Reméljük ez az irányzat folytatódni fog a jövőben is.

A továbbiakban az elkövetett bűncselekmények közül kiemelünk néhány súlyosabbat (Pilisvörösváron kevés esemény történt, inkább a szomszédos településeket „látogatták ezúttal a bűnelkövetők.)

Június 19-én a Patak utca egyik családi házába törtek be. Az okozott kár: félmillió forint!

Június 21-én egy kiskorú személy személyt vált rablás áldozatává. A gyereket körbeállt három ismeretlen személy, és elrabolták a rekpárját. Ugyanaznap a Szent Erzsébet utcából elloptak egy személygépkocsit.

Július 10-én 12 óra körül Soly máron – Pilisvörösvári esethez hasonlóan – egy ismeretlen személy erőszakkal elvette egy gyermek rekpárját. A feltételezett tettes azonban nem sokáig örülhetett szerzeményének, mivel 21 óra körül a szolgálatban lévő rendőrök elfogták. Kézre kerítésében hathatós segítséget nyújtott egy szentiváni polgárőr. Anyagi kár nem keletkezett, mivel a gyermek a rekpárját visszakarta.

Rendőrségi híreinket **Péczeli Csaba** rendőr főhadnagy, őrsparancsnok-helyettes tájékoztatása alapján állítottuk össze

Drognövények Vörösváron

Harminchét tonna, aratás előtti állapotban lévő indiai vadkendert foglaltak le a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság nyomozói Pilisvörösváron egy családi házból.

Házasságot kötöttek

06. 21. *Tóth Zsolt és Fetter Annamária*

06. 28. *Konkoly Gábor és*

Cselószki Erika

07. 12. *Pándi Péter és Weisz Katalin*

Megérkeztek

06. 08. *Flink Mihály*, Flink Ferenc és Für Ágnes fia

06. 14. *Tácsik Máté*, Tácsik Tamás és dr. Bartus Beáta fia

06. 25. *Klencsák Máté*, Klencsák István és Stéhli Mónika fia

07. 02. *Berki Benedek*, dr. Berki Zoltán és Balasi Anikó fia

07. 04. *Szalay Zsombor*, Szalay Zoltán és Balázs Zsuzsanna fia

A Vörösvári Újság következő számának lapzártája: augusztus 15., tervezett megjelenési ideje: augusztus 26.

Apróhirdetések

A pilisvörösvári tavak közelében szép fekvésű, 35 nm alapterületű összkomfortos ikerháztárs kis kerttel, garázzsal, telefonnal eladó. (Tetőtér beépíthető!) Cím: Pilisvörösvár, Csuka u.-Fogas u. sarok. Irányár: 8 millió Ft
Tel.: 06 20 562 2700

A Vörösvári Újság régebbi számai az Interneten is hozzáférhetők a www.pilisvorosvar.hu weboldalon.

Figyelmükbe ajánljuk továbbá a következő weboldalakat:
www.kulker-nemet.sulinet.hu
www.vorosvar.hu

Vörösvári Újság Berischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának közéleti havilapja

Felelős kiadó:

Holitska Sándorné

a Városi Könyvtár vezetője
Fő út 82. Tel.: 06-26-330-486

Felelős szerkesztő és tördelőszerkesztő:

Fogarasy Attila

Tel.: 06-20-9948-733
E-mail: fogarasy@freestart.hu

Rovatszerkesztők:

*Sax Ibolya, Toronyi Zoltán,
Várhegyi Ferenc*

A szerkesztőség címe:

Közösségi Ház, Fő út 127.
Tel.: 06-26-331-712

Készült a Komp Kft. nyomdájában (Budapest, Hajdú u. 42-44).
(Tel.: 06-1-329-7655,
06-30-9420-049.)

ISSN 1417-6823

Megjelent 1500 példányban.

Köszönjük, hogy az újságot árusítják:

Halmschláger élelmiszerboltok,
Havas kiskereskedés, Hidasai vegyeskereskedés, hírlapárusok, Koller Elektronika, Krivinger zöldségesbolt, Krausz mezőgazdasági bolt, Liget ABC, Margit minimarket, Pataki élelmiszerbolt, Sebesfi bolt, Sikari gyógyszertár, Tácsik pékség, Turmix bolt, Városi Könyvtár, Vízüntő gyógyszertár, Zöldcsibe vegyesbolt

Hirdessen

a Vörösvári Újságban!

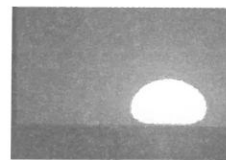
Hirdetési díjaink:

Hátsó borítók:60 000 Ft
1/1 oldal 30 000 Ft
1/2 oldal15 000 Ft
1/4 oldal 8000 Ft
1/8 oldal 4000 Ft
1/16 oldal 2000 Ft

Színes hirdetés: 25% felár

(Az árak az áfával együtt értendők!)

Eltávoztak

06. 21. *Jurák Nándor*, Safarik Mária Magdolna férje, 52 éves, Kápolna u. 136.

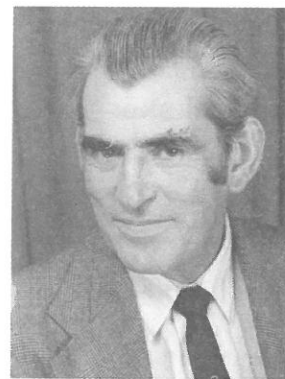
07. 04. *özv. Schreiber István*, 76 éves, Fő út 143.

07. 05. *özv. Wieszt Jánosné*, szül. *Gödl Katalin*, 68 éves, Csobánkai u. 18.

07. 07. *Osztheimer Gáborné*, szül. *Altbäcker Mária*, 78 éves, Szent Erzsébet u. 69.

07. 18. *Fetter József*, Simon Mária férje, 69 éves, Iskola u. 20.

Búcsúzunk

2003. július 18-án hosszan tartó súlyos betegségben elhunyt **Fetter József** zenész barátunk, a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Fúvószenekar alapító tagja. Több mint 50 éven keresztül tevékenyen részt vett Pilisvörösvár fúvószenesi életében, mind az egyházi, mind a világi rendezvényeken. Sok fiatal zenésztársunkkal szeretettette meg a fúvószenét. Nyugodjon békében.

Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Fúvószenekar Közhasznú Egyesület

ZAKEUS ÉTTEREM

(A Pázmány Péter Katolikus Egyetem területén)

Piliscsaba, Egyetem u. 1.

Egyedi környezet, különleges belső tér!

Étlapunkon 120 féle ételkülönlegesség.

Esküvők, céges rendezvények,
családi összejövetelek rendezése
felsőfokon.

NYITVA: MINDENNAP

Asztalfoglalás a 26/375-147-es telefonszámon
www.zakeus.hu

ZAKI GYORSÉTTEREM

PILISVÖRÖSVÁRON

(az OTP-vel szemben)

NAGY VÁLASZTÉK

(Akár elvitelre, ételhordóban is.)

Nyitva: H-P: 10-18-ig, Sz-V: zárva!

Telefon: 26/330-118

Solymári pékségbe
keresünk fiatal férfi
munkatársakat
pék munkakör
betöltésére.

Szakmai végzettség
nem szükséges.

Tel.: 06-30-900-2132

Ludwig & Mentési Kft.

Pilisszentivánon, a tó
fölött panorámás, 7
éves barokk villa 46
millió forintért eladó.
336 m²-es, 3 lakásos, 3
szintes, 270 négyszö-
göln, teremgarázzsal.
Művészek, vállalkozá-
sok számára kiváló.
06-20-332-7949

ÁLLATORVOSI RENDELŐ

Pilisvörösvár, Kisfaludy u 48.

(A ligeti kenyérgyár után.)

Dr. Saufert Gyula

Tel.: 06/26/332-450

Nyitva tartás:

Hétfőtől péntekig: 15-18-ig

Szombaton 9-12-ig

HÍVÁSRA HÁZHOZ MEGYEKI!

Ügyelet: 06/30/9241-520

KUTYAKOZMETIKÁBA BEJELENTKEZÉS

A 26/332-450-ES SZÁMON.

BRITANNICA NYELVISKOLA

**Angol és német
intenzív nyelv-
tanfolyamok és
Pitman vizsgáz-
tatás egész
nyáron.**

2084 Pilisszentiván,
Szabadság út 14.

Tel: 06 26 567 120

E-mail: britannica

@freestart.hu

OKÉV eng. szám: 07-0010-03

BIZTONSÁGOS ÚT A JOGOSÍTVÁNYHOZ

Autó-motor és segédmotor-tanfolyam

**Elmélet: Muttnyánszky Ádám Szakképző
Iskola, Pilisvörösvár, Rákóczi u. 8.**

Akár 36 havi részletfizetés is!

A következő hétvégi tanfolyam indul:

2003. 09. 19-én

Oktatási napok:

péntek 17-20³⁰, szombat, vasárnap 8-13³⁰

Ügyfélfogadás:

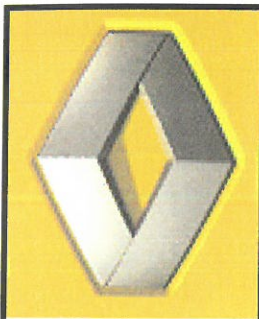
Hétfő-szerda-péntek 18-20-ig, szombat: 10-12-ig

Pató Gábor, Pilisvörösvár, Béke u. 12.

Tel.: 06-26-331-898; Tel./fax/üz.: 06-1-212-0464

SMS: 06-20-513-5950; E-mail: jogsivia@freemail.hu

**Részletes tájékoztatót ingyen és kötelezettség
nélkül küldünk postán, faxon vagy e-mailben.**

RENAULT

- Új és használt gépkocsik értékesítése hitelügyintézésessel
- Karosszériaajavítás és -fényezés
- Kárügyintézés helyszíni kárfelvétellel
- Teljeskörű szervizszolgáltatás
- Alkatrész- és tartozékértékesítés
- Gépjárműállapot-felmérés

RENAULT Master és Traffic

ajándék

KLÍMÁVAL

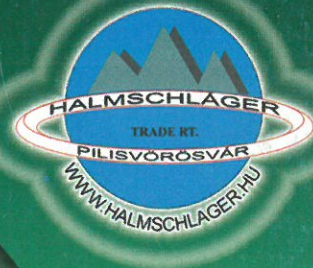
Traffic alapáron 3.375.000,- Ft (nettó)
Master alapáron 3.335.000,- Ft (nettó)

RENAULT Solymár Márkakereskedés és Szerviz

Gábeli Kft.

2083 Solymár, Mátyás király út 2.
Tel.: 06-26-36-46-56 Fax: 06-26-361-554
e-mail: gabeli@axelero.hu

MEGNYITOTTUK

LEGÚJABB (CBA) ÉLELMISZERÁRUHÁZUNKAT!

**Széles áruválasztékkal, légkondicionált eladótérrel
és jó parkolási lehetőséggel várjuk kedves vásárlóinkat,
a legújabb CBA élelmiszer áruházunkba.
(Pilisvörösvár Arany J. utca 2.)**

Nyitva tartás:

**Hétfő: 6-15h,
Kedd-Péntek: 6-18h,
Szombat: 6-13h**

Munkatársakat keresünk!

- szakképzett hentes,
- gépjárművezető (C. kat.)
- raktári dolgozó (du. műszakra)
- szakképzett csemegepultos
- pénztáros

**Jelentkezni kézzel írott, fényképes önéletrajzzal lehet,
hétköznap 7-15h-ig, Pilisvörösvár, Dugonics u.2,
Uri Ákosnál,**

**06/26-530-606,
06/30-555-8277**

**A mindennapok
megoldása**